(Ministru kabineta
2014. gada 29. jūlija
rīkojums Nr. 401)

KULTŪRPOLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2014. – 2020.GADAM „RADOŠĀ LATVIJA”

(informatīvā daļa)

Rīga, 2014

Satura rādītājs

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI ... 3
IEVADS ... 6
1. PREAMBULA (VĪZIJA) ... 7
2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS KULTŪRPOLITIKĀ ... 8
2.1. Ārējās vides faktori, tendences un izaicinājumi ... 8
2.2. Līdzšinējās kultūrpolitikas izvērtējuma galvenie secinājumi ... 9
2.3. Kultūras nozares situācijas raksturojums (SVID) ... 9
3. SASAISTE AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM ... 11
4. KULTŪRPOLITIKAS MĒRĶIS UN PRIORITĀTES ... 14
5. RĪCĪBAS VIRZIENI UN UZDEVUMI PRIORITĀŠU UN POLITIKAS MĒRĶU SASNIEGŠANAI ... 14
5.1. Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos ... 14
5.2. Radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība ... 25
5.3. Konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas ... 34
5.4. Radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība ... 45
6. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS UZ VALSTS UN PAŠVALDĪBU BUDŽETU ... 57
7. PĀRSKATU SNIEGŠANAS UN NOVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA ... 60

PIELIKUMI

Pielikums Nr.1 Kultūras statistikas rādītāji un politikas indikatori
Pielikums Nr.2 Terminu skaidrojums
Pielikums Nr.3 Minimālais kultūras pakalpojumu grozs
Pielikums Nr.4 Kultūras institūciju un kultūras aktīvo zonu pārklājums
Pielikums Nr.5 Pamatnostādņu uzdevumu finanšu aprēķins un sadalījums pa gadiem

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AFI	Attīstības finanšu institūcija
AKKA/LAA	Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība
AiM	Aizsardzības ministrija
ĀM	Ārlietu ministrija
BJRP	Baltijas jūras reģiona programma
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DIC	Dizaina informācijas centrs
DP	Darbības programma „Izaugsme un nodarbinātība”
EEZ	Eiropas Ekonomiskā zona
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
EM	Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ES2020	Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei
ESF	Eiropas Sociālais fonds
FM	Finanšu ministrija
ICCROM	Starptautiskais kultūras vērtību saglabāšanas un restaurācijas pētniecības centrs
ICOM	Starptautiskā muzeju padome
ICOMOS	Starptautiskā pieminekļu un ievērojamu vietu padome
IeM	Iekšlietu ministrija
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JVLMA	Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija
JPI	Jaunās politikas iniciatīvas
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
KM	Kultūras ministrija
KN/TN	Kultūras nami/Tautas nami
LAS	Latvijas Arhitektu savienība
Latvija2030	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
LBJLP	Latvijas bērnu un jaunatnes literatūras padome
LBP	Latvijas Bibliotēku padome
LDKK	Latvijas digitālā kultūras karte
LDS	Latvijas Dizaineru savienība
LGA	Latvijas Grāmatizdevēju asociācija
LGĢ	Latvijas Grāmatnieku ģilde

LI	Latvijas Institūts
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LK	VSIA „Latvijas Koncerti”
LKA	Latvijas Kultūras akadēmija
LLC	Latvijas Literatūras centrs
LM	Labklājības ministrija
LMA	Latvijas Mākslas akadēmija
LMA MVI	Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts
LMB	Latvijas Muzeju biedrība
LMIC	Latvijas Mūzikas informācijas centrs
LMP	Latvijas Muzeju padome
LNA	Latvijas Nacionālais arhīvs
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
LNDB	Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka
LNKC	Latvijas Nacionālais kultūras centrs
LNMM	Latvijas Nacionālais mākslas muzejs
LNO	Latvijas Nacionālā opera
LNSO	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris
LNVM	Latvijas Nacionālais vēstures muzejs
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LR	Latvijas Republika
LRK	Latvijas Radio koris
LRS	Latvijas Rakstnieku savienība
LRSP	Latvijas Radošo savienību padome
LSO	Liepājas simfoniskais orķestris
LTV	Latvijas Televīzija
LU LAB	Latvijas Universitātes Latvijas Akadēmiskā bibliotēka
LZA	Latvijas Zinātņu akadēmija
MK	Ministru kabinets
NAP2020	Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam
NEMO	Eiropas muzeju organizāciju tīkls
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
NKC	Nacionālais kino centrs
NKM	Nemateriālais kultūras mantojums
NMKK	Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs
NVO	Nevalstiskā organizācija
PIKC	Profesionālās izglītības kompetences centrs
RD	Rīgas dome
RFF	Rīgas Filmu fonds
SCI	Starptautiski citējami izdevumi
SIF	Sabiedrības integrācijas fonds
SRTM	Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja
TAVA	Tūrisma attīstības valsts aģentūra

UNESCO LNK	Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Latvijas Nacionālā komisija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrija
VISC	Valsts izglītības satura centrs
VKPAI	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija
VKKF	Valsts Kultūrkapitāla fonds
VNĪ	Valsts akciju sabiedrība „Valsts nekustamie īpašumi”
VSAOI	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
VVAIS	Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma
VVBIS	Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma
ZM	Zemkopības ministrija

IEVADS

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam „Radošā Latvija" (turpmāk – pamatnostādnes) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka valsts kultūrpolitikas mērķus un prioritātes laika periodam līdz 2020. gadam un sekmē valsts ilgtermiņa un vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos izvirzīto mērķu sasniegšanu. Ekonomikas krīze ir ieviesusi izmaiņas līdzšinējā plānošanas procesā un devusi jaunu, pieredzē balstītu izpratni par valsts izaugsmes virzītājspēkiem un avotiem. Jauna kultūrpolitikas dokumenta izstrādes nepieciešamību nosaka arī vienotas integrētas pieejas ieviešana valsts un Eiropas Savienības politikas un budžeta plānošanā.

Kultūrpolitikas pamatnostādņu izstrādes mērķis ir apliecināt kultūras vērtību un definēt rīcības virzienus kultūras daudzveidīgai un ilgtspējīgai attīstībai, kas, veicinot valsts izaugsmi un konkurētspēju, veido augstāku dzīves kvalitāti ikvienam, saglabājot un attīstot Latvijas kultūras kapitālu un iedzīvotāju radošumu.

Pamatnostādņu „Radošā Latvija" plānošanas periods sākas 2014. gadā, kad Rīga ir Eiropas kultūras galvaspilsēta, un turpinās 2015. gadā, kad Latvija būs prezidējošā valsts Eiropas Savienības Padomē. Abas starptautiskās aktivitātes ir unikāla iespēja pievērst Eiropas un pasaules uzmanību, kas būtu efektīvi jāizmanto valsts atpazīstamības, tostarp Latvijas kultūras un radošo industriju konkurētspējas veicināšanai. Savukārt 2018. gadā Latvijas Republika svin savu simtgadi, kas, veicinot plašas sabiedrības interesi un līdzdalību, ir nozīmīgs stimuls apzināt un aktualizēt nācijas mantotās un jaunradītās kultūras vērtības, kā arī apliecināt kultūras lomu nacionālās identitātes un lepnuma par piederību Latvijai stiprināšanā.

Lai veidotu saliedētu sabiedrību uz vienojoša – latviešu valodas, kultūras un nacionālās identitātes pamata, Kultūras ministrija no Tieslietu ministrijas 2011. gadā pārņēma sabiedrības integrācijas funkciju un imigrantu integrācijas politikas izstrādi un īstenošanu. 2011. gada 20. oktobrī MK apstiprinātajā dokumentā „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes 2012. – 2018. gadam" ir definēts rīcības virziens „Nacionālā identitāte: valoda un kultūrtelpa" ar tajā iezīmētiem sabiedrības saliedētību un piederības izjūtu Latvijai sekmējošiem uzdevumiem. Tāpēc pamatnostādnēs nacionālās identitātes jautājumi nav risināti pilnā spektrā, bet tikai kultūras kapitāla attīstības un pieejamības nodrošināšanas aspektā.

Pamatnostādnes izstrādājusi Kultūras ministrijas izveidota darba grupa. Metodoloģiski to saturs ir veidots, izmantojot gan lejupvērsto (*top-down*), gan augšupvērsto (*bottom–up*) pieeju politikas plānošanas vadībai: no vienas puses, pamatnostādnēs integrēti hierarhiski augstākstāvošos – nacionāla līmeņa – dokumentos noteiktie politikas mērķi un uzdevumi, no otras, – ņemtas vērā prioritātes, kas formulētas kultūras nozaru un starpnozaru attīstības stratēģijās, kuras sadarbībā ar KM nozaru padomēm izstrādātas līdztekus dokumenta „Radošā Latvija" veidošanas procesam. Nozaru stratēģijas kalpos kā resurss pamatnostādņu īstenošanas detalizētai plānošanai visā to darbības periodā. Inovatīvs faktors pamatnostādņu sagatavošanā ir kultūras nevalstiskā sektora – Kultūras alianses[1] – aktīva līdzdalība dokumenta izstrādes procesā.

Pamatnostādņu īstenošanai nepieciešamais finansējums plānots, prognozējot optimistisku valsts ekonomikas attīstību, tādēļ to faktiskā īstenošana var nenotikt plānotajā apmērā, bet gan atbilstoši valsts budžeta iespējām tikt nodrošināta kārtējam gadam piešķirtā finansējuma ietvaros.

[1] Kultūras aliansē ir apvienojušās trīs lielākās Latvijas kultūras organizāciju apvienības: Latvijas Radošo savienību padome, biedrība „Laiks kultūrai" un Laikmetīgās kultūras nevalstisko organizāciju asociācija.

1. PREAMBULA (VĪZIJA)

Visplašākajā nozīmē kultūra veido indivīda un sabiedrības vērtību, zināšanu un prasmju sistēmu, nodrošinot kopienu un sabiedrības pastāvēšanu un identitātes veidošanu. Visbiežāk par kultūrai piederīgu uzskata tikai tās redzamāko daļu – mākslu un kultūras mantojumu. Taču kultūras telpu veido visa sabiedriskā vide ar tās daudzveidīgajām garīgajām un materiālajām izpausmēm. Tāpēc no kultūrvides daudzveidības, bagātības un pieejamības, no aktīvu un radošu indivīdu līdzdalības tās veidošanā ir atkarīga ne tikai indivīda personības un dzīves kvalitāte, bet arī sabiedrības un valsts izaugsme.

Dažādos laikos un sabiedrībās kultūras loma un nozīme mainās. Mūsdienās izsīkstošo dabas resursu un demogrāfijas problēmu kontekstā par galveno attīstības resursu izvirzās inovācijas un radošums, kas dod savu ieguldījumu problēmu risināšanā. Latvijas valsts izaugsme, kā arī iedzīvotāju nākotnes labklājība un dzīves kvalitāte lielā mērā ir atkarīgas no radošuma. Līdz ar to ievērojami pieaug kultūras kā cilvēka un sabiedrības radošā potenciāla veidotājas nozīme.

Latvijas valsts attīstības vadmotīvs nākamajam periodam saskaņā ar NAP2020 uzstādījumu ir ekonomikas izrāviens. Koncentrējoties uz ekonomikas attīstību un iesaistot tajā arī kultūras tautsaimniecisko potenciālu, ir svarīgi apzināties un stiprināt kultūras pamatfunkciju – būt par nacionālās identitātes un sabiedrības vērtību sistēmas veidotāju. Līdzās ekonomikas izaugsmei, sociālai iekļautībai un vides līdzsvarotai attīstībai kultūra pasaulē tiek atzīta par ilgtspējīgas attīstības ceturto pīlāru.[2] Lai veicinātu maksimāli efektīvu kultūras ietekmi un stimulētu tās pienesumu citu nozaru attīstībā, svarīgi celt kultūras pašas vērtību un nozīmi sabiedrībā.

Pamatnostādnes „Radošā Latvija" turpina Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam „Latvija 2030" pieeju, uzsverot, ka valsts galvenais kapitāls ir cilvēki. Kulturāli un izglītoti, uz vērtībām orientēti un radoši cilvēki ir ikvienas sabiedrības un valsts bagātība, neatkarīgi no jomas, kurā tie darbojas. Līdz ar to kultūras un kultūras mantojuma institūciju, kā arī kultūrizglītības iestāžu uzdevums ir veicināt ikviena cilvēka personisko izaugsmi, izglītošanos un radošā potenciāla atraisīšanu, kā arī iespējami plašākas auditorijas līdzdalību kultūras procesos. Kā rāda pētījumi, kultūrai un mākslai ir ne tikai tieša ietekme uz valsts ekonomikas attīstību,[3] bet cilvēku iesaiste kultūras aktivitātēs veicina arī viņu pilsonisko aktivitāti, pozitīvi iespaido dzīves kvalitāti, veselību un ietekmē saudzīgu attieksmi pret vidi.[4]

Pamatnostādņu uzdevums – stiprinot kultūras kā vērtības klātbūtni sabiedrībā, radīt labvēlīgu vidi personības pilnveidei, sabiedrības aktivitātēm un Latvijas izaugsmei, lai 2020. gadā īstenotos vīzija:

- Latvija ir valsts ar spēcīgu nacionālo un eiropeisko identitāti, kas saglabā un kopj savu kultūras mantojumu, veicina jaunrades procesus un attīsta daudzveidīgu kultūras vidi, kā arī pilnvērtīgi iekļaujas un darbojas Eiropas un pasaules kultūras telpā.

---

[2] Džons Hoks. *Ilgtspējīgas attīstības 4.pīlārs. Kultūras nozīme valsts attīstības plānošanā*, Culturelab, 2007.

[3] Kultūras un radošās industrijas nozarēm raksturīgas ciešas saiknes ar citām nozarēm, kas rada blakusefektus valsts ekonomikā: radošās industrijas ir citu nozaru tiešie vai pastarpinātie pircēji un piegādātāji, kas neapšaubāmi ietekmē visa vērtību tīkla pastāvēšanu un attīstību. 2007.gadā veiktajā pētījumā „Kultūras sektora ekonomiskā nozīme un ietekme Latvijā" aprēķināts, ka no katra lata, kas ieguldīts kultūras nozarē 2006.gadā, 0,41 lats ir novirzīts citu nozaru uzņēmumiem, t.i., katra kultūras nozarē ieguldītā lata netiešais ieņēmumu efekts ir 1,41. Pētījumā arī aprēķināts, ka 2006.gadā katra darba vieta kultūras sektorā ir atbalstījusi papildus 0,71 darba vietu citos ekonomikas sektoros jeb 1,0 darba vieta kultūras sektorā radījusi valstī kopumā 1,71 darba vietu.

[4] *The contribution of the arts and culture to the national economy*. Report for Arts Council England and the National Museums Directors' Council, May 2013. Centre for Economics and Business Research Ltd., pp. 84-87.

- Latvijā pieaug to cilvēku īpatsvars, kas attīstījuši un turpina attīstīt savu radošo potenciālu, to aktīvi pielietojot inovāciju radīšanai dažādās jomās – kultūrā, ekonomikā, izglītībā, sociālajā, vides izziņas un aizsardzības jomās u.c.
- Pieaug kultūras un radošo industriju devums Latvijas tautsaimniecībā un eksportā, Latvijas kultūras izcilā kvalitāte un radošo industriju zīmoli ir pieprasīti ne vien Latvijā, bet arī starptautiskajā tirgū.
- Latvijā attīstās un nostiprinās radošu pilsētu un teritoriju tīkls, tiek veidotas jaunas darba vietas, radīta iedzīvotājiem pievilcīga dzīves telpa. Rīgas kā Ziemeļeiropas metropoles uzplaukums notiek sinerģijā ar vietējā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un prasmīgu izmantošanu, kā arī cilvēku radošā potenciāla attīstību visā Latvijā.

2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS KULTŪRPOLITIKĀ

Ārējās vides faktori, tendences un izaicinājumi

Veidojot kultūrpolitiku, jāņem vērā vairāki mūsdienu pasaulē un Latvijā nozīmīgi ietekmes faktori:

1) Globālā ekonomikas un finanšu krīze būtiski ietekmējusi kultūras attīstību gan Latvijā, gan Eiropā. Lai arī Latvijā ir vērojamas pozitīvas tendences izejai no krīzes, kopumā vēl jūtamas tās sekas, kas negatīvi ietekmē kultūras jomu. Eiropā krīzes ietekmē finansējums kultūrai samazinājies pat tādās augsti attīstītās valstīs kā Lielbritānija un Nīderlande. Toties pasaules valstīs, kuras krīze nav skārusi un kuras sekmīgi turpina ekonomikas augšupejas ceļu (Ķīna, Singapūra, Austrālija), tiek ievērojami palielināts publiskais finansējums kultūrai un radošo industriju atbalstam, pamatojot valsts investīcijas šajās jomās tieši ar nepieciešamību stimulēt vēl straujāku ekonomikas izaugsmi. Šī pieeja atspoguļo paradigmas maiņu pasaules ekonomikā – pāreju uz zināšanu ekonomiku. Izvirzot inovācijas kā galveno attīstības resursu un valstu konkurētspējas faktoru, pieaug kultūras un radošo industriju nozīme ikvienas valsts izaugsmes veicināšanā. To apzinoties, ES programmā „Radošā Eiropa" nākamajam periodam palielināts finansējums par 9%, neraugoties uz kopējo tendenci samazināt ES budžetu.

2) Demogrāfiskās izmaiņas raksturo ne tikai zemā dzimstība un sabiedrības novecošana. Aizvien lielāka ietekme uz Latvijas attīstību ir ekonomisku cēloņu izraisītiem migrācijas procesiem. Būtiski pieaug emigrācija uz ārzemēm, ko veicina arī ES atvērtais darba tirgus. Emigrē darbspējīgi iedzīvotāji. Talantīgi Latvijas jaunieši, beidzot skolu, izvēlas studēt un veidot savu karjeru ārvalstīs. Nozīmīga migrācijas tendence ir arī lauku teritoriju iztukšošanās un iedzīvotāju koncentrēšanās pilsētās. Pastiprināti veidojas urbānā kultūra. Vienlaikus vietējās kopienas aizvien labāk apzinās sava vietējā materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma kā attīstības resursa nozīmi un kļūst aktīvākas, mērķtiecīgi iesaistoties tā saglabāšanā un tālāknodošanā, tādējādi veicinot iedzīvotāju piesaisti Latvijai.

3) Globalizācija un straujā tehnoloģiju attīstība ienes būtiskas izmaiņas kultūras patēriņā un patērēšanas paradumos. Jaunieši kultūru aizvien lielākā mērā iepazīst un patērē digitālā formātā. Digitālie mediji izkonkurē drukātos medijus. Veidojas digitāli radītais kultūras mantojums, radot nepieciešamību pēc jaunas politikas šī mantojuma

saglabāšanā un pieejamības nodrošināšanā. Paaudžu nomaiņa iezīmējas arī ar izmaiņām kultūras vajadzībās un lietošanas paradumos. Mūsdienu atvērtajā demokrātiskajā sabiedrībā cilvēkiem ir lielākas iespējas pašiem noteikt savas izvēles, dzīves stilu un identitāti. Informācijas pieejamība mūsdienu sabiedrībā paplašina piedāvājuma spektru individuālām izvēlēm un būtiski ietekmē indivīda identitāti. Jauno tehnoloģiju piedāvātās iespējas veicina kultūras daudzveidības iepazīšanu un radošumu kultūras patērētājos, kuri aizvien biežāk aktīvi iesaistās arī kultūras satura radīšanā. Interneta vidē veidojas pārnacionālas interešu kopienas, stiprinot ietekmi uz indivīda identitātes veidošanos. Nacionālo identitāti mūsdienu pasaulē spēcīgi ietekmē globālā vidē dominējoši, pārnacionāli komerckultūras zīmoli un produkti, apdraudot kultūras daudzveidības saglabāšanos un attīstību.

4) Resursu mobilizācija (viedā specializācija). ES politika nākamajam plānošanas periodam izvirza plašāku un daudzpusīgāku kultūras nozīmes izpratni, jo īpaši saistībā ar Eiropas inovatīvā un radošā potenciāla īstenošanu. Kultūra skatāma ne vien kā atsevišķs sektors, bet arī kā resurss un investīcija ilgtspējīgā attīstībā. ES dokumentos īpaši tiek uzsvērta kultūras ietekme uz citām jomām, atzīstot kultūras un radošo industriju sektora ieguldījumu inovāciju un kohēzijas laukā, kā arī identificējot kultūras faktora nozīmi pilsētu un reģionu pievilcības veidošanā.

Līdzšinējās kultūrpolitikas izvērtējuma galvenie secinājumi

Līdzšinējās kultūrpolitikas izvērtējumu pēc KM pasūtījuma veikusi biedrības „Culturelab" ekspertu grupa, izstrādājot kultūrpolitikas pamatnostādņu „Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.–2015. gadam. Nacionāla valsts" (turpmāk – Vadlīnijas) starpposma novērtējumu[5], kas faktiski ir klasificējams kā gala novērtējums, ņemot vērā, ka pamatnostādnes „Radošā Latvija" nomainīs Vadlīnijas pirms to termiņa beigām. Galvenie šķēršļi Vadlīniju uzdevumu izpildē pārsvarā bijuši saistīti ar krīzi – būtiski samazinātā finansējuma dēļ nav bijis iespējams īstenot visu ieplānoto. Izpildi grūti novērtēt arī tāpēc, ka Vadlīnijām raksturīgs teorētiski konceptuāls skatījums un augsts vispārinājuma līmenis, daudzviet mērķi un uzdevumi formulēti procesuāli, nevis orientējoties uz fiksētu rezultātu, kā arī ne visiem uzdevumiem ir noteikti izmērāmi indikatori.

Tiek veikts regulārs kultūrpolitikas monitorings (skatīt pielikumu Nr.1)[6] saskaņā ar kultūrpolitikas pamatdokumenta „Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.–2015. gadam. Nacionāla valsts" 2. pielikumu „Kultūras statistikas rādītāji un politikas indikatori".

Līdzšinējās politikas galvenais pozitīvais sasniegtais rezultāts – kultūra ir iekļauta valsts politikas plānošanas dokumentos Latvija2030 un NAP2020, aktivizēts nozares nevalstiskais sektors kā nozīmīgs kultūrpolitikas līdzveidotājs, uzlabojusies izpratne par kultūras nozīmi un citi faktori. Kaut arī DNB barometra pētījums[7] uzrāda pozitīvu sabiedrības attieksmi par kultūras finansēšanas nepieciešamību, tomēr krīzes apstākļos plašākā sabiedrībā, kā arī lēmumu pieņēmēju vidē priekšplānā ir bijušas citas prioritātes.

Kultūras nozares situācijas raksturojums (SVID)

Stiprās puses:

- Bagāts un daudzveidīgs materiālais un nemateriālais kultūras mantojums.

[5] Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.-2015. gadam. Nacionāla valsts. Starpposma novērtējums. Culturelab, 2012.
[6] Kultūrpolitikas monitorings tiek veikts, izmantojot valsts kultūras statistikas datu bāzi – Latvijas digitālo kultūras karti, sk.:http:// www.kulturaskarte.lv
[7] DNB Latvijas barometrs nr.52. (01.11.2012.) Kultūra, sk.: www.dnb.lv/sites/default/files/dnb_latvian_barometer/documents/2012/DNB-Latvijas-barometrs-petijums-Nr52.pdf

- Daudzveidīgs radošais process un kultūras piedāvājums, tostarp augstvērtīgs profesionālās mākslas piedāvājums.
- Radošs privātais sektors kultūrā, kas ar savu darbību pakāpeniski veido un attīsta radošās teritorijas Rīgā un dažviet citur Latvijā.
- Līdzsvarots kultūras iestāžu teritoriālais pārklājums.
- Sabiedrībai pieejama teritoriāli līdzsvarota daudzpakāpju kultūrizglītības sistēma.
- Eksportspējīgi Latvijas kultūras un radošo industriju zīmoli atsevišķās nozarēs.
- Stabils kultūras pieprasījums daļā sabiedrības.
- Sabiedrības plaša līdzdalība Dziesmu un deju svētku procesā un amatiermākslas aktivitātēs.
- Aktīvs kultūras nevalstiskais sektors, kas sadarbojas ar valsts un pašvaldību sektoru.

Vājās puses:

- Mazs vietējais tirgus kavē kultūras un radošo industriju uzņēmumu kritiskās masas pieaugumu, bet specifiska atbalsta trūkums – uzņēmumu izeju uz eksporta tirgiem.
- Zems atalgojums kultūras nozarē strādājošiem, pašnodarbināto profesionālo mākslinieku sociālā neaizsargātība, neadekvāti novērtēta izcilība kultūrā.
- Netiek pietiekami sekmēta kultūras pamatu un radošuma attīstīšana visu izglītības līmeņu mācību programmās.[8] Nepietiekama sazobe starp kultūrizglītības programmu piedāvājumu un darba tirgu. Ne visās kultūras nozarēs ir nodrošinātas profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas.
- Salīdzinoši liela sabiedrības daļa neiesaistās kultūras aktivitātēs un procesos, paliekot ārpus kultūras pozitīvās ietekmes.
- Grūtības autortiesību aizsardzības jomā, saskaņojot autoru, to pārstāvošo organizāciju un sabiedrības intereses (sevišķi digitālajā vidē).
- Mūsdienu tehnoloģijām un sabiedrības pieprasījumam neatbilstošs kultūras institūciju materiāli tehniskais aprīkojums un zema Latvijas kultūras satura pieejamība digitālajā vidē.
- Rīgas kā Ziemeļeiropas kultūras metropoles attīstību kavē atbilstošas infrastruktūras nepietiekamība.
- Vāji attīstīta publiskā un privātā partnerība, kā arī neizkoptas mecenātisma tradīcijas.

Iespējas:

- Mērķtiecīgi izmantojot radošo industriju un dizaina potenciālu, palielināt produktu vērtību un konkurētspēju.
- Stiprināt radošo industriju un tradicionālo nozaru sinerģiju, tostarp klasteru veidošanu dažādu nozaru sadarbībai.
- Veidot jaunus, tostarp digitālus, kultūras produktus, plašāk un mērķtiecīgāk kultūras piedāvājumā izmantojot inovācijas un jaunās tehnoloģijas.
- Attīstīt uz jaunām sabiedrības mērķgrupām orientētus kultūras pakalpojumus un produktus, palielināt kultūras auditoriju.
- Attīstīt radošās prasmes un ikviena indivīda informācijpratību (spēju atrast, atlasīt, novērtēt, pārvaldīt un izmantot informāciju), ieviešot radošumu veicinošas mācību programmas visos izglītības līmeņos.

[8] Pētījums „Sākotnējās ietekmes (Ex-ante) novērtējums strukturālo reformu īstenošanai izglītības politikas jomā, lai veicinātu radošo prasmju apguvi. Gala ziņojums par rekomendācijām strukturālo reformu īstenošanai radošās izglītības jomā"(2012), 5.-6.lpp, sk.: http://www.mk.gov.lv/esstrukturfondi/vk-realizetie-projekti/strukturaloreformuistenosana/reformu-novertejumi-un-petijumi/?print

- Attīstīt izcilību kultūrizglītībā un sekmēt kultūras speciālistu konkurētspēju. Koncentrēt resursus un veidot kompetences centrus uz esošo specializēto kultūrizglītības iestāžu bāzes.
- Stiprināt augstskolu, pētnieku un uzņēmēju sadarbību jaunu produktu un pakalpojumu izveidē.
- Radīt labvēlīgus apstākļus privātā finansējuma piesaistei kultūras mantojuma saglabāšanai, tālāknodošanai un radošā procesa atbalstam.
- Attīstīt Rīgu par Ziemeļeiropas reģiona metropoli, izmantojot tās radošā potenciāla koncentrāciju un nodrošinot tā attīstību.
- Uzlabot kultūras statistikas bāzi, nodrošināt kultūras auditorijas un kultūrpolitikas procesu regulāru izpēti un monitoringu.
- Uzlabot kultūras pārvaldību, plašāk iesaistot tajā kultūras nevalstisko sektoru un attīstot privāto un publisko partnerību.

Draudi:

- Neattīstot Latvijas unikālo kultūras kapitālu, mazināsies iespējas izmantot kultūras resursus pievienotās vērtības radīšanai tautsaimniecībā, reģionu attīstības veicināšanai, konkurētspējīgu produktu veidošanai, mazināsies cilvēka dzīves telpas kvalitāte, zaudējot vietas identitāti un konkurētspēju starptautiskā kontekstā.
- Neveidojot radošajās profesijās strādājošo darba specifikai atbilstošu sociālās aizsardzības sistēmu un nenodrošinot kultūras jomā nodarbinātajiem motivējošu atalgojumu, izcili speciālisti un radoši talanti pametīs nozari vai Latvijas darba tirgu.
- Neizglītojot un nepiesaistot kultūrai jaunas mērķauditorijas, neattīstot sabiedrības radošo potenciālu, būtiski mazināsies vajadzība pēc kultūras, samazināsies kultūras pasākumu apmeklējumu skaits, vājināsies piederības izjūta Latvijai.
- Nepietiekams valsts atbalsts un resursi kultūras daudzveidībai un attīstībai veicinās kultūras institūciju komercializāciju un subkultūras izplatību, neveicinās jaunus meklējumus un inovācijas.
- Nenodrošinot digitāli radīta kultūras mantojuma savākšanu un ilglaicīgu saglabāšanu, mazināsies iespējas nodot nākamajām paaudzēm būtisku kultūras mantojuma daļu.
- Orientācija tikai uz ekstensīvu valsts atbalsta palielinājumu, nemeklējot un neattīstot jaunus, inovatīvus darbības un sadarbības modeļus, ka arī nepiesaistot citus finanšu avotus, pakļaus kultūras institūcijas stagnācijai un bankrota draudiem.

3. SASAISTE AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (apstiprināta LR Saeimas plenārsēdē 2010. gada 10. jūnijā). Tajā kā pirmā prioritāte noteikta Latvijas kultūras telpas attīstība. Prioritātes ietvaros izvirzīts mērķis – saglabāt un attīstīt Latvijas kultūras kapitālu un veicināt piederības izjūtu Latvijas kultūras telpai, attīstot sabiedrības radošumā balstītu konkurētspējīgu nacionālo identitāti un veidojot Latvijā kvalitatīvu kultūrvidi.

Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam (apstiprināts LR Saeimas plenārsēdē 2012. gada 20. decembrī) veidots kā Latvija2030 ieviešanas plāns vidējā termiņā, kas salāgots ar valsts budžeta iespējām un prognozējamo indikatīvo līdzfinansējumu no ES fondiem 2014. – 2020. gada plānošanas periodam. NAP2020 kā galvenais vidēja termiņa mērķis izvirzīts ekonomikas izrāviens katra Latvijas iedzīvotāja un valsts labklājības pieaugumam, un

noteiktas trīs prioritātes: Tautas saimniecības izaugsme, Cilvēka drošumspēja un Izaugsmi atbalstošas teritorijas.

Politikas dokumenti, ar kuriem veidojama sinerģija kultūrpolitikas pamatnostādnēs „Radošā Latvija”:

„Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes 2012. – 2018. gadam” (apstiprinātas ar MK 2011.gada 20.oktobra rīkojumu Nr.542), kuru rīcības virzienā „Nacionālā identitāte: valoda un kultūrtelpa” izvirzīts uzdevums „Nostiprināt latvisko kultūrtelpu kā sabiedrību saliedējošu pamatu un veicināt piederību kultūrtelpai lokālajā, nacionālajā un Eiropas līmenī”.

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013. – 2019. gadam (apstiprinātas ar MK 2013. gada 29. oktobra rīkojumu Nr.496) ietver reģionālās politikas rīcības plānu ar pasākumiem mērķu sasniegšanai, galvenos uzstādījumus, tostarp pakalpojumu „groza” noteikšanu katram attīstības centru līmenim kultūrā, izglītībā, zinātnē un citās jomās.

Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam (apstiprinātas ar MK 2013. gada 28. jūnija rīkojumu Nr. 282) definē galvenos industriālās politikas virzienus, tostarp inovācijas kapacitātes paaugstināšanu, atbalsta nodrošināšanu radošo industriju attīstībai un rūpnieciskā dizaina izstrādei.

Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam (apstiprinātas ar MK 2013. gada 28. decembra rīkojumu Nr.685) Tajās noteikti prioritārie zinātnes attīstības virzieni, tostarp valsts un sabiedrības ilgtspējīga attīstība, Letonika (vēsture, valoda, kultūra).

Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam (apstiprinātas ar MK 2013. gada 14. oktobra rīkojumu Nr.468) nosaka rīcībpolitiku informācijas sabiedrības attīstības, kā arī informācijas un komunikācijas tehnoloģijas jomas prioritātes, tostarp definē rīcības virzienus, kas saistīti ar sabiedrības e-līdzdalību un e-demokrātiju, kā arī kultūras mantojuma digitalizāciju (ISAP 6.tabulas 3.17. –3.20. uzdevumi).

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam (apstiprinātas LR Saeimas plenārsēdē 2014. gada 22. maijā) definē izglītības attīstības politikas virsmērķi, kas paredz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību personības attīstībai, cilvēku labklājībai un ilgtspējīgai valsts izaugsmes sasniegšanai.

Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam (apstiprinātas ar MK 2014. gada 3. jūlija rīkojumu Nr.326) ietver attīstības virzienus un aktivitātes tūrisma pakalpojumu eksporta pieauguma sekmēšanai, akcentējot Latvijas tūrisma nozarei nepieciešamo konkurētspējas uzlabošanu un ilgtspēju, kā arī ievērojot kvalitātes un sociālās atbildības pret vidi un kultūru aspektus.

Informatīvā ziņojuma „Par Viedās specializācijas stratēģijas izstrādi” (izskatīts MK 2013. gada 17. decembrī) uzdevums ir nodrošināt attīstības prioritāšu izvirzīšanu un regulāru pārskatīšanu, investīciju mērķtiecīgu fokusēšanu, tostarp stratēģijas uzstādījumiem atbilstošu rīcībpolitikas instrumentu izvēli un monitoringa sistēmas izveidi, kas vērsti uz Latvijas konkurētspējas stiprināšanu reģionālā, Eiropas un pasaules līmenī.

„Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011. – 2017.gadam’’ (apstiprinātas ar MK 2011. gada 20. aprīļa rīkojumu Nr.169) formulē problēmas, kas esošajās nozaru politikās

netiek risinātas vai arī tiek risinātas nepietiekami, izvirza piekrastes telpiskās attīstības politikas mērķi un apakšmērķus, nosaka politikas principus, galvenos rīcības virzienus, politikas ieviešanas instrumentus un uzdevumus. Viens no rīcības virzieniem – piekrastes nozīmīgākā vērtība un attīstības resurss ir vienotais piekrastes dabas un kultūras mantojums.

Vides politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam (apstiprinātas ar MK 2014. gada 26. marta rīkojumu Nr.130) – to virsmērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, īstenojot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli.

ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam (apstiprinātas ar MK 2013. gada 22. novembra rīkojumu Nr.564). Pamatnostādņu mērķi un veicamie uzdevumi ir virzīti uz to, lai veicinātu personu ar invaliditāti pamattiesību un pamatbrīvību nodrošināšanu.

Ģimenes valsts politikas pamatnostādnes 2011.–2017.gadam (apstiprinātas ar MK 2011. gada 18. februāra rīkojumu Nr.65). Pamatnostādnes ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka ģimenes politikas galvenos mērķus, rīcības virzienus un sasniedzamos rezultātus.

Koncepcija dzimumu līdztiesības īstenošanai (apstiprināta MK 2001.gada 16.oktobrī, prot. Nr.50, 21.§), kurā noteikti galvenie dzimumu līdztiesības politikas attīstības virzieni.

ES līmeņa dokuments 2014. – 2020. gada periodam ir Eiropas Savienības stratēģija **„Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei"** (apstiprināta Eiropas Savienības Padomē 2010. gada 17. jūnijā). Attiecībā uz kultūru nozīmīgi ir **Padomes secinājumi par kultūras ieguldījumu stratēģijas „ES2020" īstenošanā** (2011/C 175/01), kas aicina ES dalībvalstis, savos plānošanas dokumentos formulējot politikas uzdevumus, veicināt „kultūras ieguldījumu pasākumos, kas ierosināti stratēģijas „Eiropa 2020" integrētajās pamatnostādnēs un pamatiniciatīvās, kuru mērķis ir ES izveidot gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomiku".

Latvijas Nacionālajā reformu programmā stratēģijas „ES 2020" īstenošanai (apstiprināta Ministru kabinetā 2011. gada 26. aprīlī) iekļauti uzdevumi, kas saistīti ar kultūras satura un pakalpojumu digitalizācijas, kā arī kultūras infrastruktūras uzlabošanu saistībā ar labvēlīgas vides veidošanu uzņēmējdarbībai.

Ciešā sadarbībā ar pamatnostādņu veidošanas procesu izstrādātas 15 kultūras **nozaru stratēģijas 2014. – 2020. gada periodam**, kurās detalizēti aprakstīts katras nozares attīstības mērķis, stratēģiskie rīcības virzieni un aktivitātes. Stratēģijas ir izstrādātas kā katras nozares detalizētāks rīcības plāns pamatnostādņu „Radošā Latvija" īstenošanai. Darbības stratēģijas ir izstrādātas šādām nozarēm un starpnozarēm:

- muzeji;
- bibliotēkas;
- arhīvi;
- kultūras pieminekļi;
- nemateriālais kultūras mantojums;
- digitālais kultūras mantojums;
- kultūrizglītība;
- literatūra un grāmatniecība;

- mūzika;
- teātris;
- deja;
- vizuālās mākslas;
- filmas;
- arhitektūra;
- dizains.

4. KULTŪRPOLITIKAS MĒRĶIS UN PRIORITĀTES

Pamatnostādņu virsmērķis:

Latvija – zeme ar bagātu un koptu kultūras mantojumu, vitālu un daudzveidīgu kultūras dzīvi, radošiem cilvēkiem, konkurētspējīgām radošajām industrijām un augšupejošu dzīves kvalitāti ikvienam.

Politikas virsmērķa sasniegšanai tiek noteiktas šādas prioritātes:

1. Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos.
2. Radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība.
3. Konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas.
4. Radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība.

5. RĪCĪBAS VIRZIENI UN UZDEVUMI PRIORITĀŠU UN POLITIKAS MĒRĶU SASNIEGŠANAI

5.1. Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos

5.1.1. Risināmās problēmas (esošās situācijas raksturojums un problēmu formulējums):

- **Krīzes seku likvidēšana kultūras jomā, ilgtspējīga atbalsta un labvēlīgas vides nepietiekamība kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstīšanai, kā arī jaunu kultūras vērtību radīšanai.**

Latvija pamatā ir pārvarējusi ekonomiskās krīzes izraisītās sekas, tomēr kultūras jomā tās vēl aizvien ir jūtamas. Būtiski samazinot VKKF finansējumu (par 72%)[9], krīze sevišķi smagi skāra atbalstu radošajam procesam. Arī šobrīd statistika rāda, ka radošā procesa attīstībai finansējums ir nepietiekams – 2012. gadā VKKF iesniegti 3 890 projekti ar kopējo pieprasīto finansējumu – 17 994 137 *euro*. No tiem atbalstīti 52% jeb 2 021 projekts, piešķirot 26% no pieprasītā finansējuma – 4 603 037 *euro*. Kultūras un kultūras mantojuma institūcijas, mobilizējot samazinātos resursus, krīzes laikā turpināja sniegt pakalpojumus sabiedrībai, pat

[9] 2010.gada budžeta samazinājums salīdzinājumā ar 2008.gada izpildi (%).

palielinot institūciju apmeklējumu.[10] Taču nepietiekamais bāzes finansējums liedz nodrošināt likumos (Muzeju likums, Bibliotēku likums, Filmu likums u.c.) noteikto funkciju īstenošanu.

Šobrīd ir pieejams daudzveidīgs finansējums un ir iespējas dažādot finanšu avotus (starptautiskie fondi, sadarbība ar citām jomām, iesaistoties vides, veselības, izglītības un citos projektos, attīstot sponsorēšanas, ziedojumu un mecenātisma tradīciju Latvijā). Tomēr, ņemot vērā mazo tirgu un iedzīvotāju ierobežotās finansiālās iespējas, saglabājas nepieciešamība pēc valsts atbalsta kultūras kapitāla saglabāšanā un kultūras institūciju bāzes nodrošināšanā, lai attīstītu jaunas iniciatīvas nacionālās identitātes un vērtību uzturēšanā sabiedrībā. Apzinoties kultūras lomu nacionālās identitātes un vērtīborientācijas veidošanā, kā arī latviešu valodas saglabāšanā, kultūras un mantojuma institūcijām jānodrošina iespēja savā darbībā saglabāt līdzsvaru starp vērtību uzturēšanas misiju un sekmīgu ekonomisko darbību. Tieši tāpēc, lai mērķtiecīgi turpinātu īstenot kultūras nozares attīstību, pēckrīzes periodā ir jāatjauno bāzes finansējums nozares funkciju īstenošanai, Lai arī kultūras budžets pakāpeniski pieaug, tas vēl aizvien nav sasniedzis 2008. gada līmeni – KM budžeta apjoms (neskaitot LNB būvniecības izdevumus) 2014. gadā attiecībā pret 2008. gadu ir tikai 78%. Savukārt Kultūras ministrijas budžets (neskaitot LNB būvniecības izdevumus) 2008. gadā bija 2,13 % no kopējā valsts budžeta, 2013. gadā – 1,48%, bet 2014.gada plānā – 1,73%

Krīzes laikā samazinātais un nekonkurētspējīgais atalgojums kultūras nozarē strādājošajiem rada risku zaudēt profesionālus speciālistus darba tirgū. Līdz ar to konkurētspējīga atalgojuma nostiprināšana ir viens no pamatnostādņu galvenajiem uzdevumiem. Ir jāatrisina tiesiskā statusa un sociālās aizsardzības problēmas, kas skar pašnodarbinātos radošo profesiju pārstāvjus. Lai motivētu izcilību kultūrā Latvijas un starptautiskā līmenī, jāpārskata un jāpilnveido apbalvošanas sistēma par izcilu veikumu.

Pārskatīšana nepieciešama arī Latvijas kultūras nozaru pārvaldības sistēmai. Vienotas pārvaldes un koordinācijas trūkums kavē atsevišķu nozaru veiksmīgu attīstību. Grūtības šajā ziņā izjūt literatūras, vizuālās mākslas un dejas, kā arī arhitektūras un dizaina nozares. Pārvaldības uzlabošanā pilnībā neizmantots resurss ir valsts un nevalstiskā sektora sadarbības iespējas, stiprinot nozaru pašpārvaldi un attīstot efektīvus sadarbības modeļus. Stabilas un ilgtspējīgas politikas plānošanu, īstenošanu un kontroli kavē arī pētniecībā balstīts kvalitatīvu kultūras procesu novērtējuma indikatoru un kultūrpolitikas monitoringa trūkums.

- **Izmaiņas sabiedrībā un kultūras patēriņa paradumos, kas rada nepieciešamību mērķtiecīgi piesaistīt, izglītot un paplašināt kultūras auditoriju, veicināt līdzdalību kultūras procesos.**

Mūsdienās kultūrpolitikā viens no galvenajiem jautājumiem ir kultūras auditorijas palielināšana, jo globalizācijas un digitālā laikmeta ietekmē tajā ir notikušas ievērojamas izmaiņas. Līdz ar to kultūras institūcijām ir jāmeklē inovatīvas formas sabiedrības iesaistei, kā arī jāpēta auditorijas vajadzības. Īpaši svarīgi kultūrai piesaistīt arī to sabiedrības daļu, kas par kultūru neinteresējas un neapmeklē pasākumus. Tas ir svarīgi, domājot par inovatīvās ekonomikas vajadzībām un radošuma attīstību visā sabiedrībā, kā arī par sabiedrības saliedēšanu, identitātes saglabāšanu, piesaisti Latvijai un savai lokālajai vietai.

Sabiedrības struktūra ir nepārtrauktā attīstībā, mainās arī sabiedrības attieksmju un vērtību sistēma. Tādējādi jāņem vērā sabiedrības dažādība, dažādo sabiedrības grupu intereses un tiesības, lai tās nodrošinātu bez jebkādas diskriminācijas un pēc vienlīdzības principa, tostarp veicinot sociālo iekļautību personām ar funkcionālajiem traucējumiem, veicinot dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgas iespējas.

Sabiedrības viedokļa veidošanā būtiska loma ir medijiem. Ja valsts par savu mērķi izvirza ilgtspējīgu vērtību nostiprināšanu, ir nepieciešams arī valsts pastāvīgs atbalsts medijiem sabiedrības vērtīborientācijas un izpratnes veidošanai, kā arī patstāvīgas un kritiskas

[10] Skatīt pielikumu Nr.1 (3.zīmējums).

domāšanas, ētiskas attieksmes attīstīšanai. Nesaņemot mērķtiecīgu valsts atbalstu, mediji darbojas reklāmdevēju interesēs, nostiprina un tiražē patērētājsabiedrības vērtības, tāpēc ir nepieciešams būtiski palielināt mediju lomu garīgi aktīvas, sociāli atbildīgas un radošas sabiedrības vērtību veidošanā Latvijas sabiedrībā. Šobrīd kultūras saturs Latvijas plašsaziņas līdzekļos ir nepietiekams, sabiedrībai nav pilnvērtīgi nodrošināta daudzveidīgas un vispusīgas informācijas pieejamība, šauri ierobežota ir mākslas profesionālajai attīstībai atvēlētā mediju telpa, tādējādi kavējot arī kultūras procesu profesionālu analīzi un attīstību.

- **Latvijas kultūras potenciāla pilnvērtīgas un efektīvākas izmantošanas nepieciešamība starptautiskās sadarbības un kultūras diplomātijas padziļināšanas jomā.**

Kultūra vienmēr ir bijusi efektīvs un plaši izmantots līdzeklis starpvalstu attiecību un valsts tēla veidošanā, ārpolitisku mērķu sasniegšanā. Starptautiskā sadarbība kultūrā sekmē un labvēlīgi ietekmē valstu atpazīstamību, paverot tām sadarbības iespējas arī citās jomās, tostarp ekonomikā, drošībā, vides aizsardzībā u.c. Iekļaušanās Eiropas Savienībā ir pavērusi iespējas Latvijas kultūras plašākai iesaistei Eiropā un pasaulē, kā arī dziļākai integrācijai Eiropas kultūrā, kultūras diplomātijas attīstīšanai un Latvijas labākai atpazīstamībai pasaulē. Aizvien lielāka loma valsts pozitīva tēla veidošanā mūsdienu pasaulē ir indivīdu un kultūras institūciju tiešai sadarbībai, tādēļ pieaug mākslinieku mobilitātes veicināšanas nozīme. Finanšu ietilpības dēļ kultūras diplomātijas potenciāls netiek pilnā mērā izmantots. Tāpēc ir svarīgi plānojamā periodā izmantot iespējas, ko piedāvā starptautiski nozīmīgi pasākumi, tostarp „Rīga – Eiropas galvaspilsēta 2014”, Latvijas prezidentūra ES Padomē 2015. gadā un Latvijas valsts simtgade 2018. gadā.

5.1.2. Prioritātes stratēģiskais mērķis:

Nostiprināt un palielināt Latvijas kultūras kapitāla vērtību un veicināt iespējami lielākas sabiedrības daļas līdzdalību un iekļaušanos kultūras procesos.

5.1.3. Rīcības virzieni:

1. Labvēlīgas vides veidošana jaunu kultūras vērtību radīšanai, mantoto kultūras vērtību saglabāšanai un pieejamībai.
2. Kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību kultūras procesos.
3. Latvijas kultūras ciešāka iesaiste starptautiskajos kultūras procesos un sadarbības tīklos, veicinot kultūras diplomātijas attīstību.
4. Cilvēkresursu attīstība un efektīva kultūrpārvaldība.

5.1.4. Sagaidāmais rezultāts:

- Nodrošināta radošo profesionāļu tiesiskā un sociālā aizsardzība un uzlabots kultūras jomā strādājošo darba novērtējums.
- Nodrošināta Latvijas izcilāko kultūras pieminekļu un mantojuma krātuvju, tostarp Rundāles pils, Turaidas muzejrezervāta, Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja, Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja u.c. saglabāšana un pieejamība.
- Bibliotēku tīkls nodrošina iedzīvotājiem daudzveidīgus kultūras, izglītības un informācijas pakalpojumus un to pieejamību, bibliotēkas izveidojušās par vietējās sabiedrības zināšanu un vietējo kopienu saskarsmes un pašiniciatīvu centriem.
- Ar VKKF atbalstu tiek nodrošināts aktīvs jaunrades process visās mākslas nozarēs.

- Nostiprinājusies sadarbība starp kultūras institūcijām un to auditoriju, sabiedrība kļuvusi aktīvāka un sociāli atbildīgāka, pieaug kultūras pasākumu apmeklējums, dalībnieku skaits amatierkustībā.
- Dziesmu un deju svētku tradīcija ir izcils Latvijas sabiedrības saliedētības paraugs, kuras ilgtspēju nodrošina mērķtiecīga sadarbība starp valsts, pašvaldību, sabiedrisko un privāto sektoru.
- Latvijas kultūra arvien ciešāk iekļaujas Eiropā un pasaulē – gan līdzdarbojoties starptautiskos tīklos, gan veidojot attiecības starp valstīm, arī atsevišķu organizāciju un kolektīvu starpā. Plaši izplatīta ir mākslinieku mobilitāte un apmaiņa.
- Latvijas Republikas simtgades programmas īstenošana ir bagātinājusi Latvijas kultūru ar jauniem izciliem mūzikas, mākslas, kino un literatūras darbiem, vairojot Latvijas iedzīvotāju lepnumu par savu valsti un piederību tai.

5.1.5. Politikas un darbības rādītāji

Politikas rezultāts	**Rezultatīvais rādītājs**	**Bāzes vērtība (2008)**	**2014**	**2017**	**2020**
Nodrošināta labvēlīgas vides veidošana kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī jaunu vērtību radīšanai	Nodrošināta Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktība (ar valsts atbalstu organizēto tautas mākslas un tradicionālās kultūras pasākumu skaits)	45	126	130	126
	Nodrošināta kultūras mantojuma saglabāšana (restaurēto kultūras mantojuma vienību skaits Latvijas Nacionālajā arhīvā un Latvijas Nacionālajā bibliotēkā)	127973	35477	35500	36000
	Nodrošināts valsts atbalsts radošajam procesam un sabiedrības radošajām iniciatīvām kultūras jomā (VKKF izvērtēto projektu skaits)	3546	3850	3850	4000
	Radīto jaundarbu (izrādes, koncerti, filmas) skaits	294	310	300	330
Nodrošināta kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību kultūras procesos	Kultūras pasākumu apmeklējumu skaits gadā uz 100 iedzīvotājiem	227	280	270	280
	Mājsaimniecību patēriņš kultūrai un atpūtai no mājsaimniecību kopējā patēriņa izdevumiem %	7,1	7,1	7,5	8,1
Nodrošināta Latvijas kultūras līdzdalība starptautiskajos kultūras procesos un sadarbības tīklos, sekmēta kultūras diplomātijas attīstība	Nodrošināta Latvijas pārstāvniecība starptautiskos pasākumos (starptautiskie pasākumi, gadatirgi un meses)	13	15	16	17
	Iemaksas starptautiskajās organizācijās (skaits)	17	18	20	20
Sekmēta cilvēkresursu attīstība un efektīva kultūrpārvaldība	NVO līdzdalība politikas veidošanā (līdzdalība% no ministrijas organizēto konsultatīvo sanāksmju un darba grupu skaita)		71	71	71
	Noslēgto vienošanos un līdzdarbības	6	8	8	8

	līgumu skaits				
	Nodrošināta kultūras mantojuma institūciju sniegto pakalpojumu kvalitāte (muzeju un bibliotēku akreditācija)	114	120	120	125

Datu avots: KM, LNKC, CSP, LNA, LNB
Prognozes: KM

5.1.6. Prioritātes rīcības virzienu ietvaros veicamie uzdevumi un aktivitātes

1. Rīcības virziens: Labvēlīgas vides veidošana kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī jaunu vērtību radīšanai (NAP 337; 132)					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
1.1. Nodrošināt regulāru atbalstu jaunrades procesa attīstībai	1.1.1.Nodrošināt jaunu un daudzveidīgu vērtību radīšanu mākslā, mūzikā, literatūrā, dramaturģijā, horeogrāfijā, kino, atbalstot radošo stipendiju un mērķprogrammu finansējuma apjoma pieaugumu VKKF	KM (VKKF)		Papildus: valsts budžets (VKKF) 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2014-2020
	1.1.2.Nodrošināt Nacionālā muzeju krājuma pastāvīgu papildināšanu, atjaunojot mākslas darbu, kultūrvēsturisko un dabas priekšmetu valsts iepirkuma programmu	KM (VKKF)	Muzeji	Papildus: valsts budžets (VKKF) 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2015-2020
	1.1.3.Mērķtiecīgi atbalstīt vizuālās mākslas izstāžu darbību un starptautisko projektu īstenošanu, nodrošinot nozares attīstību un vizuālās mākslas pieejamību sabiedrībai	KM (VKKF)	Muzeji, galerijas, nozaru NVO	Papildus: valsts budžets (VKKF) 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2014-2020

	1.1.4.Attīstīt un stiprināt pamatkonkursu, kā arī veidot specializētus filmu nozares projektu konkursus (piemēram, bērnu filmām, žanra filmām, starptautiskām kopprodukcijām, laikmeta „hronikām" u.c.), lai nodrošinātu daudzveidīga nacionālā kino pieejamību sabiedrībai	KM (NKC)	VKKF, LTV	Papildus: valsts budžets *euro* 6 000 000; finansējums no programmas „Radošā Eiropa"	2015-2020
	1.1.5.Izstrādāt koncepciju un izveidot sistēmu kino biļešu ienākumu daļējai novirzīšanai nacionālā kino attīstībai	KM (NKC)	FM, citas ministrijas	Valsts budžeta ietvarā	2015-2017
	1.1.6.Veidot stabilu pamatu VKKF budžeta pakāpeniskam pieaugumam, nodrošinot kultūras procesu daudzveidību un pieejamību sabiedrībai	KM, FM	VKKF	Papildus: valsts budžets *euro* 32 041 500	2014-2020
1.2.Nodrošināt atbalstu kultūras institūciju ilgtspējīgai darbībai	1.2.1.Atbalstīt valsts dibināto teātru un koncertorganizāciju darbību ar mērķi nodrošināt pakalpojumu daudzveidību un pieejamību	KM	Valsts dibinātās kultūras institūcijas	Papildus: valsts budžets *euro* 12 000 000	2014-2020
	1.2.2.Konkursa kārtībā regulāri atbalstīt neatkarīgo profesionālās mākslas institūciju (teātru, vizuālās mākslas, mūzikas, dejas) darbību, nodrošinot pakalpojumu daudzveidību un veicinot jaunu auditoriju piesaisti	KM	VKKF, neatkar. profesionālās mākslas institūcijas	Papildus: valsts budžets *euro* 960 000	2014-2020
	1.2.3.Nodrošināt Nacionālā muzeju krājuma attīstīšanu, izpēti, saglabāšanu, kā arī pieejamību, veidojot kvalitatīvas muzeju ekspozīcijas, izstādes un muzejpedagoģijas programmas	KM, AiM, IZM, IeM, VM, ZM	Pašvaldības, muzeji, to dibinātāji, VARAM	Papildus: valsts budžets *euro* 17 193 449; pašvaldību budžets	2014-2020
	1.2.4.Nodrošināt bibliotēku, tostarp informācijas un zināšanu resursu un pakalpojumu, pieejamību izglītības, pētniecības, mūžizglītības un tautsaimniecības attīstības mērķiem	KM (LNB, KISC)	VARAM, IZM, bibliotēku dibinātāji	Papildus: valsts budžets, *euro* 9000000; pašvaldību budžets	2014-2020
	1.2.5.Nodrošināt Nacionālā dokumentārā mantojuma saglabāšanu, mērķtiecīgu papildināšanu ar dokumentiem, kam ir arhīviska vērtība, un to pieejamību sabiedrībai	KM (LNA)	LNB, LU, LAB	Papildus: valsts budžets *euro* 9 000 000	2014-2020
1.3.Nodrošināt materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un tālāknodošanu	1.3.1.Izstrādāt likumprojektu par Latvijas nemateriālo kultūras mantojumu un citus saistītos tiesību aktus, lai veicinātu mantojuma saglabāšanu un kopienu aktīvu iesaisti tā tālāknodošanā	KM (LNKC)	IZM (VISC), ZM, EM, LPS, NVO	Valsts budžeta ietvarā	2014 II pusg.
	1.3.2.Izveidot un regulāri aktualizēt	KM	NKM	Papildus:	2015-

	Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstu	(LNKC)	eksperti	valsts budžets *euro* 132 330	2020
	1.3.3.Izstrādāt un īstenot programmas nemateriālā kultūras mantojuma lietpratēju – meistaru – zināšanu un prasmju tālāknodošanai un apmācībai	KM (LNKC, VKPAI)	IZM, ZM	Papildus: valsts budžets *euro* 258 000; pašvaldību budžets	2015-2020
	1.3.4.Izstrādāt kultūras mantojuma mūsdienīgas saglabāšanas vadlīnijas un rekomendācijas, popularizēt labās prakses piemērus	KM (VKPAI)	Pašvaldības	Papildus: valsts budžets *euro* 10 800; pašvaldību budžets	2016 II pusg.
1.4. Nostiprināt Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspēju	1.4.1.Nodrošināt valsts mērķdotāciju Dziesmu un deju svētku procesā iesaistītajiem mākslinieciskajiem kolektīviem un sniegt metodisko atbalstu Latvijas un latviešu diasporas mākslinieciskajiem kolektīviem procesa nepārtrauktības un kvalitātes nodrošināšanai	KM (LNKC)	Sadarbības partneri (valsts, pašvaldību institūcijas NVO)	Papildus: valsts budžets *euro* 3 549 975; pašvaldību budžets	2015-2020
	1.4.2. Sagatavot un īstenot Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanas un attīstības plānu 2014. – 2018. gadam	KM (LNKC)	IZM, VISC, Dziesmu un deju svētku padome	Papildus: valsts budžets *euro* 5 946 810	2015-2018 I pusg.
	1.4.3.Izveidot Dziesmu un deju svētku tradīcijai veltītu ekspozīciju un atbalstīt pasākumus Dziesmu un deju svētku tradīcijas norises vietu uzlabošanai	KM	RD, LNKC, Dziesmu un deju svētku padome u.c.	Valsts un pašvaldību finansējums tiks precizēts pēc jautājumu izskatīšanas Dziesmu un deju svētku padomē	2016-2018
2. Rīcības virziens: Kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību kultūras procesos. (NAP 337)					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
2.1.Sekmēt mērķtiecīgu mediju iesaisti sabiedrības izglītošanā un informēšanā par kultūras procesiem un pasākumiem	2.1.1.Nodrošināt regulāru atbalstu plašai auditorijai paredzētam iknedēļas kultūras medijam (drukātā un elektroniskā formātā)	KM	mediji	Papildus: valsts budžets *euro* 1 150 000	2014-2020
	2.1.2.Atbalstīt specializētus, kultūras procesus dokumentējošus un analizējošus medijus nozaru profesionālās kvalitātes un kritiskās domas attīstībai	KM (VKKF)	mediji	Papildus: valsts budžets (VKKF) 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā	2016-2020

				VKKF budžeta pieauguma ietvaros	
	2.1.3.Sadarbībā ar NEPLP definēt nacionālo pasūtījumu kultūras raidījumiem un programmām sabiedriskajos medijos (Latvijas TV, Latvijas Radio, interneta platforma)	NEPLP	LTV, Latvijas Radio, teātri, koncertorganizācijas	Valsts budžeta ietvarā	2016 II pusg.
2.2.Atbalstīt tradicionālus un inovatīvus, pasākumus ar mērķi piesaistīt kultūras norisēm jaunas auditorijas	2.2.1.Popularizēt augstvērtīgu literatūru, atbalstot valsts nozīmes pasākumus (Dzejas dienas, Prozas lasījumi, Grāmatu svētku un Rīgas grāmatu svētku kultūras programmas)	KM (VKKF, LNB), RD	SRTM, LLC, LRS, LBJLP, LGA, LGĢ	Papildus: valsts budžets 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros; pašvaldību budžets	2014-2020
	2.2.2.Attīstīt tradicionālus (Muzeju nakts, Kultūras mantojuma dienas, Mākslas dienas u.c.) un inovatīvus pasākumus (Baltās naktis u.c.), sekmējot kultūras daudzveidības popularizēšanu	KM	Pašvaldības, NVO, kultūras institūcijas	Valsts budžeta ietvarā, pašvaldību budžets	2014-2020
	2.2.3.Veidot daudzveidīgus, dažādām mērķauditorijām paredzētus ievērojamu Latvijas kultūras un mākslas darbinieku, kā arī nozīmīgu vēstures notikumu jubilejām veltītus pasākumus	KM	Pašvaldības, NVO, kultūras institūcijas	Papildus: valsts budžets *euro* 2 600 000, pašvaldību budžets	2015-2020
	2.2.4.Veidot atbalsta mehānismus kultūras institūcijām, kas veido jaunus, inovatīvus pakalpojumus jaunu auditoriju piesaistei, tostarp ārvalstu auditorijas piesaistei	KM	Pašvaldības, NVO, kultūras institūcijas	Papildus: valsts budžets (VKKF), 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros; pašvaldību budžets	2016-2020

	2.2.5. Kultūras institūcijās stiprināt esošo un veicināt jaunu kultūras pakalpojumu pieejamību bez jebkādas diskriminācijas, tostarp veicinot sociālo iekļautību personām ar funkcionālajiem traucējumiem	KM	LM, Pašvaldības, NVO, kultūras institūcijas	Valsts budžeta ietvarā, finansējumu plānots piesaistīt SIF administrēto projektu konkursu ietvaros; pašvaldību budžets	2017-2020
2.3.Izveidot un īstenot Latvijas Republikas simtgades kultūras programmu	2.3.1.Izstrādāt un īstenot kultūras programmu Latvijas Republikas simtgadei, savlaicīgi plānojot pasākumus un finansējumu to norisei	KM	Kultūras institūcijas	Papildus: valsts budžets *euro* 20 000 000	2015-2018
	2.3.2.Izstrādāt un publicēt fundamentālus pētījumus kultūras un mākslas vēsturē (Latvijas mākslas vēsture, Latvijas kultūras vēsture u.c.)	KM	LMA MVI	Papildus: valsts budžets *euro* 438 150	2015-2018 I pusg.
	2.3.3.Sarīkot Latvijas Republikas simtgadei veltītus Vispārējos latviešu Dziesmu un deju svētkus	KM (LNKC)	IZM	Papildus: valsts budžets *euro* 4 800 000; pašvaldību budžets	2016-2018 II pusg.
	2.3.4.Pieteikt un īstenot projektu „Rīga – Pasaules grāmatu galvaspilsēta 2018”	KM	RD, LLC, LRS, LGA, LGĢ, LNB	Papildus: valsts budžets saskaņā ar 2.3.1.aktivitātes finansējumu; pašvaldību budžets; privātais finansējums	2016-2018
	2.3.5.Turpināt īstenot programmu „Mantojums – 2018. Kultūras infrastruktūras uzlabošanas programma 2006.-2018.gadam”[11]	KM, FM (VNĪ)	Kultūras institūcijas	Saskaņā ar kultūras infrastrukt. programmas 2006. -2018. plānoto finansējumu; EEZ; ELFLA; ERAF	2014-2018

[11] Aktivitāte tiek īstenota saskaņā ar programmu „Mantojums-2018. Kultūras infrastruktūras uzlabošanas programma 2006.-2018.gadam”, kurā ir ietverts īstenošanas plāns un plānots finansējums 46 valsts kultūras institūciju infrastruktūras uzlabošanai.

3. Rīcības virziens: nodrošināt Latvijas kultūras līdzdalību starptautiskajos kultūras procesos un sadarbības tīklos, kā arī sekmēt kultūras diplomātijas attīstību (NAP 337)					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
3.1. Nodrošināt kultūras un kultūras mantojuma nozaru starptautisko sadarbību un konkurētspēju	3.1.1.Attīstīt regulāru starptautisku konkursu sistēmu visās mūzikas nozarēs, lai veicinātu profesionālās mūzikas konkurētspēju	KM (LNKC, JVLMA)	Koncertor ganizācijas	Papildus: valsts budžets 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2016-2020
	3.1.2.Stiprināt esošo un veicināt jaunu starptautisku pasākumu (konkursu, festivālu, meistarklašu) attīstību Latvijā, nodrošinot Latvijas profesionālās klasiskās un laikmetīgās dejas starptautisko atpazīstamību	KM	Dejas institūcijas	Papildus: valsts budžets 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2014-2020
	3.1.3.Izveidot Latvijas literatūras tulkotāju un tulkošanas atbalsta programmu VKKF, lai dotu iespēju Latvijas literatūras eksporta attīstībai ārvalstīs	KM (VKKF)	LRS, LLC, LGA, LGĢ	Papildus: valsts budžets 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2015-2020
	3.1.4.Sadarbībā ar Igaunijas un Lietuvas KM īstenot projektu „Baltijas valstis viesu valsts statusā Londonas grāmatu tirgū 2018”	KM	LLC, LRS, LGA, LGĢ	Papildus: valsts budžets *euro* 1 700 000; privātais finansējums	2015-2018
	3.1.5.Aktīvi piedalīties starptautiskajās organizācijās un tīklos, kur Latvija ir dalībvalsts (Eiropas Padome, UNESCO, ICOMOS, ICCROM, ICOM, NEMO u.c.)	KM	Nozaru institūcijas	Valsts budžeta ietvarā	2014-2020
	3.1.6.Veicināt Latvijas mākslinieku mobilitāti un iesaisti starptautiskos projektos	KM	NVO	Papildus: valsts budžets *euro* 2 835 422; Ziemeļu-Baltijas valstu mobilitātes	2014-2020

				programma	
	3.1.7.Izstrādāt normatīvo regulējumu kultūras mantojuma starptautiskās mobilitātes sekmēšanai	KM	LMP	Valsts budžeta ietvarā	2016-2017
3.2.Veidot Latvijas pozitīvu tēlu ar kultūras diplomātijas līdzekļiem	3.2.1.Nodrošināt valsts un kultūras nozaru pārstāvniecību prestižās nekomerciālās starptautiskajās izstādēs, festivālos	KM	ĀM, nozares institūcijas	Papildus: valsts budžets *euro* 1 200 000	2015-2020
	3.2.3.Nodrošināt informāciju par Kultūras kanonā esošām vērtībām dažādām ārvalstnieku mērķauditorijām, tostarp latviešu diasporai	KM	ĀM (LI), LNB kultūras institūcijas	Papildu: valsts budžets *euro* 150 000	2016 II pusg.-2018
	3.2.4.Īstenot projektu „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014”	RD	KM	Valsts budžeta ietvarā	2014
	3.2.5.Nodrošināt Latvijas prezidentūras ES Padomē kultūras programmas īstenošanu	ĀM	KM	Valsts budžeta ietvarā	2015 I pusg.
4. Rīcības virziens: Cilvēkresursu attīstība un efektīva kultūrpārvaldība (NAP 339)					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
4.1.Radīt labvēlīgus apstākļus kultūras jomā strādājošajiem un viņu darba novērtējumam	4.1.1.Panākt kultūras jomā strādājošo atalgojuma pieaugumu un konkurētspēju, nodrošinot tā atbilstību kvalifikācijai un samērojamību ar vidējo atalgojumu valstī	KM	FM, VARAM, pašvaldības	Papildus: valsts budžets *euro* 54 863 435; pašvaldību budžets	2015-2020
	4.1.2.Izstrādāt un ieviest normatīvo regulējumu un atbalsta sistēmu radošo profesionāļu tiesiskās un sociālās aizsardzības pilnveidošanai	KM	LM, FM, LRSP	Papildus: valsts budžets *euro* 1 728 000	2016-2020
	4.1.3.Pilnveidot atzinības un apbalvojumu sistēmu par nozīmīgiem sasniegumiem kultūrā nacionālajā un starptautiskajā līmenī visās nozarēs	KM	Nozaru NVO, LRSP	Papildus: valsts budžets *euro* 600 000	2015-2020
4.2. Pilnveidot kultūras nozaru pārvaldības sistēmu	4.2.1.Apzināt problēmas nozaru pārvaldībā un izstrādāt koncepciju tās darbības un koordinācijas uzlabošanai, tostarp izvērtēt nepieciešamību kultūrpārvaldībā plašāk iesaistīt kultūras nevalstiskās organizācijas	KM	Nozaru NVO	Valsts budžeta ietvarā	2015-2016 I pusg.
	4.2.2.Izveidot Kultūrizglītības padomi, nodrošinot starpnozarisku un starpsektorālu pārstāvniecību un sadarbību	KM (LNKC)	KM, IZM, EM, LM	Valsts budžeta ietvarā	2015 II pusg.
	4.2.3.Stiprināt Nacionālās kultūras padomes un Kultūras alianses lomu politikas veidošanā un kultūras procesu	KM	Nozaru NVO	Valsts budžeta ietvarā	2014

	pārvaldībā				
	4.2.4.Attīstīt publisko un privāto partnerību finansējuma piesaistei kultūras nozarei, atbalstīt mecenātisma tradīciju attīstību	KM	Privātie partneri	Valsts budžeta ietvarā; privātais finansējums	2015-2020
	4.2.5. Nodrošināt kultūras institūciju darbības un pakalpojumu kvalitātes monitorēšanu un vadību, īstenojot bibliotēku, muzeju un kultūrizglītības iestāžu akreditāciju un arhīvu speciālistu sertifikāciju	KM	LBP, LMP, LNKC	Papildus: valsts budžets *euro* 12 600	2015-2020
4.3. Nodrošināt regulāru kultūras procesu un auditorijas izpēti un kultūrpolitikas monitoringu	4.3.1.Pilnveidot kultūras statistikas apkopošanu un pieejamību, saturiski un tehnoloģiski attīstot Latvijas digitālo kultūras karti (www.kulturaskarte.lv)	KM	Kult. institūcijas, pašvaldības	Papildus: valsts budžets *euro* 100 000	2015-2020
	4.3.2.Nodrošināt regulārus kultūras un kultūras auditorijas pētījumus, kā arī kultūrpolitikas monitoringu	KM	Pētniec. institūcijas	Papildus: valsts budžets *euro* 180 000	2015-2020

Prioritātes „Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos" īstenošanai indikatīvi plānotais finansējums			
	2015	**2016**	**2017 - 2020**
Mērķu sasniegšanai nepieciešamais papildu finansējums	24 689 512	27 930732	130 490 227
Cits finansējums	EEZ finansējums;„Radošā Eiropa"; Ziemeļu-Baltijas valstu mobilitātes programma		

5.2. Radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība

5.2.1. Risināmās problēmas (esošās situācijas raksturojums un problēmu formulējums):

- **Izglītības sistēma nepietiekami veicina radošumu, ir vāja saite starp izglītības un kultūras procesiem,[12] īpaši bērniem un jauniešiem, kas dzīvo tālāk no kultūras centriem, ir apgrūtināta pieejamība profesionālajai mākslai, kā arī trūkst mērķtiecīgas valsts politikas kultūras pieredzes paplašināšanai un radošuma veicināšanai mūžizglītības perspektīvā.**

Lai veicinātu ikviena Latvijas iedzīvotāja radošā potenciāla attīstību, ir nepieciešams pilnveidot mācību procesu formālajā izglītībā, veicināt skolēnu iztēles, intuīcijas, emocionālās pasaules attīstību, kā arī radošo un kritisko domāšanu. Tāpat izglītības procesā nav pietiekami akcentēta Latvijas kultūras mantojuma pamatvērtību saglabāšanas, uzturēšanas un popularizēšanas nozīme. Valstī nepastāv mērķtiecīgs un ilgstpējīgs pasākumu kopums, kas

[12] Pētījums „Sākotnējās ietekmes (Ex-ante) novērtējums strukturālo reformu īstenošanai izglītības politikas jomā, lai veicinātu radošo prasmju apguvi. Gala ziņojums par rekomendācijām strukturālo reformu īstenošanai radošās izglītības jomā"(2012),5.-6.lpp,sk.:/www.mk.gov.lv/esstrukturfondi/vk-realizetie projekti/strukturaloreformuistenosana/reformu-novertejumi-un-petijumi/?print

nodrošinātu bērniem un jauniešiem iespēju savā pieredzē iepazīt un gūt saskari ar kultūru un profesionālo mākslu arī ārpus formālās izglītības procesa. Pašreizējā sociālekonomiskā situācija ierobežo kultūras pakalpojumu (īpaši profesionālās mākslas) pieejamību visā Latvijā, kā arī kultūrizglītības piedāvājuma pilnveidošanu, kas kavē bērnu un jauniešu līdzdalību kultūras procesos. Latvijā būtu pārņemama citu valstu (piemēram, Francijas, Vācijas un Norvēģijas) pieredze, piedāvājot skolu audzēkņiem „kultūras skolas somu", kas nodrošinātu iespēju ikvienam bērnam un jaunietim bez jebkādas diskriminācijas, vismaz minimālā apjomā nodrošināt tiešu pieeju profesionālajai kultūrai un mākslai.

Lai nodrošinātu kultūrizglītības pakalpojumu pieejamību un veicinātu personības pilnveidošanos mūža garumā, nepieciešamas valsts investīcijas visos izglītības līmeņos. Arī kultūrizglītības pedagogiem būtu jāpaplašina zināšanas un pieredze bērnu, jauniešu un pieaugušo radošuma, saskarsmes prasmju, sociālo iemaņu un interešu izkopšanā, pielietojot kultūrizglītības metodes un mākslas izteiksmes līdzekļus ārpus profesionālajām kultūrizglītības programmām.

Kultūras atmiņas institūcijas (muzeji, arhīvi, bibliotēkas) jau tagad aktīvi darbojas sabiedrības mūžizglītības jomā, tomēr esošais kultūras atmiņas institūciju potenciāls netiek pilnībā izmantots, kā arī nav izveidota stabila un ilgtspējīga kultūras un izglītības sektoru sadarbība, kas ļautu ilgtermiņā nodrošināt kultūras institūciju kultūrizglītības piedāvājuma pieejamību formālās izglītības un neformālās izglītības procesā, kā arī izglītojamo garīgā un radošā pilnveidošanā. Tādēļ ir svarīgi apzināt un mērķtiecīgi izmantot esošo kultūras un izglītības institūciju potenciālu personības pilnveidei mūža garumā. Piemēram, kultūras namos varētu piedāvāt neformālās izglītības programmas. Kultūrizglītības un kultūras institūciju piedāvājums var veicināt cilvēku sociālo un komunikācijas prasmju pilnveidošanu, sadarbību, sabiedrības vienotību, paaudžu saziņu un sociālo iekļaušanu. Šo mērķu sasniegšanai kultūrizglītības un kultūras institūcijām jāpilnveido sadarbība ar pašvaldībām, uzņēmējiem, nevalstisko sektoru un starptautiskajām organizācijām.

Izglītības procesā strauji pieaug kultūras satura digitālās pieejamības nozīme un nepieciešamība, taču digitalizētie kultūras resursi ir nepietiekami, turklāt attiecībā uz esošajiem nav pietiekami nodrošināta sasaiste starp kultūras un izglītības procesiem. Lai veicinātu jaunu zināšanu apgūšanu, kultūras un atmiņas institūcijām ir jāsadarbojas ar izglītības iestādēm, palīdzot nodrošināt mācību procesu ar enciklopēdiskiem digitālā kultūras mantojuma resursiem atbilstoši vecuma grupām un apmācību virzieniem. Kultūras un atmiņas institūcijām sadarbībā ar augstskolām un nozares speciālistiem ir nepieciešams veidot mūsdienu prasībām atbilstošus metodiskos materiālus, kas veicinātu bērnu un jauniešu prasmes orientēties dažādos informācijas avotos, spējas atrast nepieciešamo informāciju un novērtēt tās kvalitāti.

- **Kultūrizglītības iestādēs ir nepilnīgi attīstīta infrastruktūra, materiāli tehniskā bāze, trūkst inovatīvu mācību līdzekļu (tostarp digitālo), kas ļautu nodrošināt mūsdienu darba tirgum un sabiedrības attīstības vajadzībām atbilstošu izglītības satura piedāvājumu un nodrošinājumu, lai atbalstītu izcilību veidošanos.**

Kultūrizglītības galvenais uzdevums ir mērķtiecīgs darbs ar bērniem un jauniešiem, nodrošinot viņu talantu un personības attīstību, kā arī veicinot radošo izcilību veidošanos. Latvijā ir izveidota laba profesionālās kultūrizglītības sistēma – formalizēta izglītība ar valsts atzītiem izglītības dokumentiem, licencētām un akreditētām programmām. Nodrošināta izglītības satura pēctecība – secīga pāreja katrā nākamajā izglītības pakāpē. Tomēr saskaņā ar šodienas darba tirgus pieprasījumu, izvērtējot profesionālās vidējās kultūrizglītības saturu un tā īstenošanas un pilnveides iespējas, ir nepieciešams stratēģiski pārplānot profesionālās vidējās mākslas un mūzikas vidusskolu tīkla attīstību, veidojot kompetences centrus kā izcilības centrus ar resursu un kompetenču koncentrāciju, kā arī attīstot pārējo vidusskolu specializāciju. Kultūras ministrija līdz 2020.gadam ir paredzējusi izveidot sešus

kultūrizglītības kompetences centrus – divi no tiem (dizaina un skatuves mākslas) tiek veidoti Rīgā, divi Kurzemē – Liepājā un Ventspilī, kā arī pa vienam Vidzemē (Cēsīs) un Latgalē (Rēzeknē). Kompetences centri nodrošinās izcilību veidošanos profesionālās vidējās kultūrizglītības posmā.

Rīgā tiek veidoti divi kompetences centri, jo šeit ir visaugstākā kultūras un radošo industriju uzņēmumu un radošā potenciāla kritiskā masa un lielākais šā segmenta darba tirgus. Rīgā darbojas valsts teātri un koncertorganizācijas, privātās mākslas galerijas, kā arī trīs kultūrizglītības augstskolas un koledža. Saskaņā ar CSP datiem 2010.gadā Rīgā vien darbojās 4 398 radošo industriju uzņēmumu, kas nodarbināja 28 422 personas. Šo uzņēmumu apgrozījums galvaspilsētā bija 1 067 705 *euro*, savukārt to pievienotā bruto vērtība bija 381 922 *euro*. Arī Liepājā ir spēcīgs radošais potenciāls ar labu darba tirgu, senām un stabilām kultūras un mākslas tradīcijām. Liepājas Universitātē izveidota multimediju katedra un mākslas pētījumu laboratorija, pilsētā tiek būvēta jauna koncertzāle, aktīvi darbojas Liepājas teātris, Liepājas simfoniskais orķestris un citas kultūras industrijas institūcijas. Tas veido priekšnosacījumus starpdisciplināra kompetences centra izveidei Liepājā. Savukārt Ventspils augstskolā jau trešo gadu darbojas Latvijā vienīgā skaņu režisoru programma, kuras beidzējiem tiek piešķirta skaņu operatora kvalifikācija. Ventspils augstskolas programmās tiek plaši iekļauta informācijas tehnoloģiju apguve. Veidojot kompetences centru uz Ventspils mūzikas vidusskolas bāzes, ir plānots pastiprināt sadarbību ar Ventspils augstskolu, attīstot kompetences centra specializāciju skaņu digitalizācijas jomā. Ventspilī ir labi attīstīts prakses vietu un kultūras industriju institūciju tīkls (tostarp Pārventas bibliotēka ar koncertzāli, teātra nams „Jūras vārti" u.c.), prakses vietas iespējams atrast arī Liepājā. Lai kompetences centri Rīgā, Liepājā un Ventspilī varētu pilnvērtīgi darboties un nodrošināt kvalitatīvu mācību saturu, ir nepieciešamas investīcijas specializācijai atbilstošai infrastruktūrai un materiāltehniskajai bāzei.

Līdz 2020. gadam ir plānots attīstīt arī Cēsu kompetences centru, jo pēdējos gados Cēsis veidojas par vienu no vadošajām kultūras industriju pilsētām.[13] Arī Rēzeknes pilsētas attīstības plānā[14] radošo industriju attīstība iezīmēta kā nozīmīgs nākotnes virziens. Rēzeknē jau gadu veiksmīgi strādā koncertzāle „Latgales vēstniecība Gors", kopš 1990.gada Rēzeknē darbojas Latvijas Mākslas akadēmijas filiāle. Pilsētā mērķtiecīgi tiek veidots kultūras un radošo industriju darba tirgus, tādējādi Rēzeknē veidotais kompetences centrs būs kā radošo resursu attīstības vieta Latgales reģionā.[15]

Lai veidotu profesionālās kultūrizglītības saikni ar mūsdienu darba tirgu, ir svarīgi absolventiem un jau strādājošiem profesionāļiem nodrošināt nepārtrauktas profesionālās pilnveides un augstākas kvalifikācijas ieguves iespējas, veidojot jaunas programmas, nodrošinot tālākizglītības iespējas un profesionālo pilnveidi, tostarp arī līdzdalības iespējas starptautiskos konkursos. Tāpat uzmanība jāpievērš kvalitatīva satura piedāvājumam kompetences centros un profesionālās vidējās izglītības iestādēs, īpaši jaunu un inovatīvu, arī

---

[13] Cēsu mākslas festivāla ekonomiskā atdeve pilsētai 2012. gadā: saskaņā ar pārdoto biļešu skaitu festivāla apmeklējums bija 16 500 cilvēki. Vidēji katrs kultūras tūrists festivāla laikā Cēsu pilsētas ekonomikā atstāja LVL 10-12 (*euro* 14-17), kas kopumā deva finansiālu ieguvumu pilsētai vismaz LVL 130 000 (*euro* 186 000) apmērā. Papildu ieguvums – festivāls sekmē jaunu darba vietu radīšanu – vasaras periodā viesnīcas un kafejnīcas uz festivāla laiku papildus algo darbiniekus. Ir novērots, ka festivāla apmeklētāji līdztekus koncertiem un citiem pasākumiem apmeklē apkārtnes muzejus, pilis, atrakciju parkus un cenšas izmantot visas aktivitāšu iespējas Cēsu apkārtnē. Valsts finansējums nodrošina pasākuma pieejamību (lētākas biļetes), kā arī sekmē sponsoru piesaisti. Festivāls rada pozitīvu pilsētas tēlu. Viena no valsts līdzfinansējuma piešķiršanas motivācijām – veicināt augstas kvalitātes profesionālās mākslas pasākumu norisi reģionos.

[14] Sk.: www.rezekne.lv/uploads/media/Rezeknes_pilsetas_Strategijas_1.redakcija.pdf (12.lpp)

[15] Detalizēts vidējās kultūrizglītības stratēģiskais attīstības modelis, detalizēti izstrādājot kompetences centru prioritātes un izveides grafiku, kā arī definējot pārējo profesionālās vidējās izglītības iestāžu specializāciju, iekļauts kompetences centru stratēģijā.

digitālu mācību līdzekļu sistemātiskai izstrādei. Jāveido arī ciešāka saikne starp vidējās un augstākās kultūrizglītības iestādēm un darba tirgus pārstāvjiem prakses vietu organizēšanā.

- **Kultūrizglītības jomā ir nepietiekama sadarbība starp augstskolām un darba tirgu, trūkst stabila finanšu mehānisma kultūras un mākslas pētniecības atbalstam humanitāro zinātņu nozarēs.**

Saskaņā ar Viedās attīstības stratēģiju un politikas dokumentu „Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam"[16] netehnoloģiskās inovācijas un radošās industrijas ir horizontāls segments, kura attīstība dod pievienoto vērtību gan tradicionālajām tautsaimniecības nozarēm, gan strauji augošajām nozarēm, īpaši IKT. Kultūrizglītības augstskolu radošais potenciāls inovāciju attīstībai netiek pilnībā izmantots, tostarp nepietiekami izmantotas ir kultūrizglītības augstskolu sadarbības iespējas, saiknes veidošana ar citām kultūras jomām un tehniskajām augstskolām, kā arī uzņēmējiem Latvijā un ārvalstīs, veidojot inovatīvas starpaugstskolu un starpnozaru programmas un prakses. Viens no kavējošiem faktoriem inovāciju un radošo eksperimentu rezultātu pārnesei praktiskā pielietojumā ir atbilstošas materiāltehniskās bāzes trūkums, tehnoloģisko inovāciju zema pieejamība, tāpēc svarīgi ir attīstīt kultūras un tehnisko augstskolu ciešāku sadarbību starpdisciplināru projektu un programmu ietvaros.

Kultūrizglītības sistēmā ir būtiski sekmēt pētniecības, zinātnisko inovāciju un radoši māksliniecisk ās darbības sasaisti, sekmējot prakses iekļaušanu visos augstākās izglītības posmos, īpaši doktora studiju posmā. Tas nodrošinās Latvijas augstākās mākslas izglītības sistēmas reģionālu konkurētspēju, ņemot vērā to, ka Igaunijas, Lietuvas, Somijas un Zviedrijas augstākās izglītības sistēmu ietvaros doktora studijas mākslu jomās balstās uz pētniecību un radoši māksliniecisk ās darbības sasaisti. Lai nodrošinātu strādājošo tālākizglītību un pētniecības iemaņu pārnesi kultūras un radošo industriju jomās, ir būtiski attīstīt un izmantot mākslas augstskolu un kultūrizglītības nozares pedagogu potenciālu.

Identitātes un kultūras saglabāšanā nozīmīgi ir arī humanitārās jomas zinātniskie institūti, kuros strādājošie pētnieki nodrošina nacionālo kultūras vērtību izpēti, kultūrvēsturisko un mākslas norišu sasaisti ar Eiropas un pasaules zinātnieku pētījumiem. Tomēr cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanas atbalsta trūkums, nepietiekamais zinātniskās darbības nodrošinājums apdraud Latvijas mākslas un kultūras vēstures, mākslas zinātņu un aktuālo kultūras procesu pētniecības pastāvēšanu ilgtermiņā, kā arī ietekmē sabiedrības izpratni un kritiskās domas kvalitāti kultūras jautājumos.

- **Trūkst inovatīvu starpdisciplināru kultūrizglītības programmu, kas nodrošina darba tirgum nepieciešamo zināšanu un prasmju bāzi konkurētspējīgu kultūras produktu un pakalpojumu veidošanai.**

Kultūras institūcijas, tostarp muzeji, bibliotēkas, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Nacionālais kino centrs, regulāri piedāvā dažādus kultūrizglītojošus un tālākizglītības pasākumus, izglītības programmas un kursus, kas paredzēti kultūras nozaru speciālistiem un radošajās profesijās nodarbinātajiem. Šis piedāvājums būtu jāpilnveido, jo tieši kultūras joma un kultūrizglītība, pateicoties plaši pieejamām jaunajām tehnoloģijām un pieaugušo izglītības programmām, var nodrošināt radošās uzņēmējdarbības attīstību globalizētajā un digitalizētajā pasaulē, kur valstu konkurētspēju arvien vairāk nosaka radošas idejas, kas ir pārnestas inovatīvos produktos un pakalpojumos.

[16] Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam (Ministru kabineta 2013.gada 28.decembra rīkojums Nr. 685) 21.lpp, sk.: http://polsis.mk.gov.lv/LoadAtt/file21796.doc

Svarīgi ir identificēt kultūras nozarē strādājošo tālākizglītības vajadzības, sadarbībā ar nozares institūcijām sagatavojot izglītības programmas, kas nodrošinās kultūras sektorā nodarbināto tālākizglītību un profesionālās meistarības pilnveidi, aktīvāku iesaisti darba tirgū vai arī pārkvalifikāciju. Tāpat ir jāatbalsta radošā uzņēmējdarbība, kas, veicinot plašu pieeju jaunajām tehnoloģijām un pieaugušo izglītības programmām, kultūras sektorā palielinās konkurētspēju, inovatīvu produktu un pakalpojumu izveidi, kā arī radošu ideju attīstību.

5.2.2. Stratēģiskais mērķis:

Sekmēt daudzveidīgu, kvalitatīvu un pieejamu kultūrizglītības piedāvājumu nacionālās identitātes stiprināšanai un radošas ekonomikas izaugsmei, kā arī veicināt personības radošuma attīstību visos izglītības līmeņos.

5.2.3. Rīcības virzieni:

1.Personību attīstoša mūžizglītība, īpaši radošuma attīstīšana bērnu un jauniešu vispārējā formālajā izglītībā un neformālajā izglītībā.
2.Kvalitāte un izcilība vidējā profesionālajā kultūrizglītībā.
3.Konkurētspējīga augstākā izglītība un pētniecība.
4.Darba tirgum pielāgota profesionālā tālākizglītība.

5.2.4. Sagaidāmais rezultāts:

- Ikvienam bērnam un jaunietim bez jebkādas diskriminācijas ir dota iespēja apmeklēt kādu kultūras pasākumu: „kultūras skolas somas" programma nodrošina kultūras pakalpojumu pieejamību; tostarp virtuālajā vidē pieejams daudzveidīgs, visos izglītības līmeņos integrēts kultūras saturs.
- Ir izveidoti materiāli tehniski labi aprīkoti, moderni kultūrizglītības kompetences centri, kas nodrošina bāzi izcilību sagatavošanai mākslā un mūzikā. Kultūrizglītības programmu piedāvājums ir saskaņots ar darba tirgus prasībām.
- Kultūras un mākslas augstskolas piedāvā kvalitatīvu un konkurētspējīgu izglītību, kas ir pieprasīta arī ārvalstu studentu vidū.
- Kultūras augstskolu zinātniski pētnieciskie centri nodrošina nacionālās identitātes veidošanai nozīmīgu tēmu pētniecību un popularizēšanu sabiedrībā.
- Ir nodrošinātas tālākizglītības iespējas kultūras jomā strādājošiem. Tālākizglītības piedāvājums sekmē kultūras speciālistu konkurētspēju un regulāru prasmju pilnveidi.

5.2.5. Politikas un darbības rādītāji

Politikas rezultāts	**Rezultatīvais rādītājs**	**Bāzes vērtība (2008)**	**2014**	**2017**	**2020**
Nodrošināta kvalitāte un izcilība profesionālajā kultūrizglītībā	Audzēkņu skaits kultūrizglītības iestādēs (ievirzes un vidējā profesionālā izglītība) uz 1000 iedzīvotājiem	11,8	12,7	14	15
	No valsts budžeta dotācijas apmaksāto pedagoģisko likmju un amatu skaits pašvaldību izglītības iestādēs	1608	2100	2100	2100
Nodrošināta konkurētspējīga augstākā izglītība un pētniecība	Grādu vai kvalifikāciju ieguvušo studentu skaits kultūras, mākslas un mūzikas augstskolās un koledžā	536	538	538	538

	Zinātnisko darbu skaits (t.sk. grāmatas, raksti un publikācijas SCI, periodiskajos izdevumos)	110	120	125	130
	Audzēkņu skaits kultūrizglītības augstskolās un koledžās uz 1000 iedzīvotājiem	1,2	1,3	1,4	1,5
Personību attīstoša mūžizglītība, īpaši radošuma attīstīšana bērnu un jauniešu vispārējā formālajā izglītībā un neformālajā izglītībā	Audzēkņu ar speciālajām vajadzībām skaits kopējā izglītojamo skaitā kultūrizglītības iestādēs (ievirzes un vidējā profesionālā izglītībā)	80	80	80	80
	Īstenoto „Kultūras skolas somas" projektu skaits	-	-	15	40
Darba tirgum pielāgota profesionālā tālākizglītība	Īstenoto radošo (uzņēmēji/skolas) partnerību skaits	0	14	20	50
	Izglītoto kultūras darbinieku un kultūrizglītības pedagogu skaits	400	1300	1300	1300

Datu avots: KM, IZM, CSP
Prognozes: KM

5.2.6. Prioritātes rīcības virzienu ietvaros veicamie uzdevumi un aktivitātes

1. Rīcības virziens: Personību attīstoša mūžizglītība, īpaši radošuma attīstīšana bērnu un jauniešu vispārējā formālajā izglītībā un neformālajā izglītībā (NAP 337; 249; 248)					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
1.1. Nodrošināt daudzveidīgu kultūrizglītības pakalpojumu pieejamību	1.1.1.„Kultūras skolas somas" programmas ietvaros izstrādāt muzejpedagoģiskas un kultūrizglītojošas programmas par laikmetīgo mākslu, deju, kino, mūziku, mantojumu, literatūru, dizains, arhitektūra u.tml. un nodrošināt to pieejamību bērniem un jauniešiem visā Latvijas teritorijā	KM	VKKF, kultūras institūcijas, IZM	Papildus: valsts budžets *euro* 2 500 000	2016-2020
	1.1.2.Popularizēt un iedzīvināt formālajā un neformālajā izglītības procesā Latvijas kultūras kanonu, tostarp izveidot tā digitālo versiju bērnu un jauniešu auditorijai	IZM (VISC)	KM	Valsts budžeta ietvarā	2018 I pusg.
	1.1.3.Izveidot apmaiņas platformu LNKC interneta mājas lapā, nodrošinot kultūrizglītības mācību un metodisko materiālu pieejamību visām Latvijas izglītības iestādēm	KM (LNKC)		Papildus: valsts budžets *euro* 40 000	2016-2020
	1.1.4.Attīstīt bērnu un jauniešu lasīšanas prasmi un vēlmi, nostiprinot esošās lasīšanas veicināšanas programmas, tostarp „Bērnu un jauniešu žūrija", „Grāmatu starts", mērķtiecīgi attīstot	KM (LNB)	IZM, bibliotēka, izglītības iestādes	Papildus: valsts budžets *euro* 1 600 000; pašvaldību budžets	2016-2020

	jaunas programmas riska grupām				
1.2. Nodrošināt daudzveidīgu mūžizglītības piedāvājumu kultūras institūcijās	1.2.1.Attīstīt atmiņu institūcijas (muzejus, bibliotēkas, arhīvus) kā sabiedrības mūžizglītības resursus, pilnveidojot neformālās izglītības programmu pieejamību	KM (LMB, LNB, LNA, KISC)	Bibliotēkas, muzeji, arhīvi, LM, IZM	Papildus: valsts budžets *euro* 3 923 000; pašvaldību budžets; Erasmus +; ESF	2015-2020
	1.2.2.Mūžizglītības ietvaros nodrošināt filmu un audiovizuālā mantojuma pieejamību www.filmas.lv bibliotēkās, skolās, digitalizētos kultūras namos un kinoteātros	KM (NKC)	KISC, pašvaldības	Papildus: valsts budžets *euro* 1 860 000	2015-2020
2. Rīcības virziens: Kvalitāte un izcilība profesionālajā kultūrizglītībā (NAP 291; 294; 295)					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
2.1. Izveidot atbalsta sistēmu talantu atklāšanai un izcilības izkopšanai	2.1.1.Izveidot konkurētspējīgus, mūsdienu darba tirgus prasībām atbilstošus profesionālās izglītības kompetences centrus (PIKC) kā bāzi izcilību attīstībai	KM	IZM	Plānots piesaistīt ERAF finansējumu *euro* 20 000 000; papildus: valsts budžets *euro* 17 370 992	2015 I pusg.-2020
	2.1.2.Izstrādāt attīstības koncepciju mūzikas, mākslas un dejas reģionālajām profesionālās vidējās izglītības iestādēm	KM (LNKC)		Valsts budžeta ietvarā	2015 I pusg.
	2.1.3.Izstrādāt un ieviest diferencētas izglītības programmas apdāvināto un talantīgo bērnu un jauniešu attīstības nodrošināšanai profesionālās ievirzes, profesionālās vidējās un augstākās izglītības sistēmā	KM	LNKC, JVLMA, LMA	Papildus: valsts budžets *euro* 23 787 200	2015-2020
	2.1.4. Nodrošināt regulāru valsts un starptautiska mēroga konkursu, festivālu, izstāžu, radošo nometņu un darbnīcu norisi, kas vērsta uz izcilību izvērtēšanu un izglītības kvalitātes pārraudzību un analīzi	KM	LNKC, augstskolas	Papildus: valsts budžets *euro* 660 000	2015-2020
2.2.Iesaistīt kultūrizglītības iestādes jauniešu karjeras izvēles	2.2.1.Attīstīt jauniešu karjeras izvēles procesu, sekmējot jaunu kultūrizglītības programmu izstrādi un ieviešanu atbilstoši darba tirgus prasībām	IZM, KM	LNKC, kultūrizglītī bas institūcijas	Plānots piesaistīt finansējumu IZM administrēto	2015-2020

procesa veidošanā				ES fondu programmu ietvaros, Papildus Valsts budžets *euro* 450 000	
	2.2.2.Pilnveidot pedagogu un prakses vadītāju kompetences atbilstoši darba tirgus tendencēm, kā arī stiprināt profesionālās izglītības iestāžu kapacitāti pieaugušo izglītībā	KM (LNKC)	IZM, kultūrizglītī bas institūcijas	Plānots piesaistīt finansējumu IZM administrēto ES fondu programmu ietvaros	2015-2020
3. Rīcības virziens: Konkurētspējīga augstākā izglītība un pētniecība (NAP 182; 183; 184; 186; 189; 190)					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
3.1.Nodrošināt starptautiski konkurētspē-jīgas augstākās izglītības piedāvājumu kultūras nozarēs	3.1.1.Nodrošināt doktora grādu ieguvušo mācībspēku īpatsvara pieaugumu augstākās izglītības iestādēs (LKA, LMA, JVLMA)	LKA, LMA, JVLMA	IZM, KM	Valsts budžeta papildu aprēķinus varēs veikt pēc uzdevuma 2.prioritātes 3.1.3 īstenošanas	2015-2020
	3.1.2.Nodrošināt studiju programmu satura un aprīkojuma mērķtiecīgu atjaunināšanu un modernizāciju, augstāko izglītības iestāžu infrastruktūru, studiju programmu kvalitāti un ilgtspēju, ņemot vērā darba tirgus prasības	LKA, LMA, JVLMA	IZM, KM	Plānots piesaistīt finansējumu IZM administrēto ERAF programmu ietvaros; Papildus: valsts budžets *euro* 42 000 000	2015-2020
	3.1.3. Izvērtēt iespēju akceptēt pētniecībā balstītu mākslinieciskās prakses doktora studiju līmeni, kas nodrošinātu mākslas maģistra grādu ieguvušajiem iespēju turpināt studijas doktora līmeņa programmās	KM, IZM		Papildus: valsts budžets *euro* 781 208	2016 II pusg.-2020
	3.1.4. Izvērtēt iespēju sagatavot priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, nodrošinot	KM, IZM		Papildu aprēķinus varēs veikt	2017-2018 II pusg.

	iespēju iegūt trīs līmeņu augstāko mākslas izglītību visās mākslu studiju jomās			pēc uzdevuma 2.prioritātes 3.1.3 īstenošanas	
	3.1.5.Nodrošināt izcilajiem studentiem stipendiju programmu un mobilitātes iespējas	IZM, KM	LMA, LKA, JVLMA	Valsts budžeta ietvarā; Erasmus+	2014-2020
3.2. Nodrošināt pētniecisko bāzi kultūras izpētei un nacionālās identitātes stiprināšanai, veicināt fundamentālo un lietišķo pētījumu īstenošanu (tostarp Letonikā)	3.2.1. Izstrādāt Kultūrpolitikas pētniecības centra koncepciju un izvērtēt tā izveidošanas iespējas	KM	JVLMA, LMA, LKA	Valsts budžeta ietvarā	2017-2019
	3.2.2.Izveidot trīs kultūrizglītības augstskolām kopēju starptautiskām prasībām atbilstošu un starptautiski citējamu pētniecības izdevumu – žurnālu, papildinot datu bāzēs iekļauto zinātnisko žurnālu izveidi Latvijā	LKA, LMA, JVLMA	KM, IZM	Papildus: valsts budžets *euro* 500 000	2017-2019 II pusg.
	3.2.3. Sekmēt studējošo un akadēmiskā personāla līdzdalību Latvijas un ārvalstu tehnisko, mākslas un mūzikas augstskolu un zinātnisko institūtu sadarbības programmās un projektos	LKA, LMA, JVLMA	IZM, KM	Papildus: valsts budžets *euro* 162 460; plānots piesaistīt finansējumu IZM administrēto ESF programmu ietvaros	2016-2020
	3.2.4.Attīstīt Latvijas Nacionālo bibliotēku kā Letonikas, nacionālās identitātes, informācijas un kognitīvo zinātņu pētniecības centru, t.sk. īstenot Latvijas Nacionālās enciklopēdijas veidošanas projektu	KM (LNB)		Papildus: valsts budžets *euro* 4 740 000; plānots piesaistīt finansējumu IZM administrēto ERAF programmu ietvaros	2015-2020
4. Rīcības virziens: Darba tirgum pielāgota profesionālā tālākizglītība (NAP 295)					

	4.1.1.Atbilstoši nozaru specifiskajām vajadzībām nodrošināt kultūras jomā strādājošiem (tostarp kultūras centru, muzeju, bibliotēku, arhīvu darbiniekiem u.c.) pastāvīgu profesionālo pilnveidi	KM (LNB LNKC, NKC, LNA, KISC)	Kultūras institūcijas LRSP	Papildus: valsts budžets *euro* 3 004 416; pašvaldību budžets	2015-2020
	4.1.2. Pilnveidot kultūras nozaru darbinieku (tostarp kultūras centru, muzeju, bibliotēku, arhīvu darbinieku u.c.) zināšanas par moderno tehnoloģiju iespējām un to praktisko pielietojumu darbā	KM (KISC, LNB, LNKC, NKC)	Kultūras institūcijas, IZM	Papildus: valsts budžets *euro* 2 754 908, plānots piesaistīt finansējumu IZM administrēto ESF programmu ietvaros	2015-2020
	4.1.3. Nodrošināt pastāvīgu tālākizglītības pieejamību pašvaldību kultūras jomas speciālistiem	KM (LNKC)	Pašvaldības, pašvaldību kultūras nami	Papildus: valsts budžets *euro* 118 060, plānots piesaistīt finansējumu IZM administrēto ESF programmu ietvaros; pašvaldību budžets	2017-2020
	4.1.4. Izvērtēt iespēju un izstrādāt metodiku regulāra monitoringa veikšanai par audzēkņu skaitu kultūrizglītības augstskolās un koledžās, kas ieguvuši darbu sešus mēnešus pēc skolu beigšanas	KM	LNKC	Papildus: valsts budžets *euro* 60 000	2017-2019

Prioritātes „Radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība" īstenošanai indikatīvi plānotais finansējums			
	2015	**2016**	**2017 - 2020**
Mērķu sasniegšanai nepieciešamais indikatīvais papildu finansējums	8 898 320	11 430 873	48 183 052
Indikatīvais ES fondu finansējums saskaņā ar DP	20 000 000		
Cits finansējums	ERASMUS; COSME; HORIZON 2020		

5.3. Konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas

5.3.1. Risināmās problēmas (esošās situācijas raksturojums un problēmu formulējums):

Radošām nozarēm ir vāja piekļuve finansējumam, kā arī šķēršļi radošā potenciāla komercializācijas procesā.

Radošās nozares bieži vien tiek uzskatītas par resursus tērējošām un peļņu nenesošām nozarēm, taču statistikas dati un veiksmīgi uzņēmējdarbības piemēri liecina, ka, apvienojot radošas idejas un biznesa prasmes, jau šobrīd radošo industriju sektorā tiek attīstīta sekmīga uzņēmējdarbība. Izplatītākie radošo uzņēmējdarbību kavējošie faktori ir zināšanu trūkums par komercializācijas procesiem un nespēja radošu ideju pārvērst komerciālā produktā vai pakalpojumā; neprasme sagatavot biznesa plānu; grūtības piesaistīt investīcijas, pierādīt investīciju projekta vērtību, prezentēt biznesa ideju un biznesa plānu investoram vai kreditoram; pārliecinoši pozicionēt jaunradīto produktu vai pakalpojumu atbilstoši tirgus nišai un mērķauditorijai. Latvijā ir unikālas senās amatniecības tradīcijas un prasmes, taču trūkst zināšanu tās savienot ar mūsdienīgu dizainu un ilgtspējīgu biznesa modeli, veiksmīgi īstenojot uzņēmējdarbību. 2013. gadā sadarbībā ar Valsts kanceleju īstenotais pētījums „Latvijas radošo industriju darbība. Priekšnoteikumi nozares mērķtiecīgai attīstībai" liecina, ka radošo industriju uzņēmējdarbības attīstību ietekmē patērētāju mazais pieprasījums pēc produktiem un pakalpojumiem, kas varētu būt radošo industriju uzņēmumu nepietiekamās konkurētspējas sekas. Tāpat radošo uzņēmējdarbību attīstību kavējoši apstākļi ir apgrozāmo līdzekļu trūkums un nodokļu slogs.[17] Savukārt radošās uzņēmējdarbības (īpaši mazās) uzsākšanai labvēlīgus apstākļus veido mikrouzņēmumu izveidošanas iespējas, dažādās starta kapitāla atbalsta programmas, inkubācijas pakalpojumi un citi valsts atbalsta instrumenti.

Radošās industrijas ir viens no ekonomikas sektoriem, kurā vērojamas visdinamiskākās pārmaiņas, tādēļ, lai uzņēmēji spētu reaģēt atbilstoši mainīgajai tirgus situācijai, nepieciešams nodrošināt pastāvīgas izglītības un profesionālās pilnveides iespējas gan jaunajiem uzņēmējiem, gan jau esošajiem nozares profesionāļiem. Tāpat ir arī jāsekmē dialoga un savstarpējās izpratnes veicināšana starp radošajiem uzņēmējiem un finanšu iestādēm, tostarp attīstot un popularizējot alternatīvu finanšu instrumentu (biznesa eņģeļu, riska kapitāla finansējumu, garantiju u.c.) izmantošanu uzņēmējdarbībā. Tā kā radošās industrijas ietver nemateriālās vērtības, finanšu iestādes nereti nespēj adekvāti novērtēt to ekonomisko vērtību, līdz ar to tiek apgrūtināta pieeja gan tradicionālajiem finanšu instrumentiem, gan kavēta alternatīvu finanšu instrumentu izmantošana. Papildus tradicionālajiem finanšu instrumentiem radošajās industrijās var investēt no alternatīvo finanšu instrumentu klāsta, sekmējot radošu biznesa ideju, spēcīgu komandu, unikalitātes u.c. nozīmīgu faktoru attīstību un uzņēmumu tālāko izaugsmi.

- **Nepilnīgi izmantots radošo industriju konkurētspējas un eksporta potenciāls.**

Pētījumā „Latvijas radošo industriju darbība. Priekšnoteikumi nozares mērķtiecīgai attīstībai" ir secināts, ka radošo industriju eksportspēja kopumā ir neattīstīta un lielākā daļa uzņēmumu orientējas tikai uz iekšējo tirgu. Lai gan dati liecina, ka Latvijas radošo industriju eksports pēdējo četru gadu laikā pieaudzis, tomēr eksporta izaugsme valstī kopumā ir bijusi daudz straujāka nekā radošajās industrijās.[18] Minētajā pētījumā uzsvērts, ka zemā eksportspēja nenozīmē eksporta potenciāla trūkumu, jo dati liecina par uzņēmēju ieinteresētību uzņēmējdarbības paplašināšanā vēl neapgūtos eksporta tirgos. Tāpat ir secināts, ka pēdējo gadu laikā strauji palielinājies radošo industriju uzņēmumu skaits, vienlaikus

[17] „Latvijas radošo industriju darbība. Priekšnoteikumi nozares mērķtiecīgai attīstībai."149. lpp. http://www.km.gov.lv/lv/doc/jaunumi/jaunumi_2013/Petijums_2013_Latvijas_radoso_industriju_darbiba.pdf

[18] Turpat, 147. lpp.

būtiski samazinoties nodarbināto skaitam. Tiek prognozēts, ka tuvāko piecu gadu laikā varētu pieaugt nevis eksportējošo uzņēmumu skaits, bet gan kopējais eksporta apjoms.[19]

Līdz šim valsts atbalsts radošo industriju sektora eksportam ir bijis fragmentārs. Kultūras ministrija ir finansējusi atsevišķas iniciatīvas radošo uzņēmumu dalībai starptautiskajās izstādēs, ar Valsts Kultūrkapitāla fonda starpniecību īstenotas atsevišķas mērķprogrammas (2013. gadā mērķprogramma „Dizaina un arhitektūras eksporta veicināšana"), savukārt Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras programmas finansējums „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketings"[20] dod iespēju uzņēmējiem daļēji segt ar eksporta veicināšanu saistītās izmaksas.

Valstiskā līmenī līdz šim nav definēti nozīmīgākie starptautiskie tirgi, komerciālās izstādes un meses, kuras ir būtiskas Latvijas radošo industriju sektora konkurētspējas celšanai un eksporta potenciāla kāpināšanai, kā arī nav notikusi valstiski nozīmīgu, Latviju reprezentējošu izstāžu organizēšana, kas ar pārdomātiem mārketinga un zīmolvedības komunikācijas instrumentiem popularizē Latvijas radošo industriju sektoru. Tāpēc svarīgs uzdevums ir gan vienotu radošo uzņēmumu datu bāzes izveide, gan starptautisko komerciālo tirgu un izstāžu apzināšana, gan mērķtiecīgs valsts finansiāls atbalsts uzņēmumu dalībai tajos. Tas īstenojams visu iesaistīto pušu savstarpējā sadarbībā, radot iespēju radošo industriju uzņēmumiem pārstāvēt valsti, piedaloties vienotā, mērķtiecīgi veidotā un kvalitatīvi dizainētā Latvijas stendā.

- **Radošo industriju sektora attīstībai nav izveidota inovācijām labvēlīga infrastruktūra un vide.**

Radošo industriju sektora efektīvai stratēģiskai attīstībai un koordinēšanai ir nepieciešama atbalsta platformas izveide, kas nodrošinātu atbilstošu vidi radošu ideju attīstībai un īstenošanai, studentu un uzņēmēju sadarbības veidošanai, biznesa uzsākšanai, tehnoloģiju pārneses pakalpojumiem, tālākizglītībai, pētījumiem, eksperimentu laboratorijām un citām funkcijām. Šobrīd Kultūras ministrija ir konceptuāli nodefinējusi, ka laika posmā no 2014. gada līdz 2020. gadam bijušajā Tabakas fabrikas ēku kompleksā (Miera ielā 58, Rīgā) vairākos posmos tiks veidots radošo industriju centrs. Tas kalpos kā platforma radošās uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, inovatīvu augstākās izglītības programmu un modeļu, tostarp starpdisciplināru programmu, izstrādei un ieviešanai, kā arī būs telpa vizuālās, audiovizuālās, skatuves mākslas aktivitātēm, radošajām rezidencēm, darbnīcām, dizaina prototipēšanas darbnīcai u.c. Tabakas fabrikā tiks radīta platforma starpdisciplinārajai sadarbībai nacionālā un Baltijas jūras reģiona līmenī, iesaistot augstākās izglītības iestādes, radošo industriju komersantus un nozari atbalstošo pakalpojumu sniedzējus.[21] Ilgtermiņā šāda modeļa adaptēšana un ieviešana būtu iespējama arī Latvijas reģionos.

- **Nepietiekami attīstīta sadarbība starp radošo industriju sektoru un tradicionālajām rūpniecības un pakalpojumu nozarēm inovāciju pārneses īstenošanai.**

Iepriekšminētā pētījuma dati liecina, ka vairāk nekā puse radošo industriju uzņēmēju produktu un pakalpojumu izstrādē un ieviešanā ir sadarbojušies ar citiem uzņēmumiem. Aptuveni tikai 1/10 daļai no aptaujātajiem uzņēmumiem ir bijusi sadarbība ar zinātnes un pētniecības institūcijām.[22] Pasaulē radošās industrijas tiek pozicionētas kā virzītājspēks

[19] Turpat, 148. lpp.

[20] ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas perioda darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas" aktivitāte, kuru administrē LIAA.

[21] Pasaulē veiktajos pētījumos tiek atzīts, ka tieši radošo klasteru (puduru) modelis iezīmējas kā viens no galvenajiem radošās ekonomikas virzītājspēkiem. Klasteru potenciāla apzināšana, kas līdzšinējos Latvijas politikas plānošanas dokumentos atspoguļojas tikai daļēji, varētu iezīmēt būtisku ekonomikas pārvaldes modeļa paradigmas maiņu, kas radītu priekšnoteikumus daudz ciešākai valsts, industrijas, studentu un augstākās izglītības institūciju sadarbībai.

[22] Ziņojums. „Latvijas radošo industriju darbība. Priekšnoteikumi nozares mērķtiecīgai attīstībai." 150. lpp.

inovāciju un ekonomiskās konkurences stimulēšanai ne tikai sektora iekšienē, bet arī ekonomikā kopumā, pastarpināti sekmējot arī citu ekonomikas sektoru attīstību *(spillover effects)*. Latvijā šie procesi attīstās lēni – Latvija ES dalībvalstu vidū ieņem tikai 25. vietu pēc inovāciju rādītājiem saskaņā ar Inovāciju Savienības 2013. gada rezultātu ziņojumu.[23] Latvijas inovāciju kapacitāte ir zemāka nekā vidējais ES dalībvalstu līmenis, un Latvija novērtēta kā „atturīgs inovators".

Mūsdienu ekonomikā veiksmīga inovāciju attīstība radošajās industrijās ir likumsakarīgi saistīta ar dizaina integrēšanu. Dizaina termins aizvien biežāk tiek lietots ES politikas plānošanas un inovāciju politikas dokumentos,[24] pozicionējot dizainu kā ekonomikas attīstības virzītājspēku un inovācijas veicinošu instrumentu,[25] tostarp 2010. gadā Eiropas Komisija dizainu ir iekļāvusi starp desmit prioritātēm Inovāciju politikā.[26] Dizains ir ne tikai radošs process vai gala produkts, bet arī inovāciju ieviešanas instruments un domāšanas veids, ko stratēģiski izmanto, ietverot ekonomiskos, sociālos, kā arī ilgtspējīgas attīstības aspektus. Dizains cieši korelē ar iedzīvotāju dzīves kvalitāti un sociālo vienlīdzību.

ES tiek atzīta nepieciešamība sekmēt ar dizainu saistītu inovāciju kapacitāti un līdz ar to attīstīt produktus un pakalpojumus, kas būtu atšķirīgi, orientēti uz lietotāju[27] un ilgtspējīgi. Latvijā dizains nav pilnvērtīgi izmantots ražojošu uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšanai, un līdz šim nav pilnībā novērtēts dizaina kā inovāciju veicinoša faktora nozīmīgums. Tāpēc viens no svarīgiem uzdevumiem ir palielināt sabiedrības, kā arī atbildīgo lēmumu pieņēmēju institūciju izpratni par dizaina lomu un iespējām tautsaimniecībā. Valsts uzdevums ilgtermiņā ir atbalstīt dizaina daudzveidīgās izmantošanas iespējas, kā arī inovatīvo potenciālu tautsaimniecības izaugsmes, produktu un pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību izveides veicināšanā. Dizains un dizaina domāšanas metodes var labvēlīgi ietekmēt starpdisciplināru partnerību modeļa izveidi kultūrizglītībā, nodrošinot uz plašu darba tirgu un starpnozaru sadarbību orientētu izglītības procesu.

- **Nav veikta mērķtiecīga regulāra radošo industriju nozaru kartēšana un sabiedrības informēšana.**

Latvijā līdz šim nav veikta mērķtiecīga radošo industriju sektora pētniecība un ekonomiskās ietekmes izvērtējums. Iepriekšminētais pētījums ir pirmais solis vienotas radošo industriju pētniecības uzskaites metodes veidošanā, tostarp radošajām industrijām atbilstošo NACE kodu definēšanā un radošo industriju pārstāvju juridiskās formas identificēšanā, kas sniedz aktuālu pārskatu par sektora darbību. Pētījums ir nozīmīgs iesākums sektora attīstības tendenču turpmākā monitorēšanā un pētniecībā. Latvijā kultūras industrijas un radošās industrijas līdz šim monitorētas, izmantojot Centrālās statistikas pārvaldes uzturēto NACE klasifikatoru, taču NACE klasifikācijas sistēma nav pietiekami detalizēta, lai identificētu tikai radošo industriju uzņēmumus. Iepriekš veikto pētījumu dati par kultūras un radošajām industrijām atšķiras, jo nav vispārpieņemta un vienota priekšstata par kultūras industriju un radošo industriju sektoram piederošajām nozarēm, sektora pārstāvju juridisko formu un darbības veidu. Nozaru un sektora pārstāvju definēšana ir nepieciešama, lai atvieglotu sektora

[23] Innovation Union Scoreboard 2013 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius-2013_en.pdf

[24] 2009. gadā Eiropas Komisijas (EK) sagatavotais darba dokuments „*Design as a driver of user-centred innovation*". (sk.:http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/design_swd_sec501_en.pdf) sniedz būtisku pienesumu Eiropas Inovāciju politikas dokumentu turpmākajā izstrādē.

[25] Arī Eiropas dizaina vadības padome (Eiropean Design Leadership Board) norāda uz dizaina pieaugošo lomu Eiropas Savienības ekonomikas attīstībā. Eiropas Dizaina vadības padomes ziņojumā un rekomendācijās „Design for Growth&Prosperity" (sk.:http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/design/design-for-growth-and-prosperity-report_en.pdf) uzsvērts, ka dizainam ir būtiska loma Eiropas kopīgajā inovāciju politikā gan nacionālā, reģionālajā un lokālajā līmenī, un tas ir jāintegrē šajā politikā. Tiek atzīts, ka tieši netehnoloģiskās inovācijas, ietverot kultūrā balstītu radošumu un dizainu (produkti, pakalpojumi, process), ir nozīmīgs instruments konkurētspējai un izaugsmei ar mērķi uzlabot Eiropas iedzīvotāju labklājību.

[26] Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union, SEC (2010) 1161,06.10.2010., Brisele, 3.lpp.

[27] Sk.:http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/design/design-for-growth-and-prosperity-report_en.pdf

monitorēšanu un palīdzētu piemērot atbalsta instrumentus, kas orientēti uz sektora attīstību, kā arī sekmētu sektora un nozaru pašidentifikāciju. Ņemot vērā to, ka radošo industriju sektors iekļauj plašu nozaru loku un nav iespējams strikti novilkt robežas, iespējamais kompromisa variants ir definēt radošo industriju kodolu un ar to saistītās nozares, kā arī radošo industriju pārstāvju juridisko formu. Ierobežojums, ar kuru jārēķinās arī šajā dalījumā, ir Latvijas četrciparu NACE uzskaites sistēma, kas neļauj atsevišķi izdalīt tikai radošos uzņēmumus, tāpēc sadarbībā ar CSP ir jāmeklē risinājumi, kas pilnveidotu radošo uzņēmumu uzskaiti un sektora attīstības monitoringu.

Pētījuma ietvaros pirmo reizi tika apzināts un analizēts tikai radošo industriju sektors, neiekļaujot kultūras industrijas, respektīvi, pēc juridiskās formas tika uzskaitītas un apzinātas tikai pašnodarbinātās personas, individuālie komersanti un komercsabiedrības. Pētījumā netika iekļautas tādas mērķa grupas kā valsts un pašvaldību iestādes, kultūras iestādes un valsts kapitālsabiedrības. Tāpat tika arī definētas nozares, kuras nav uzskatāmas par radošo industriju pārstāvjiem, bet kuru darbībā radošās industrijas rada vai var radīt būtisku pievienoto vērtību, ņemot vērā, ka radošo industriju būtisks ekonomiskais efekts ir to sinerģijā.

Tikpat nozīmīga ir sabiedrības informēšana un izglītošana. Bieži vien informācijas trūkuma dēļ sabiedrībā rodas neizpratne par radošajām industrijām. Tādējādi nepieciešams nodrošināt vienotu informācijas plūsmu gan par radošo industriju nozaru aktualitātēm nacionālā un starptautiskā līmenī, gan pozicionēt Latvijas radošo industriju veiksmes stāstus, uzturot aktīvu dialogu starp radošo nozaru profesionāļiem un uzņēmējiem. Šo mērķu īstenošanai Kultūras ministrija 2012. gada nogalē organizēja atklātu projektu konkursu par komunikācijas platformas izveidi. Konkursa uzvarētāji − biedrība „Forum of Latvian Design" − kopš 2013. gada veido un uztur komunikācijas platformu „FOLD" (www.fold.lv), veido dialogu ar radošo industriju pārstāvjiem un attiecīgajām institūcijām, vienlaikus organizējot izglītojošu pasākumu sēriju „Unfolded". Kopš 2012. gada Kultūras ministrija un Britu padome sadarbībā citiem sadarbības partneriem organizē ikgadēju Radošās darbības nedēļu „Radi!" ar mērķi izcelt radošuma pievienoto vērtību dažādu sabiedrībai nozīmīgu jomu attīstībā, kā arī popularizēt Latvijas radošo industriju potenciālu.

5.3.2. Stratēģiskais mērķis:

Veicināt radošā potenciāla un kultūrā balstīto inovāciju pārnesi uzņēmējdarbībā, sekmējot radošo industriju uzņēmējdarbības attīstību, eksportspēju un valsts starptautisko konkurētspēju.

5.3.3. Rīcības virzieni

1. Uzņēmējdarbības izaugsme radošo industriju sektorā.
2. Radošo industriju sektora konkurētspēja un eksports.
3. Inovācijām labvēlīgas infrastruktūras un vides attīstība.
4. Sabiedrības informēšana, radošo industriju pētniecība un monitorings.

5.3.4. <u>Sagaidāmais rezultāts:</u>

- Ir izveidots un aktīvi darbojas radošo industriju centrs Tabakas fabrikā Rīgā, kas nodrošina labvēlīgu ekosistēmu – vidi radošo industriju sektora, tostarp inovāciju, attīstībai, kā arī sekmē komunikāciju un sadarbību starp visām iesaistītajām pusēm.
- Piesaistot dažādus finanšu atbalsta mehānismus, sekmīgi attīstās radošo industriju sektora nozares. Ir pieaudzis radošo industriju sektorā darbojošos uzņēmumus eksports uz ārējiem tirgiem, tādējādi sniedzot pienesumu Latvijas tautsaimniecības izaugsmei.
- Uzņēmēju vidū un sabiedrībā kopumā pieaug izpratne par dizaina nozīmi tautsaimniecības attīstībā un dzīves kvalitātes paaugstināšanā. Dizains tiek integrēts visos ekonomiskajos, vides un sociālajos procesos.
- Pieaudzis radošo industriju uzņēmumu skaits.
- Latvijā valstiskā mērogā tiek īstenota mērķtiecīga radošo industriju sektora un tā atsevišķo nozaru zīmolvedība.

5.3.5. Politikas un darbības rezultāti

Politikas rezultāts	**Rezultatīvais rādītājs**	**Bāzes vērtība (2008)**	**2014**	**2017**	**2020**
Sekmēta uzņēmējdarbības izaugsme radošo industriju sektorā	Darba vietu skaits radošo industriju sektorā, pieaugums %		20%	35%	50%
	Uzņēmumu skaits radošajās industrijās	7484	8100	8700	9300
Sekmēta radošo industriju sektora konkurētspēja un eksports	Radošo industriju eksporta īpatsvars no kopējā eksporta %	1,09 (2009)	1,2	1,4	1,6
	Radošo industriju uzņēmumu īpatsvars no visiem uzņēmumiem %	6	6,5	7	7,5
Attīstīta inovācijām labvēlīga vide un infrastruktūra	Radošo industriju centra izveide	0	0	0	1
	Īstenotie starpdisciplināro partnerību projekti	0	10	35	60

Datu avots: Valsts kancelejas pētījums, CSP, EM
Prognozes: KM

5.3.6. Prioritātes rīcības virzienu ietvaros veicamie uzdevumi un aktivitātes

1.Uzņēmējdarbības izaugsme radošo industriju sektorā (NAP 130; 131; 133; 134)

Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
1.1. Sekmēt jaunu uzņēmumu veidošanos un uzņēmējdarbības izaugsmi radošo industriju sektorā	1.1.1.Īstenot motivācijas, konsultāciju un apmācību pasākumus uzņēmējdarbības uzsākšanai un inovatīvu biznesa ideju attīstīšanai	EM	CFLA, NVO, KM	EM administrētās ES fondu programmas ietvaros	2015-2020
	1.1.2.Izveidot radošo industriju inkubatoru, nodrošinot pirmsinkubācijas un inkubācijas pakalpojumus topošajiem un jaunajiem	KM, EM	CFLA	Plānots piesaistīt finansējumu ERAF *euro*	2015-2020

	uzņēmējiem			3 000 000	
	1.1.3.Atbalstīt inovatīvu un starptautiski konkurētspējīgu produktu un pakalpojumu izstrādi, veicinot radošo industriju un tradicionālo nozaru sadarbību, kā arī sniedzot atbalstu radošo industriju produktu attīstībai	KM, EM	CFLA	Plānots piesaistīt finansējumu ERAF *euro* 2 000 000	2015-2020
	1.1.4.Sekmēt radošo industriju uzņēmumu piekļuvi finansējumam, īstenojot mikroaizdevumu programmu, attīstot garantiju, uzsākšanas kapitāla un riska kapitāla instrumentus	EM	AFI, LGA	Konkursa kārtībā, EM administrēto ES fondu programmu ietvaros	2015-2020
	1.1.5.Informēt radošos uzņēmumus par nacionāla un ES līmeņa finanšu instrumentiem (tostarp programmu „Radošā Eiropa" Garantiju fonds Horizon 2020), kā arī par alternatīvu finanšu instrumentu izmantošanas iespējām	KM	IZM, EM	Papildus: valsts budžets *euro* 140 000; plānots piesaistīt finansējumu IZM administrēto ES programmu ietvaros	2015-2020
2. Radošo industriju sektora konkurētspēja un eksports (NAP 134)					
2.1. Sekmēt Latvijas dizaina kvalitāti un dizaina zīmola attīstību	2.1.1.Izveidot Latvijas dizaina nozares institucionālo sistēmu, ietverot Latvijas Dizaina padomes funkciju stiprināšanu, kā arī valsts un NVO sektora sadarbības veicināšanu	KM	LDS, DIC, citas ministrijas, NVO	Papildus: valsts budžets *euro* 170 000	2015-2020
	2.1.2. Izveidot Latvijas dizaina kvalitātes atbilstības sistēmu un attīstīt Gada balvu dizainā, paaugstinot balvas atpazīstamību un prestižu starp profesionāļiem un plašākā sabiedrībā	KM	LDS	Papildus: valsts budžets *euro* 230 000	2015-2020
	2.1.3. Pozicionēt Latvijas dizainu sasaistē ar Latvijas eksporta zīmola stratēģiju	EM	KM, ĀM	Papildus: valsts budžets *euro* 145 000;	2016-2020

				plānots piesaistīt ESF finansējumu	
2.2. Veicināt arhitektūras nozares konkurētspēju un attīstību	2.1.4. Izstrādāt vadlīnijas dizaina kā papildu kritērija vērtēšanai iepirkumos	KM	FM, EM, IUB	Valsts budžeta ietvarā	2017
	2.2.1. Izstrādāt Arhitektūras likumu	KM	LAS	Valsts budžeta ietvarā	2016-2020
	2.2.2. Nodrošināt sistemātisku Latvijas arhitektūras pārstāvniecību Venēcijas biennāles starptautiskajā arhitektūras izstādē, paredzot tam regulāru valsts finansējumu, kā arī dalību citās valstiski nozīmīgās nacionālās un starptautiskās izstādēs	KM, VKKF	CFLA	Papildus: valsts budžets *euro* 600 000; plānots piesaistīt finansējumu EM administrētās ES fondu programmas ietvaros	2015-2020
	2.2.3. Atbalstīt uz Latvijas Arhitektu savienības bāzes izveidotā Arhitektūras informācijas centra darbību un īstenot informatīvu kampaņu ar mērķi lielākajās pilsētās izveidot pašvaldību finansētus arhitektūras informācijas centrus	KM, LAS	VKKF, pašvaldības	Papildus: valsts budžets *euro* 230 000; pašvaldību budžets	2015-2020
2.3. Sekmēt kino industrijas attīstību	2.3.1. Izveidot atbalsta mehānismu starpmediju audiovizuālu produktu izveidei, izplatīšanai digitālos nesējos	NKC	KM, VKKF	Papildus: valsts budžets *euro* 1 950 000, programmas „Radošā Eiropa” ietvaros	2015-2020
	2.3.2. Attīstīt valsts budžeta līdzfinansējuma mehānismus ārvalstu filmu piesaistei Latvijai	NKC	KM	Papildus: valsts budžets *euro* 8 236 000	2015-2020
	2.3.3. Atjaunot starptautisko kopražojumu programmu, rosināt starpvalstu sadarbības līgumu noslēgšanu kopražojumu veicināšanai	KM	NKC, VKKF	Papildus: valsts budžets *euro* 6 406 000	2015-2020
	2.3.4. Veidot sadarbību ar sabiedrisko televīziju	NKC, NEPLP,	KM,	Papildus: valsts budžets	2015-2020

	nacionālo filmu kopražošanā un izplatīšanā	LTV		*euro* 1 260 000	
	2.3.5. Veidot starptautiskus tīklus un pasākumus konkurētspējas attīstībai, it īpaši Baltijas jūras reģionā; esošo pasākumu nostiprināšana (Baltijas jūras dokumentālo filmu forums, *Riga Meetings*) un jaunu sadarbību veidošana	NKC	KM, RD	Papildus: valsts budžets *euro* 600 000; programma „Radošā Eiropa”	2015-2020
	2.3.6. Attīstīt audiovizuālo/ filmu nozares klasteri	NKC, NVO	Nozares pārstāvji	Plānots piesaistīt finansējumu konkursa kārtībā, programmas „Radošā Eiropa” ietvaros	2016-2020
	2.3.7. Attīstīt sadarbību ar Rīgas filmu fondu, izveidot Latvijas filmu komisiju NKC	NKC	KM, RFF	Papildus: valsts budžets *euro* 350 000	2016-2020
	2.3.8. Piedalīties nozīmīgākajos starptautiskajos kino pasākumos pasaulē un Eiropā (Berlīnes starptautiskais kino festivāls/ tirgus, Kannu starptautiskais kino festivāls/ tirgus u.c.)	NKC	KM, CFLA, RD, NVO	Papildus: valsts budžets *euro* 480 000; plānots piesaistīt ES fondu finansējumu	2015-2020
2.4. Veicināt radošo industriju sektora eksporta attīstību	2.4.1. Nodrošināt valsts pārstāvniecību starptautiskajās tautsaimniecības skatēs, mesēs, tirgos, festivālos u.c., lai popularizētu Latvijas radošās industrijas un veicinātu radošo industriju eksportu	KM, EM (LIAA)	CFLA, nozaru NVO	Papildus: valsts budžets *euro* 2700000; plānots piesaistīt ES fondu finansējumu *euro* 2 000 000	2015-2020
	2.4.2. Sadarbībā ar LIAA sekmēt radošo industriju komersantu ārējo tirgu apgūšanu un sadarbības tīkla veidošanu	KM	LIAA CFLA	Plānots piesaistīt finansējumu EM administrētās	2015-2020

			ES fondu programmas ietvaros	
	2.4.3. Uz radošo industriju eksporta veicināšanu un attīstību vērstu nozaru organizāciju darbības stimulēšana	KM	Nozaru NVO	Papildus: valsts budžets *euro* 2 250 000	2015-2020
	2.4.4. Izstrādāt priekšlikumus nodokļu un atlīdzības sistēmas uzlabošanai grāmatniecības pakalpojumiem un produktiem (t.sk. publiskā patapinājuma atlīdzības pieaugums, digitālā patapinājuma regulējuma izstrāde u.c.)	Grāmatniecī bas nozares organizācija s	FM, EM, KM	Valsts budžeta ietvarā	2016
	2.4.5. Organizēt izglītojošus seminārus, konferences, kampaņas un citus izglītojošus pasākumus par radošo industriju nozaru (tostarp mūzikas, dizaina, arhitektūras, filmu, teātra, dejas u.c.) attīstības jautājumiem un eksporta iespējām	Nozares institūcijas	VKKF, CFLA	Papildus: valsts budžets 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros; plānots piesaistīt finansējumu ES fondu programmas ietvarā	2015-2020
	2.4.6. Izveidot mūzikas eksporta mērķprogrammu VKKF	VKKF	KM	Papildus: valsts budžets 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2017-2020
3. Labvēlīga infrastruktūra un inovāciju attīstība (NAP 134; 186)					

Uzdevumi	Galvenie pasākumi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepiec. finansējums un tā avoti	Izpildes termiņš
3.1. Attīstīt inovācijām labvēlīgu infrastruktūru un veicināt inovāciju attīstību radošo industriju sektorā, kā arī to mijiedarbību ar citām nozarēm	3.1.1. Izveidot Radošo industriju centru Miera ielā 58, Rīgā, radot fizisku un virtuālu platformu sadarbībai nacionālā un starptautiskā līmenī	KM	EM, LIAA, FM (VNĪ), CFLA	BJRP, programmas „Radošā Eiropa" ietvaros plānots piesaistīt ERAF finansējumu *euro* 3 000 000	2015-2020 II pusg.
	3.1.2. Izveidot efektīvāko modeli Dizaina inovāciju un attīstības centra attīstībai un nodrošināt tā darbību, iekļaujoties Radošo industriju centra − Tabakas fabrika – darbībā un attīstībā	KM, NVO	EM	Papildus: valsts budžets *euro* 1 400 000, programmas „Radošā Eiropa" ietvaros	2015-2020 II pusg.
	3.1.3. Turpināt īstenot iestrādnes izglītības iestāžu un uzņēmējdarbības sektora sadarbības stiprināšanai radošo industriju jomā Baltijas jūras reģionā, kas aizsāktas ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam Rīcības plāna paraugprojekta „Izglītības iestāžu un uzņēmējdarbības sektora sadarbības veicināšana Baltijas jūras reģionā caur jauna līmeņa radošo centru TAB FAB" īstenošanā	KM, augstskolas	NVO	Papildus: valsts budžets *euro* 4 250 000; plānots piesaistīt finansējumu konkursa kārtībā ES programmu ietvaros	2014-2020
	3.1.4. Izveidot starpdisciplināru partnerību modeli kultūrizglītībā, nodrošinot uz plašu darba tirgu un starpnozaru sadarbību orientētu kultūrizglītības procesu	KM	Kultūrizglītības institūcijas	Papildus: valsts budžets *euro* 4 000 000	2015-2020
4. Sabiedrības informēšana, radošo industriju pētniecība un monitorings (NAP 134; 133)					

Uzdevumi	Galvenie pasākumi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepiec. finansējums un tā avoti	Izpildes termiņš
4.1. Informēt dažādas sabiedrības mērķauditorijas par radošo industriju attīstības jautājumiem un veikt radošo industriju sektora pētniecību un monitoringu	4.1.1. Nodrošināt radošo industriju komunikācijas platformas attīstību	KM	Komun. platforma „Fold”	Papildus: valsts budžets *euro* 1 030 000; privātais līdzfinansēj.	2015-2020
	4.1.2. Īstenot un attīstīt Radošās darbības nedēļu „Radi!” ar mērķi popularizēt Latvijas radošo industriju potenciālu	KM	IZM, VARAM, EM, ĀM	Papildus: valsts budžets *euro* 1 500 000; privātais līdzfinansēj.	2014-2020
	4.1.3. Pilnveidot statistikas datu apkopošanas mehānismu radošo industriju jomā	CSP	EM, KM	Valsts budžeta ietvarā	2015-2020
	4.1.4. Īstenot sistemātisku radošo industriju sektora un nozaru kartēšanu, monitoringu un ekonomiskās ietekmes izvērtēšanu	KM, augstskolas	EM, CSP	Papildus: valsts budžets *euro* 600 000; plānots piesaistīt ES fondu finansējumu	2015-2020

Prioritātes „Konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas” īstenošanai indikatīvi plānotais finansējums			
	2015	**2016**	**2017 - 2020**
Mērķu sasniegšanai nepieciešamais papildu finansējums	5 182 689	6 244 311	29 440 000
Indikatīvais ES fondu finansējums saskaņā ar DP	10 000 000		
Cits finansējums	HORIZON 2020, Radošā Eiropa, BJRP		

5.4. Radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība

5.4.1. Risināmās problēmas (esošās situācijas raksturojums un problēmu formulējums):

- **Reģionu konkurētspējas sekmēšanai nepietiekami tiek izmantots kultūras mantojuma un jaunradīto kultūras aktivitāšu potenciāls.**

ES dalībvalstīs vēršas plašumā radošo teritoriju tīkls – tie ir inovāciju un attīstības centri, kuru izveidē būtiska loma ir kultūras un radošām industrijām, kas maina pilsētu un reģionu publisko tēlu, veido radošu atmosfēru, ceļ iedzīvotāju pašapziņu, sekmē tūrisma attīstību. Arī Latvijā iezīmējas spilgtas radošās pilsētas, novadi un lauku teritorijas, kurās vērojama nozīmīga kultūras un radošo aktivitāšu koncentrēšanās un kuras savā attīstībā mērķtiecīgi izmanto arī kultūras kapitālu.[28] Tādas ir Cēsis, Kuldīga, Liepāja, Ventspils, Rēzekne, Daugavpils, kā arī Vecpiebalgas un Kandavas novadi. Pēdējos gados ar ES struktūrfondu līdzfinansējumu ir veiktas investīcijas reģionu kultūras kapitālā – izveidoti daudzfunkcionāli kultūras centri –„Latgales vēstniecība GORS" Rēzeknē, Marka Rotko mākslas centrs Daugavpilī, Vidzemes koncertzāle „Cēsis", daudzfunkcionāls kultūras centrs top arī Liepājā.[29] Investīcijas veiktas Kuldīgā, Daugavpilī un citur, veidojot pamatu radošai kultūrvidei. ES struktūrfondu finansējuma ieguldījums ir sekmējis arī pilsētu apmeklētību un atpazīstamību, piemēram, pusgada laikā „Latgales vēstniecību GORS" Rēzeknē ir apmeklējuši 96 136 apmeklētāji, savukārt Daugavpils Marka Rotko mākslas centru – 74 339 apmeklētāji, kuri šo kultūras iestāžu apmeklējumā iekļāva arī pilsētu apskati. Investīcijas kultūras infrastruktūrā sekmē gan apmeklējuma pieaugumu, ko parāda 2007. gadā ES investīcijas Rundāles pilī − 2012. gadā Rundāles pils apmeklējums, salīdzinot ar 2006. gadu, ir pieaudzis par 59%, kas dod iespēju veidot jaunus pakalpojumus, sekmējot arī nodarbinātības pieaugumu. 2012. gadā Rundāles pils darbinieku skaits, salīdzinot ar 2006.gadu, ir pieaudzis par 24%. Papildus tiek sekmēti muzeju biļešu ieņēmumi – 2012. gadā, salīdzinot ar 2006. gadu, tie pieauguši par 88%, savukārt ieņēmumi no maksas pakalpojumiem pieauguši par 39%. 2012. gadā Turaidas muzejrezervāta apmeklējums, salīdzinot ar 2009. gadu, ir pieaudzis par 20%. Tiek sekmēti arī muzeja biļešu ieņēmumi – 2012. gadā, salīdzinot ar 2009. gadu, tie pieauguši par 71%, savukārt ieņēmumi no maksas pakalpojumiem pieauguši par 11%.

Turpmākajā periodā jānodrošina jaunās kultūras infrastruktūras sekmīga funkcionēšana, piedāvājot profesionālās mākslas pasākumus reģionos un attīstot pakalpojumus, kas piesaista iedzīvotājus un tūristus. Līdzšinējās investīcijas kultūras infrastruktūrā pierāda, ka jāturpina investēt nozīmīgos starptautiska, nacionāla un reģionālas nozīmes kultūras infrastruktūras sakārtošanā, veidojot tādus valsts un pašvaldību objektus, kas veidos pamatu radošā potenciāla koncentrēšanai un attīstībai reģionos.

Materiālais un nemateriālais kultūras mantojums, kā arī jaunradītās kultūras vērtības ir būtisks resurss kvalitatīvas dzīves un darba vides attīstībai pilsētās un lauku teritorijās. Vienlaikus kultūra veido konkrētās vietas identitāti, atpazīstamību un piederības sajūtu, kas summējoties veido pilsētu un lauku teritoriju konkurētspēju. Tieši šobrīd, globalizācijas laikmetā, kad viss tiek unificēts un standartizēts, aizvien aktuālāka kļūst unikalitāte un savdabība. Daudzas Eiropas valstis ekonomikas veicināšanas pasākumos kā vienu no prioritātēm izvirza kultūras pieminekļu restaurāciju, tā veicinot tradicionālo ražojumu un vietējo materiālu lietošanu, stimulējot mazo un vidējo uzņēmumu darbību, sekmējot zemes vērtības celšanos, kā arī jaunu pakalpojumu veidošanos. Šādā nozīmē Latvijas kultūras mantojumam ir izcils, bet salīdzinoši maz izmantots potenciāls, kas līdz šim lielā mērā ticis ignorēts. Pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datiem 2012. gadā Latvijā bija 8 651 kultūras piemineklis, no tiem 5 228 ir valsts nozīmes un 3 423 – vietējas nozīmes objekti. Kopumā 27% kultūras pieminekļu ir labā tehniskā stāvoklī, 61% – apmierinošā stāvoklī.

Ekonomikas veicināšanā maz izmantots resurss ir seno amatu zināšanas un prasmes. To pielietošana var kļūt par pamatu mikrouzņēmumu attīstībai, nodrošinot cilvēku palikšanu darba tirgū, savukārt senajā mantojumā balstītu jaunu dizaina produktu izveide piešķir tiem

[28] Jaunajā struktūrfondu plānošanas periodā tūrismu un lielo objektu izveides pasākumiem jābūt balstītiem uz vietējo pašvaldību attīstības plāniem; pamatnostādņu projekts papildināts ar kartēm, kas atspoguļo kultūras situāciju.

[29] Pielikums nr.4, karte nr.1.

unikalitāti, tā vairojot konkurētspēju. Kultūra un kultūras mantojums ir nozīmīgs resurss tūrisma nozares, īpaši kultūras un radošā tūrisma attīstībai.[30] Saskaņā ar Latvijas digitālo kultūras karti strauji pieaug ārvalstu viesu apmeklējums muzejos. 2010. gadā ārvalstu apmeklētāju skaits, kas ieradušies grupās, valsts un pašvaldību muzejos bija 137,7 tūkst., savukārt 2012.gadā apmeklētāju skaits ir pieaudzis jau līdz 188, 4 tūkst. Kopējais valsts un pašvaldību akreditēto muzeju apmeklējums 2012. gadā bija 2,27 milj. Ņemot vērā kultūras mantojuma nozīmi kultūras un radošā tūrisma attīstībai, ir nepieciešamas investīcijas muzeju ekspozīciju modernizācijā, sekmējot muzeju konkurētspēju un jaunu pakalpojumu veidošanu.

- **Nav nodrošināti labvēlīgi apstākļi radošas vides veidošanai.**

Nozīmīgs teritorijas attīstības faktors ir cilvēkresursi un radošas kopienas. Viens no 21. gadsimta globālajiem izaicinājumiem ir tradicionālo robežu izzušana. Kultūras institūcijas veic sev netradicionālas funkcijas, kas izriet no sabiedrības pieprasījuma un nepieciešamības piesaistīt jaunas mērķauditorijas. Visspilgtākais piemērs ir publiskās bibliotēkas, kuras līdztekus likumā noteiktajām funkcijām – kultūras mantojuma uzkrāšanai, visiem pieejamu informācijas pakalpojumu sniegšanai, izglītības un kultūras vajadzību apmierināšanai – aizvien biežāk veic arī komunikācijas, sociālās līdzdalības, radošo interešu attīstības veicināšanas funkcijas. Tās veidojas par nozīmīgiem (valsts, pašvaldību un privātā sektora) e-pakalpojumu pieejamības, uzņēmējdarbības atbalsta, mūžizglītības, lokālo kopienu sabiedriskās un radošās dzīves centriem. Jaunās izmaiņas nosaka, to, ka ir vajadzīgi gan speciālisti, gan jaunas zināšanas, kā arī nepieciešama ciešāka institūciju sadarbība jaunu produktu un pakalpojumu veidošanā. Šobrīd sabiedriski aktīvas kopienas ir koncentrējušās pilsētās vai lauku teritorijās ar augstu kultūras pieejamības īpatsvaru. Ir svarīgi stiprināt organizācijas un kultūras institūcijas (cilvēkresursus), kas meklē jaunas zināšanas un domāšanas modeļus. Tās atradīsies labākā pozīcijā un varēs izmantot iespējas, kas radīsies līdz ar iespējamo ekonomisko augšupeju.

- **Radošā darbaspēka un tūristu piesaistei netiek pilnvērtīgi izmantots Rīgas kultūras kapitāla potenciāls, kas varētu veicināt arī pārējās Latvijas teritorijas attīstību.**

Rīgas kultūras potenciāls valsts izaugsmei ir milzīgs, tas ir arī starptautiski novērtēts un tādējādi spētu piesaistīt ārvalstu tūristu un investoru interesi. Rīgai ir lielas priekšrocības un ambīcijas Eiropas mērogā, bet, lai tās īstenotu, ir jāizveido atbilstoša infrastruktūra, kas nākotnē ļaus Rīgai kļūt par Ziemeļeiropas kultūras metropoli. Lai spētu pilnvērtīgi īstenot kultūras metropoles funkcijas, Rīgai nepieciešams Laikmetīgās mākslas muzejs un akustiskā koncertzāle. Laikmetīgās mākslas muzeja trūkums kavē arī laikmetīgās mākslas attīstību Latvijā, tostarp sabiedrības izpratnes veidošanos par laikmetīgo mākslu. Rīgā trūkst arī akustiskā koncertzāle. Esošās koncertzāles nespēj nodrošināt skanējuma kvalitāti, tā liedzot iespēju gan parādīt mūzikas un vietējās izpildītājmākslas izcilību, gan uzaicināt koncertēt pasaules labākos māksliniekus.

Rīgas starptautisko atpazīstamību sekmē arī tās vēsturiskā centra atrašanās UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Neraugoties uz augsto novērtējumu, Rīgas vēsturiskajā centrā vēl ir daudz renovējamu, kultūras pakalpojumiem pielāgojamu pieminekļu. Rīgas kā Eiropas

[30] Saskaņā ar 2009.gada *Eurobarometer* pētījumu eiropiešiem kultūra ir otrs svarīgākais motivējošais faktors, izvēloties brīvdienu galamērķi. Tāpat pētījums rāda: ja Eiropas tūristam ir jāsamazina ceļojuma laikā izdevumi, primāri tiks samazinātas restorānu un iepirkšanās izmaksas, bet tikai retos gadījumos – izdevumi kultūrai un izklaidei. (sk.:http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-32-10-374/EN/KS-32-10-374-EN.PDF (163.lpp.)). Saskaņā ar Rīgas tūrisma koordinācijas un informācijas centra 2009.gada aptauju 48% tūristu ceļošanas galamērķis bija pilsētas apskate, 27% - kultūrvēsturisko vietu un objektu apskate, savukārt 7% - kultūras un sporta pasākumi. Kultūrvēsturisko vietu un objektu apskate ir līdzvērtīga pilsētas apskatei. Tūristu aptauja parāda, ka kultūras tūrisms ir nozīmīgs tūrisma segments, īpaši pilsētās.

kultūras galvaspilsētas statuss 2014. gadā ar kvalitatīvām iestrādnēm kultūras kā attīstības potenciāla izmantošanā ir pamats, kam jānodrošina ilgtspēja arī pēc projekta noslēguma. Attīstot radošos kvartālus un kultūras un radošo industriju inovāciju kopienu platformu, Rīga nākotnē pozicionēsies arī kā starptautisks radošās uzņēmējdarbības centrs.

- **Nav nodrošināta kultūras pakalpojumu un produktu pilnvērtīga pieejamība virtuālā telpā.**

Viens no faktoriem, kas ietekmē kultūras patēriņu, ir kultūras pakalpojumu pieejamība un daudzveidība. Līdz ar to ir nepieciešams veidot un radīt jaunus kultūras produktus un pakalpojumus, lai piesaistītu jaunas mērķauditorijas. Liels uzsvars liekams uz bērniem un jauniešiem, kuri nākotnē būs galvenie kultūras patērētāji un kultūras veidotāji. Nozīmīgs faktors ir sabiedrības kultūras patēriņa ieradumu maiņa, kas izvirza jaunas prasības kultūras pakalpojumu saturam un formai, lai tie būtu konkurētspējīgi vidē, kurā aizvien lielāka nozīme ir pakalpojuma dizainam un tehnoloģijām, turklāt jārēķinās ar mērķauditorijas laika un uzmanības deficītu. Kultūras pakalpojumu jomā pieaug pieprasījums pēc digitālā satura. Vairākām sabiedrības grupām izšķiroši svarīga ir ērta bezmaksas kultūras informācijas pieejamība, kas nodrošina informētību, iespēju izglītoties, tādējādi stiprinot sociālās iekļautības apziņu un aktīvas līdzdalības iespēju, kas ir būtiska arī bezdarba apstākļos.

Mūsdienu tehnoloģijas nodrošina kultūras digitālā satura un pakalpojumu pieejamību visā Latvijas teritorijā, kā arī diasporā un interesentiem ārpus Latvijas. Iepriekšējā ES struktūrfondu periodā (2007–2013) tika īstenoti vairāki kultūras satura digitalizācijas projekti (LDKK, LNDB, VVAIS, NMKK u.c.), kuru ietvaros ir uzsākta gan kultūras mantojuma satura digitalizācija, gan e-pakalpojumu izstrāde, tādējādi nodrošinot pakalpojumu efektīvāku pieejamību. Svarīga ir iekļaušanās starptautiskajās digitālajās datu bāzēs (EUROPEANA u.c.), kas palīdz vairot interesi par Latviju un tās kultūru visā pasaulē. Piekļūt vēstures gaitā radītajām kultūras vērtībām bieži traucē valodu barjeras – to mazināšanā un valodu daudzveidības saglabāšanā nozīmīga ir dabiskās valodas[31] apstrādes tehnoloģiju, tostarp mašīntulkošanas sistēmu, attīstīšana un iekļaušana e-pakalpojumos. Valodu tehnoloģiju attīstība stiprinās arī latviešu valodas statusu un nostiprinās latviešu valodas lietojumu digitālajā vidē.

5.4.2. Stratēģiskais mērķis:

Veicināt lokālajā kultūrā un radošumā balstītu reģionālo izaugsmi un kvalitatīvas dzīves telpas attīstību, nodrošinot kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu pieejamību ikvienam iedzīvotājam.

[31] Dabiskās valodas tehnoloģijas jeb dabiskās valodas apstrādes tehnoloģijas (angliski - *natural language processing*) ir teorētiski pamatots datortehnoloģiju kopums, kas piemērots dabiski radušos tekstu analīzei un attēlošanai vienā vai vairākos lingvistiskās analīzes līmeņos ar mērķi sasniegt cilvēka valodai ekvivalentu valodas apstrādi. Ar šo jēdzienu tiek saprasts atziņu, metožu un paņēmienu kopums, kas saistīts ar dabiskās valodas automātiskas apstrādes procesiem.

5.4.3. Rīcības virzieni:

1. Kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu attīstības un pieejamības nodrošināšana.
2. Radošu un ekonomiski aktīvu cilvēkresursu piesaistes sekmēšana un radošas vides veidošana ārpus Rīgas.
3. Attīstīt Rīgu par Ziemeļeiropas kultūras metropoli un veicināt tās pozitīvu ietekmi uz Latvijas līdzsvarotu izaugsmi.

5.4.4. Sagaidāmais rezultāts:

- Atjaunoti kultūras pieminekļi un radīti jauni, inovatīvi kultūras produkti un pakalpojumi.
- Modernizētas muzeju ekspozīcijas un paplašinājies pakalpojumu piedāvājums un daudzveidība. Nozīmīga Nacionālā muzeju krājuma daļa ir izvietota jaunajā krātuvju kompleksā Rīgā, Pulka ielā.
- Pastāvīgi pieaug ārvalstu tūristu interese par Latvijas kultūras mantojumu un dzīvo kultūras procesu, kā arī pieaug tūristu skaits investīciju ieguldījuma vietās.
- Uzlabojusies pilsētvide, Rīga ieguvusi nepieciešamo kultūras infrastruktūru, lai varētu pozicionēties kā Ziemeļeiropas kultūras metropole, intensīvāka kļuvusi kultūras aprite starptautiskā līmenī, piesaistot tūristus, radošos profesionāļus, kā arī investorus.
- Palielinājusies teritoriju pievilcība, uzlabojusies dzīves vide ārpus Rīgas, palielinājusies profesionālās kultūras pieejamība reģionos, pieaudzis kultūras apmeklējums.
- Nodrošināta līdzsvarota kultūras pakalpojumu pieejamība (nodrošināts minimālais kultūras pakalpojumu grozs (pielikums nr. 3).
- Palielinājies digitāli pieejamais Latvijas kultūras saturs, tas pieejams visā Latvijas teritorijā un ārvalstīs.

5.4.5. Politikas un darbības rezultāti

Politikas rezultāts	**Rezultatīvais rādītājs**	**Bāzes vērtība (2008)**	**2014**	**2017**	**2020**
Nodrošināta kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu attīstība un pieejamība	Profesionālās mākslas pasākumu pieaugums reģionos %	100	125	130	135
	Kultūras pieminekļu atjaunošanas aktivitāšu dinamika: pieminekļi, kuru stāvoklis novērtēts kā labs un apmierinošs %	88 (2012)	88	89	90
	Digitāli pieejamo krājuma vienību (muzeji, arhīvi, bibliotēkas) īpatsvara pieaugums, %	100	102	105	110
Sekmēta radošu un ekonomiski aktīvu cilvēkresursu piesaiste un	Sekmēta nemateriālā mantojuma popularizēšana reģionos (pasākumu norišu vietu skaits „Satiec savu meistaru”)		100	100	100

radošas vides veidošana ārpus Rīgas	Nodrošināts valsts atbalsts radošajam procesam un sabiedrības radošajām iniciatīvām kultūras jomā (VKKF reģionālo kultūras programmu skaits)	4	4	4	4
	Amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits uz 100 iedzīvotājiem[32]	3,3	3,3	3,6	3,6
	Ārvalstu vairākdienu ceļotāju skaits, tūkst.[33]	1 435 (2012)		1 650	1 722
Sekmēta Rīgas kā Ziemeļeiropas kultūras metropoles attīstība un tās pozitīvā ietekme uz Latvijas līdzsvarotu izaugsmi	Profesionālās mākslas pasākumu skaita pieaugums Rīgā %	100	117	117	120
	Renovēto kultūras infrastruktūru skaits	-	-	-	2

Datu avots: KM, CSP, EM, VKPAI, LNKC
Prognozes: KM, VKPAI

5.4.6. Prioritātes rīcības virzienu ietvaros veicamie uzdevumi un aktivitātes

1. Rīcības virziens: Nodrošināt kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu attīstību un pieejamību *(NAP 188; 337; 415; 417; 437)*					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
1.1. Sekmēt plašu profesionālās mākslas un kultūras mantojumā balstītu pakalpojumu pieejamību reģionos, nodrošinot pakalpojumu grozu	1.1.1. Palielināt VKKF mērķprogrammas finansējumu profesionālās mākslas (mūzika, teātris, deja, vizuālā māksla, literatūras, filmas) pieejamībai reģionos	KM (VKKF)		1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2015-2020
	1.1.2. Turpināt mērķtiecīgu pašvaldību kultūras infrastruktūras pilnveidi, pielāgojot to arī profesionālās mākslas un kultūras mantojuma aktivitātēm	Pašvaldības	VARAM	Pašvaldību budžetu ietvaros; finansējumu plānots piesaistīt konkursa kārtībā no ERAF un pārrobežu programmām	2015-2020
	1.1.3. Izveidot mērķprogrammu radošo profesionāļu	KM(VKKF)	Pašvaldības	1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes	2014-2020

[32] Dati pārrēķināti saskaņā ar 2011. gada tautas skaitīšanas rezultātiem.
[33] Rādītājs no Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnēm 2014.–2020.gadam.
KMPamn_240714_Radosa_Latvija; Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam „Radošā Latvija" (TA-1414)

	rezidenču darbības atbalstam, veidojot tās par reģionālajiem kultūras un mākslas centriem			VKKF budžeta pieauguma ietvaros	
	1.1.4. Nodrošināt atbalstu reģionālo daudzfunkcionālo centru augstvērtīga satura veidošanai	KM	Reģionālie daudzfunkc. centri	Papildus: valsts budžets *euro* 450 000	2014-2020
	1.1.5. Īstenot projektu konkursus par valsts atbalstu akreditētajiem pašvaldību, autonomajiem un privātajiem muzejiem nacionāli nozīmīgu projektu īstenošanai	KM		Papildus: valsts budžets *euro* 560 000	2014-2020
	1.1.6. Īstenot muzeju ekspozīciju modernizācijas programmu	KM	Valsts/ pašvaldību muzeji	Papildus: valsts budžets *euro* 990 000	2015-2020
	1.1.7. Atbalstīt kultūras namu un kinoteātru digitalizāciju	KM	Pašvaldības, VARAM	Papildus: valsts budžets *euro* 1 500 000; pašvaldību budžets	2017-2020
1.2. Digitālā satura un citu produktu veidošana un e-pakalpojumu attīstība, paplašinot pakalpojumu pieejamības un izmantošanas iespējas ekonomiskajā darbībā	1.2.1. Attīstīt KISC kā kultūras un atmiņu institūciju inovatīvo tehnoloģiju centru, t.sk., dabiskās valodas[34] tehnoloģiju risinājumu centru	KM	KISC	Papildus: valsts budžets *euro* 192 000	2014-2016 II pusg.
	1.2.2. Uzlabot kultūras nozares speciālistu kompetenci digitālā kultūras mantojuma veidošanas, saglabāšanas un izmantošanas jomās	KM	LNA, LNB, KISC, muzeji	Papildus: valsts budžets *euro* 6 966 600	2015-2020
	1.2.3. Izveidot Digitālā kultūras mantojuma padomi ar	KM	Kultūras institūcijas, LNB,	Valsts budžeta ietvarā	2014 II pusg.-2015

[34] Dabiskās valodas tehnoloģijas jeb dabiskās valodas apstrādes tehnoloģijas (angliski - *natural language processing*) ir teorētiski pamatots datortehnoloģiju kopums, kas piemērots dabīgi radušos tekstu analīzei un attēlošanai vienā vai vairākos lingvistiskās analīzes līmeņos ar mērķi sasniegt cilvēka valodai ekvivalentu valodas apstrādi. Ar šo jēdzienu tiek saprasts atziņu, metožu un paņēmienu kopums, kas saistīts ar dabiskās valodas automātiskas apstrādes procesiem.

	kultūras mantojuma digitalizāciju, pieejamību un saglabāšanu saistīto jautājumu risināšanai		LNA, KISC		I pusg.
	1.2.4. Turpināt regulāru un mērķtiecīgu kultūras mantojuma (tostarp audiovizuālā) digitalizāciju un digitāli dzimušā kultūras mantojuma uzkrāšanu, kā arī nodrošināt tā iekļaušanu Eiropas digitālajā bibliotēkā *„Europeana”* un citos starptautiskajos digitālajos krājumos	KM	Kultūras atmiņas institūcijas, LNB, LNA, KISC, LNKC, VKPAI, VARAM	Finansējumu plānots piesaistīt no ERAF *Euro* 10 000 000	2016-2020
	1.2.5. Atrisināt ar autortiesībām saistītos jautājumus, lai nodrošinātu digitalizēto un digitāli radīto materiālu, tostarp e-grāmatu, pieejamību	KM	LNB, KISC, LNA, muzeji, AKKA/ LAA	Valsts budžeta ietvarā	2015 II pusg.
	1.2.6. Attīstīt esošos kultūras e-pakalpojumus (LDKK, LNDB, VVAIS, NMKK u.c.), ieviest jaunus kultūras tiešsaistes pakalpojumus, tostarp lietojumus mobilajām ierīcēm	KM (KISC)	Muzeji, LNA, LNB	Papildus: valsts budžets *euro* 8 162 070; finansējumu plānots piesaistīt no ERAF	2015-2020
	1.2.7. Attīstīt dabiskās valodas tehnoloģiju risinājumus un resursus (tostarp valodas korpusa, tezauru, kontrolēto vārdnīcu[35]un saistīto	KM (KISC)	LNB, IZM	Finansējumu plānots piesaistīt no ERAF *euro* 3 000 000	2016-2020

[35] Kontrolētā vārdnīca (angliski- *controlled vocabulary*) ir indeksēšanai akceptēts vārdu vai vārdkopu saraksts (definīcija, kuru apstiprinājusi LZA TK Informācijas un dokumentācijas apakškomisija). Tas ir īpašā veidā sagatavots valodas resurss, kuru izmanto valodas tehnoloģiju produktu, piemēram, mašīntulkošanas sistēmu izstrādē.

	datu izveide, u.c. latviešu valodai digitālajā vidē obligāti nepieciešamās komponentes)				
2. Radošu cilvēkresursu piesaiste un radošas vides veidošana (NAP 339; 436; 437)					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
2.1. Sekmēt sabiedrības līdzdalību vietējo kultūras procesu attīstībā	2.1.1. Nodrošināt atbalstu kultūras NVO kapacitātes stiprināšanai, sekmējot to iesaisti lokālās kultūras attīstībā	SIF	NVO	SIF konkursa kārtībā	2014-2020
	2.1.2. Apkopot un popularizēt labās prakses piemērus kultūras institūciju sadarbībai ar lauku NVO un citu nozaru institūcijām	Kultūras institūcijas, NVO		Valsts budžeta ietvaros	2014-2020
	2.1.3. Atbalstīt sabiedrības iesaisti daudzveidīgās amatiermākslas aktivitātēs	KM (LNKC)	Pašvaldības	Pašvaldību budžeta ietvaros	2014-2020
2.2. Sekmēt Latvijas kultūrtelpas un lokālās vides savdabības saglabāšanu	2.2.1. Ar VKKF reģionālo kultūras programmu atbalstu nodrošināt Latvijas lokālās savdabības saglabāšanu	KM (VKKF)	Pašvaldības	Valsts budžets (VKKF) 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	2014-2020
	2.2.2. Saglabāt vēsturisko kultūrtelpu (suitu, lībiešu u.c.) unikalitāti	KM	UNESCO LNK, pašvaldības, NVO kopienas, VARAM	Valsts budžets (VKKF) 1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros; pašvaldību budžets	2016-2020

	2.2.3. Īstenot kultūras pieminekļu restaurāciju un to sociālekonomiskā potenciāla izmantošanu	KM (VKPAI)	Pašvaldības, privātie īpašnieki, FM (VNĪ);	Papildus: valsts budžets *euro* 6 312 000; EEZ; pašvaldību budžets un privātais finansējums Finansējumu plānots piesaistīt no ERAF *euro* 35 000 000	2015-2020
2.3. Sekmēt jaunu kultūras un kultūrtūrisma produktu veidošanu	2.3.1. Organizēt un attīstīt projektu „Satiec savu meistaru!”, sekmējot nemateriālā kultūras mantojuma lietpratēju atpazīstamību sabiedrībā	KM (LNKC)	IZM, pašvaldības, NVO	Papildus: valsts budžets *euro* 162 000; pašvaldību budžets	2014-2020
	2.3.2. Organizēt meistarklases seno amatu prasmju zinātājiem un dizaina studentiem, veicinot jaunu inovatīvu produktu veidošanu reģionos	KM (LNKC), LMA	IZM, ZM	Papildus: valsts budžets *euro* 60 000; pašvaldību budžets; finansējumu plānots piesaistīt no ESF; ELFLA	2016-2020
	2.3.3. Izveidot atbalsta programmas vietējo uzņēmēju un tradicionālo amatnieku darbībai, veidojot produktus un pakalpojumus uz materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma bāzes	KM, ZM	LNKC	Finansējumu plānots piesaistīt no ELFLA/ EZF	2016-2020
	2.3.4. Atbalstīt lokālajā kultūrā un radošajās industrijās bāzētu mikrouzņēmumu attīstību Latvijas laukos	KM, ZM	Uzņēmēji	Finansējumu plānots piesaistīt no ELFLA/EZF	2016-2020
	2.3.5. Sadarbībā ar	Kultūras	KM, EM,	Finansējumu	2016-

	tūrisma industriju kultūras institūcijās izstrādāt jaunus tūrisma produktus un pasākumus, kas piemēroti vietējām un ārvalstu mērķauditorijām	institūcijas, tūrisma uzņēmumi	TAVA, plānošanas reģioni	plānots piesaistīt no pārrobežu programmām projektu konkursu kārtībā	2020
3. Attīstīt Rīgu kā kultūras metropoli un sekmēt tās pozitīvo ietekmi *(NAP 132; 389)*					
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepiec. finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**
3.1. Kultūras infrastruktūras attīstība Rīgas metropoles areālā	3.1.1. Izveidot Rīgā Laikmetīgās mākslas muzeju un akustisko koncertzāli (rekonstrukcija un attīstība)	KM	RD, FM (VNĪ)	Finansējumu plānots piesaistīt no ERAF *euro* 80 000 000 Papildus: valsts budžets *euro* 50 000 000	2018 I pusg.
	3.1.2. Atbalstīt radošo kvartālu attīstību un radošā potenciāla piesaisti Rīgā	RD	Uzņēmēji	Pašvaldību budžets; privātais finansējums; VKKF	2015-2020
	3.1.3. Nodrošināt LNB depozitārija infrastruktūras attīstību	KM	LNB	Papildus: valsts budžets *euro* 6 000 000	2017-2020
	3.1.4. Nodrošināt telpu un infrastruktūras piemērošanu muzeju ekspozīciju izveidei (Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ekspozīciju un Latvijas Nacionālā vēstures muzeja ekspozīciju rekonstruētajā Rīgas pilī Pils laukumā 3, Rīgā, ekspozīciju „Čekas” jeb „Stūra mājā”, Brīvības ielā 61, Rīgā, ekspozīciju Rakstniecības un mūzikas muzejā, Pils laukumā 2, Rīgā)	KM, FM (VNĪ)	Muzeji	Izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu saskaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanas; EEZ	2015-2020
	3.1.5.Nodrošināt	KM, FM		Papildus:	2015-

	muzeju ēku un infrastruktūras atjaunošanu un piemērošanu muzeju funkciju veikšanai (Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāla kompleksa būvniecība; Raiņa un Aspazijas muzeja 4 ekspozīciju vietu atjaunošana; J.Akuratera muzeja atjaunošana O.Vācieša ielā 6a, Rīgā)	(VNĪ)		valsts budžets *euro* 3103798: EEZ; izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu saskaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanas	2020
	3.1.6.Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ieejas mezgla izveide	KM, FM (VNĪ)	Muzejs	EEZ	2015-2020
	3.1.7.Nodrošināt muzeju krātuvju kompleksa būvniecību Pulka ielā	FM (VNĪ)	KM muzeji	Izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu saskaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanas	2014-2016 II pusg.
	3.1.8.Nodrošināt teātru infrastruktūras uzlabošanu un attīstību (t.sk., Jaunā Rīgas teātra ēkas Lāčplēša ielā 25, Rīgā, rekonstrukcija, Latvijas Nacionālā teātra Mazās zāles un	KM, FM (VNĪ), RD	KM teātri	Izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu saskaņošanas ar ēku lietotāju, pēc	2014-2020

	Dailes teātra Jaunās zāles projektēšana, Valmieras drāmas teātra renovācija)			būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanas	

Prioritātes „Radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība" īstenošanai indikatīvi plānotais finansējums			
	2015	**2016**	**2017 - 2020**
Mērķu sasniegšanai nepieciešamais papildu finansējums	8 693 829	11 772 859	66 991780
Indikatīvais ES fondu finansējums saskaņā ar DP	128 000 000		
Cits finansējums	EZZ, EFLA, pašvaldību un privātais līdzfinansējums		

6. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS UZ VALSTS UN PAŠVALDĪBU BUDŽETU

Pamatnostādņu īstenošanai plānotie finanšu avoti ir valsts un pašvaldību budžets, starptautiskais finansējums, tostarp ES struktūrfondi, Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instruments, kā arī privātais kapitāls, kas piesaistāms, veiksmīgi attīstot publiskās un privātās partnerattiecības, kā arī citus risinājumus privātā kapitāla piesaistei. Pamatnostādnēs noteikto atbalsta virzienu finansēšanai var tikt piesaistīts arī citu avotu finansējums, tostarp citas ārvalstu finanšu palīdzības finansējums.

Saskaņā ar Nacionālo attīstības plānu laika periodam no 2014.–2020. gadam kultūrpolitikas īstenošanai ir iezīmēti *euro* 304 550000. Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2014.gadam" 2014.gada budžeta izdevumi pamatnostādņu īstenošanai ir *euro* 127 666 103. Likumā „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016. gadam" atbalstītas JPI 2015.gadam – *euro* 20 504 622 apmērā un JPI 2016.gadam –*euro* 23 256 750 apmērā. Nepieciešamais papildu finansējums pamatnostādņu īstenošanai plānots: 2015. gadā – *euro* 47 464 350, 2016. gadā – *euro* 57 378 775, 2017. gadā – *euro* 80 078 362, 2018. gadā – *euro* 84 548 363, 2019. gadā – *euro* 54 489 167, 2020. gadā – *euro* 54 489 167. Aprēķini ir provizoriski un tie var mainīties. Citu ministriju atbildībā esošo kultūras institūciju attīstību un finansējuma pieaugumu katra ministrija plāno sava budžeta ietvaros, iespēju robežās ņemot vērā pamatnostādņu uzstādījumus. Detalizētus aprēķinus citu ministriju atbildībā esošo kultūras institūciju attīstībai veic katra ministrija.

	Turpmākie trīs gadi (*euro*)		
	2014	2015	2016
Kopējās izmaiņas budžeta ieņēmumos t.sk.: Izmaiņas valsts budžeta ieņēmumos			
Izmaiņas pašvaldību budžeta ieņēmumos			
Kopējās izmaiņas budžeta izdevumos t.sk.: Izmaiņas valsts budžeta izdevumos ieņēmumos Izmaiņas pašvaldību budžeta izdevumos		50083397 47464350 2619047	59997822 57378775 2619047

Kopējā finansiālā ietekme: finansiālā ietekme uz valsts budžetu		- 50083397 - 47464350	-59997822 - 57378775
finansiālā ietekme uz pašvaldību budžetu		- 2619047	- 2619047
Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins	Lēmums par pamatnostādņu rīcības virzienu īstenošanai nepieciešamo valsts budžeta finansējumu tiks izskatīts Ministru kabinetā likumprojekta par valsts budžeta kārtējam gadam sagatavošanas gaitā. Saskaņā ar NAP kultūrpolitikas īstenošanai ir iezīmēti 304 550 000 *euro*. Izstrādājot NAP, finanšu plānošanā netika iekļauts finansējums Latvijas simtgades pasākumu sagatavošanas procesam. 2013. gadā Kultūras ministrija uzsāka apzināt potenciālos valsts simtgades projektus, kuru īstenošana ir jāuzsāk 2015. gadā. Detalizētāks 2015. un 2016. gada budžeta jauno politikas iniciatīvu pieprasījums tiks precizēts, jo tiek izstrādāts Latvijas simtgades, kas tiks atzīmēta 2018. gadā, pasākumu plāns ar nepieciešamo finansējumu un īstenošanas laika grafiku. KM īstermiņa prioritāte ir kultūras jomā strādājošo konkurētspēja, tāpēc 1.prioritātes 4.1. uzdevuma provizoriskās izmaksas ir noteiktas tikai KM pārraudzībā esošajām kultūras institūcijām. Citu ministriju atbildībā esošo kultūras institūciju attīstību un finansējuma pieaugumu katra ministrija plāno sava budžeta ietvaros, iespēju robežās ņemot vērā pamatnostādņu uzstādījumus. 4. Prioritātes 3.1.4.–3.1.8. uzdevumu izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu saskaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanas. Norādītais pašvaldību finansējums ir struktūrfondu projektu īstenošanas līdzfinansējums saskaņā ar NAP. Pārējais pašvaldību līdzfinansējums, kas norādīts pamatnostādnēs, ir plānots pašvaldību budžeta ietvaros un saskaņā par novadu attīstības stratēģijām.		
Cita informācija: ES fondu finansējums pamatnostādņu uzdevumu īstenošanai ieplānots saskaņā ar Nacionālā attīstības plāna finanšu pielikumu. Papildu finansējums pamatnostādņu īstenošanai, izglītības jomā, uzņēmējdarbības atbalstam tiek plānots piesaistīt no IZM, EM, VARAM un ZM administrētajām ES struktūrfondu			

programmām izsludināto konkursa kārtībā.	
Izmaiņas budžeta izdevumos no N+4 līdz N+7 gadiem	Indikatīvi viena gada budžets periodā 2017. – 2020. gadam vidēji ir 68,7 milj. *euro* no kopējā 2017. – 2020.gada periodam norādītā finansējuma, kas ir 275 milj. *euro*. 2017. un 2018. gada budžetu pieprasījuma intensitāte pieaugs, jo 2018. gads ir Latvijas simtgades gads, kad tiks plānoti vērienīgi kultūras pasākumi – Vispārējie latviešu Dziesmu un deju svētki, Rīga – pasaules grāmatu galvaspilsēta, Baltijas valstu dalība Londonas grāmatu tirgū u.c. No 2017. – 2018. gadam pieaugs pašvaldību budžeta izdevumi, nodrošinot pašvaldību dibināto kolektīvu līdzdalību Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku skatēs un koncertos. Indikatīvi plānotais pašvaldību finansējums ir struktūrfondu projektu īstenošanas līdzfinansējums saskaņā ar NAP. Pārējais pašvaldību līdzfinansējums, kas norādīts pamatnostādnēs, ir plānots pašvaldību budžeta ietvaros un saskaņā par novadu attīstības stratēģijām. Citu ministriju atbildībā esošo kultūras institūciju attīstību katra ministrija plāno sava budžeta ietvaros, iespēju robežās ņemot vērā pamatnostādņu uzstādījumus.

PĀRSKATU SNIEGŠANAS UN NOVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA

Pamatnostādņu īstenošanas novērtēšana notiek pamatnostādņu darbības vidusposmā un beigu posmā.

KM sagatavo un iesniedz noteiktā kārtībā Ministru kabinetā šādus informatīvos ziņojumus par pamatnostādņu īstenošanas gaitu:

- pamatnostādņu īstenošanas starpposma novērtējumu – līdz 2017. gada 31. maijam;
- pamatnostādņu īstenošanas gala ziņojumu, ietverot priekšlikumus kultūrpolitikas attīstībai turpmākajos gados, – līdz 2021. gada 31. maijam.

Nepieciešamības gadījumā KM sagatavos grozījumus pamatnostādnēs.

Kultūras ministre Dace Melbārde

(Ministru kabineta
2014. gada 29. jūlija
rīkojums Nr. 401)

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam "Radošā Latvija"

(kopsavilkums)

Rīga, 2014

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam "Radošā Latvija" (turpmāk – pamatnostādnes) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka valsts kultūrpolitikas mērķus un prioritātes laikposmam līdz 2020. gadam un sekmē valsts ilgtermiņa un vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos izvirzīto mērķu sasniegšanu. Ekonomikas krīze ir ieviesusi izmaiņas līdzšinējā plānošanas procesā un devusi jaunu, pieredzē balstītu izpratni par valsts izaugsmes virzītājspēkiem un avotiem. Jauna kultūrpolitikas dokumenta izstrādes nepieciešamību nosaka arī vienotas integrētas pieejas ieviešana valsts un Eiropas Savienības politikas un budžeta plānošanā.

Pamatnostādņu izstrādes mērķis ir apliecināt kultūras vērtību un definēt rīcības virzienus kultūras daudzveidīgai un ilgtspējīgai attīstībai, kas, veicinot valsts izaugsmi un konkurētspēju, veido augstāku dzīves kvalitāti ikvienam, saglabājot un attīstot Latvijas kultūras kapitālu un iedzīvotāju radošumu.

Pamatnostādnes izstrādājusi Kultūras ministrijas izveidota darba grupa. Metodoloģiski to saturs ir veidots, izmantojot gan lejupvērsto (*top-down*), gan augšupvērsto (*bottom-up*) pieeju politikas plānošanas vadībai: no vienas puses, integrēti hierarhiski augstākos – nacionāla līmeņa – dokumentos noteiktie politikas mērķi un uzdevumi, no otras puses, ņemtas vērā prioritātes, kas formulētas kultūras nozaru un starpnozaru attīstības stratēģijās, kuras sadarbībā ar Kultūras ministrijas nozaru padomēm ir izstrādātas līdztekus pamatnostādņu veidošanas procesam. Nozaru stratēģijas kalpos kā resurss pamatnostādņu īstenošanas detalizētai plānošanai visā to darbības periodā. Inovatīvs faktors pamatnostādņu sagatavošanā ir kultūras nevalstiskā sektora – Kultūras alianses[36] – aktīva līdzdalība dokumenta izstrādes procesā.

Pamatnostādņu īstenošanai nepieciešamais finansējums plānots, prognozējot optimistisku valsts ekonomikas attīstību, tādēļ to faktiskā īstenošana var nenotikt plānotajā apmērā, bet atbilstoši valsts budžeta iespējām var tikt nodrošināta kārtējam gadam piešķirtā finansējuma ietvaros.

<u>Pamatnostādņu virsmērķis</u> ir veidot Latviju par zemi ar bagātu un koptu kultūras mantojumu, vitālu un daudzveidīgu kultūras dzīvi, radošiem cilvēkiem, konkurētspējīgām radošajām industrijām un augšupejošu dzīves kvalitāti ikvienam.

Pamatnostādnēs ir definētas <u>četras prioritātes (stratēģiskie mērķi)</u> politikas mērķa sasniegšanai:

1. Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos.
2. Radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība.
3. Konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas.
4. Radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība.

[36] Kultūras aliansē ir apvienojušās trīs lielākās Latvijas kultūras organizāciju apvienības: Latvijas Radošo savienību padome, biedrība "Laiks kultūrai" un Laikmetīgās kultūras nevalstisko organizāciju asociācija.

Katras prioritātes (stratēģiskā mērķa) sasniegšanai ir definēti rīcības virzieni un politikas indikatori.

1. Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos:

1.1. labvēlīgas vides veidošana jaunu kultūras vērtību radīšanai, mantoto kultūras vērtību saglabāšanai un pieejamībai;

1.2. kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību kultūras procesos;

1.3. Latvijas kultūras ciešāka iesaiste starptautiskajos kultūras procesos un sadarbības tīklos, veicinot kultūras diplomātijas attīstību;

1.4. cilvēkresursu attīstība un efektīva kultūrpārvaldība.

Politikas indikatori (rezultatīvie rādītāji)

Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Bāzes vērtība (2008.)	2014.	2017.	2020.
Nodrošināta labvēlīgas vides veidošana kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī jaunu vērtību radīšanai	nodrošināta dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktība (ar valsts atbalstu organizēto tautas mākslas un tradicionālās kultūras pasākumu skaits)	45	126	130	126
	nodrošināta kultūras mantojuma saglabāšana (restaurēto kultūras mantojuma vienību skaits Latvijas Nacionālajā arhīvā un Latvijas Nacionālajā bibliotēkā)	127973	35477	35500	36000
	nodrošināts valsts atbalsts radošajam procesam un sabiedrības radošajām iniciatīvām kultūras jomā (izvērtēto iesniegto projektu skaits)	3546	3850	3850	4000
	radīto jaundarbu (izrādes, koncerti, filmas) skaits	294	310	300	330
Nodrošināta kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību kultūras procesos	kultūras pasākumu apmeklējumu skaits gadā uz 100 iedzīvotājiem	227	280	270	280
	mājsaimniecību patēriņš kultūrai un atpūtai no mājsaimniecību kopējā patēriņa izdevumiem, %	7,1	7,1	7,5	8,1
Nodrošināta Latvijas kultūras līdzdalība starptautiskajos kultūras procesos un sadarbības	nodrošināta Latvijas pārstāvniecība starptautiskos pasākumos (starptautiskie pasākumi, gadatirgi un meses)	13	15	16	17
	iemaksas starptautiskajās organizācijās	17	18	20	20

tīklos, veicinot kultūras diplomā-tijas attīstību					
Sekmēta cilvēkresursu attīstība un efektīva kultūrpārvaldība	nevalstisko organizāciju līdzdalība politikas veidošanā (līdzdalība % no ministrijas organizēto konsultatīvo sanāksmju un darba grupu skaita)		71	71	71
	noslēgto sadarbības un līdzdalības līgumu skaits	6	8	8	8
	nodrošināta kultūras mantojuma institūciju sniegto pakalpojumu kvalitāte (muzeju un bibliotēku akreditācija)	114	120	120	125

2. Radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība:

2.1. personību attīstoša mūžizglītība, īpaši radošuma attīstīšana bērnu un jauniešu vispārējā formālajā un neformālajā izglītībā;

2.2. kvalitāte un izcilība vidējā profesionālajā kultūrizglītībā;

2.3. konkurētspējīga augstākā izglītība un pētniecība;

2.4. darba tirgum pielāgota profesionālā tālākizglītība.

Politikas indikatori (rezultatīvie rādītāji)

Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Bāzes vērtība (2008.)	2014.	2017.	2020.
Nodrošināta kvalitāte un izcilība profesionālajā kultūrizglītībā	audzēkņu skaits kultūrizglītības iestādēs (ievirzes un vidējā profesionālā izglītība) uz 1000 iedzīvotājiem	11,8	12,7	14	15
	no valsts budžeta dotācijas apmaksāto pedagoģisko likmju un amatu skaits pašvaldību izglītības iestādēs	1608	2100	2100	2100
Nodrošināta konkurētspējīga augstākā izglītība un pētniecība	grādu vai kvalifikāciju ieguvušo studentu skaits kultūras, mākslas un mūzikas augstskolās un koledžā	536	538	538	538
	zinātnisko darbu skaits (t. sk. grāmatas, raksti un publikācijas starptautiski citējamos izdevumos, periodiskajos izdevumos)	110	120	125	130
	audzēkņu skaits kultūrizglītības augstskolās un koledžās uz 1000 iedzīvotājiem	1,2	1,3	1,4	1,5
Personību attīstoša mūžizglītība, īpaši radošuma attīstīšana bērnu un jauniešu vispārējā formālajā izglītībā un neformālajā	audzēkņu ar speciālajām vajadzībām skaits kopējā izglītojamo skaitā kultūrizglītības iestādēs (ievirzes un vidējā profesionālā izglītībā)	80	80	80	80
	īstenoto "Kultūras skolas somas" projektu skaits	–	–	15	40

izglītībā					
Darba tirgum pielāgota profesionālā tālākizglītība	īstenoto radošo partnerību (uzņēmēji/skolas) skaits	0	14	20	50
	izglītoto kultūras darbinieku un kultūrizglītības pedagogu skaits	400	1300	1300	1300

3. Konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas:

3.1. uzņēmējdarbības izaugsme radošo industriju sektorā;

3.2. radošo industriju sektora konkurētspēja un eksports;

3.3. inovācijām labvēlīgas infrastruktūras un vides attīstība;

3.4. sabiedrības informēšana, radošo industriju pētniecība un monitorings.

Politikas indikatori (rezultatīvie rādītāji)

Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Bāzes vērtība (2008.)	2014.	2017.	2020.
Sekmēta uzņēmējdarbības izaugsme radošo industriju sektorā	darba vietu skaita pieaugums radošo industriju sektorā, %		20	35	50
	uzņēmumu skaits radošajās industrijās	7484	8100	8700	9300
Sekmēta radošo industriju sektora konkurētspēja un eksports	radošo industriju eksporta īpatsvars no kopējā eksporta, %	1,09	1,2	1,4	1,6
	radošo industriju uzņēmumu īpatsvars no visiem uzņēmumiem, %	6	6,5	7	7,5
Attīstīta inovācijām labvēlīga vide un infrastruktūra	radošā industriju centra izveide	0	0	0	1
	īstenotie starpdisciplināro partnerību projekti	0	10	35	60

4. Radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība:

4.1. kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu attīstības un pieejamības nodrošināšana;

4.2. radošu un ekonomiski aktīvu cilvēkresursu piesaistes sekmēšana un radošas vides veidošana ārpus Rīgas;

4.3. attīstīt Rīgu par Ziemeļeiropas kultūras metropoli un veicināt tās pozitīvu ietekmi uz Latvijas līdzsvarotu izaugsmi.

Politikas indikatori (rezultatīvie rādītāji)

Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Bāzes vērtība (2008.)	2014.	2017.	2020.
Nodrošināta kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu attīstība un	profesionālās mākslas pasākumu skaita pieaugums reģionos, %	100	125	130	135
	kultūras pieminekļu atjaunošanas aktivitāšu dinamika: pieminekļi, kuru stāvoklis novērtēts kā labs un apmierinošs, %	88 (2012.)	88	89	90

pieejamība	digitāli pieejamo krājuma vienību īpatsvara pieaugums (muzeji, arhīvi, bibliotēkas), %	100	102	105	110
Sekmēta radošu un ekonomiski aktīvu cilvēkresursu piesaiste un radošas vides veidošana ārpus Rīgas	sekmēta nemateriālā mantojuma popularizēšana reģionos (pasākumu norišu vietu skaits "Satiec savu meistaru")		100	100	100
	nodrošināts valsts atbalsts radošajam procesam un sabiedrības radošajām iniciatīvām kultūras jomā (VKKF reģionālo kultūras programmu skaits)	4	4	4	4
	amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits uz 100 iedzīvotājiem[37]	3,3	3,3	3,6	3,6
	ārvalstu vairākdienu ceļotāju skaits, tūkst.[38]	1435 (2012.)		1650	1722
Sekmēta Rīgas kā Ziemeļeiropas kultūras metropoles attīstība un tās pozitīvā ietekme uz Latvijas līdzsvarotu izaugsmi	profesionālās mākslas pasākumu skaita pieaugums Rīgā, %	100	117	117	120
	renovēto kultūras infrastruktūru skaits	–	–	–	2

Pamatnostādņu īstenošanai plānotie finanšu avoti ir valsts un pašvaldību budžets, starptautiskais finansējums, tostarp Eiropas Savienības struktūrfondi, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instruments, kā arī privātais kapitāls, kas piesaistāms, veiksmīgi attīstot publiskās un privātās partnerattiecības, kā arī citus risinājumus privātā kapitāla piesaistei. Pamatnostādnēs noteikto atbalsta virzienu finansēšanai var tikt piesaistīts arī citu avotu finansējums, tostarp citas ārvalstu finanšu palīdzības finansējums.

Saskaņā ar Nacionālo attīstības plānu laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam kultūrpolitikas īstenošanai ir paredzēti 304 550 000 *euro*. Saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2014. gadam" 2014. gada budžeta izdevumi pamatnostādņu īstenošanai ir 127 666 103 *euro*. Likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016. gadam" ir atbalstītas *jaunās politikas iniciatīvas* 2015. gadam 20 504 622 *euro* apmērā un 2016. gadam – 23 256 750 *euro* apmērā. Nepieciešamais papildu finansējums pamatnostādņu īstenošanai plānots 2015. gadā – 47 464 350 *euro* apmērā, 2016. gadā – 57 378 775 *euro* apmērā, 2017. gadā – 80 078 362 *euro* apmērā, 2018. gadā – 84 548 363 *euro* apmērā, 2019. gadā – 54 489 167 *euro* apmērā un 2020. gadā – 54 489 167 *euro* apmērā. Aprēķini ir provizoriski un var mainīties. Citu ministriju atbildībā esošo kultūras institūciju attīstību un finansējuma pieaugumu katra ministrija plāno sava budžeta ietvaros, iespēju robežās ņemot vērā pamatnostādņu uzstādījumus. Detalizētus aprēķinus citu ministriju atbildībā esošo kultūras institūciju attīstībai veic katra ministrija.

[37] Dati pārrēķināti saskaņā ar 2011. gada tautas skaitīšanas rezultātiem.
[38] Rādītājs no Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnēm 2014.–2020. gadam.

	Turpmākie trīs gadi (*euro*)		
	2014.	2015.	2016.
Kopējās izmaiņas budžeta ieņēmumos, t. sk.:			
izmaiņas valsts budžeta ieņēmumos			
izmaiņas pašvaldību budžeta ieņēmumos			
Kopējās izmaiņas budžeta izdevumos, t. sk.:		50 083 397	59 997 822
izmaiņas valsts budžeta izdevumos		47 464 350	57 378 775
izmaiņas pašvaldību budžeta izdevumos		2 619 047	2 619 047
Kopējā finansiālā ietekme, t. sk.:		–50 083 397	–59 997 822
finansiālā ietekme uz valsts budžetu		–47 464 350	–57 378 775
finansiālā ietekme uz pašvaldību budžetu		–2 619 047	–2 619 047

Kultūras ministre Dace Melbārde

1. pielikums
kultūrpolitikas pamatnostādnēm
2014. – 2020. gadam „Radošā Latvija”

KULTŪRAS ESOŠO SITUĀCIJU RAKSTUROJOŠI STATISTIKAS RĀDĪTĀJI

1. zīmējums

MĀJSAIMNIECĪBU PATĒRIŅA IZDEVUMU STRUKTŪRA (%) ATPŪTAI UN KULTŪRAI

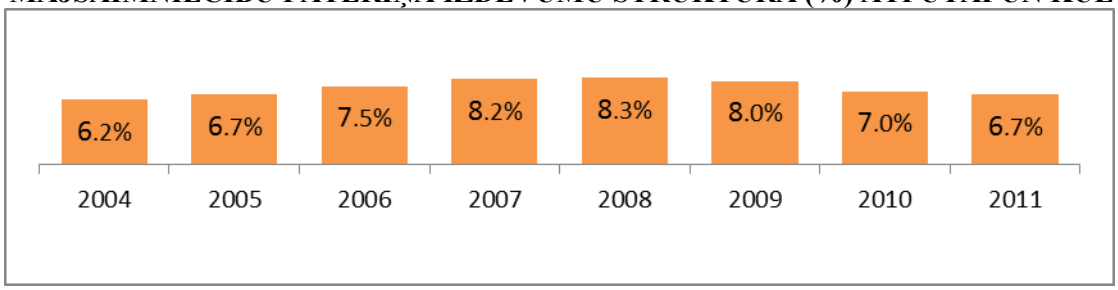

Dati: LR Centrālā statistikas pārvalde

2. zīmējums

MĀJSAIMNIECĪBU PATĒRIŅA IZDEVUMU STRUKTŪRA (%) 2011. GADĀ

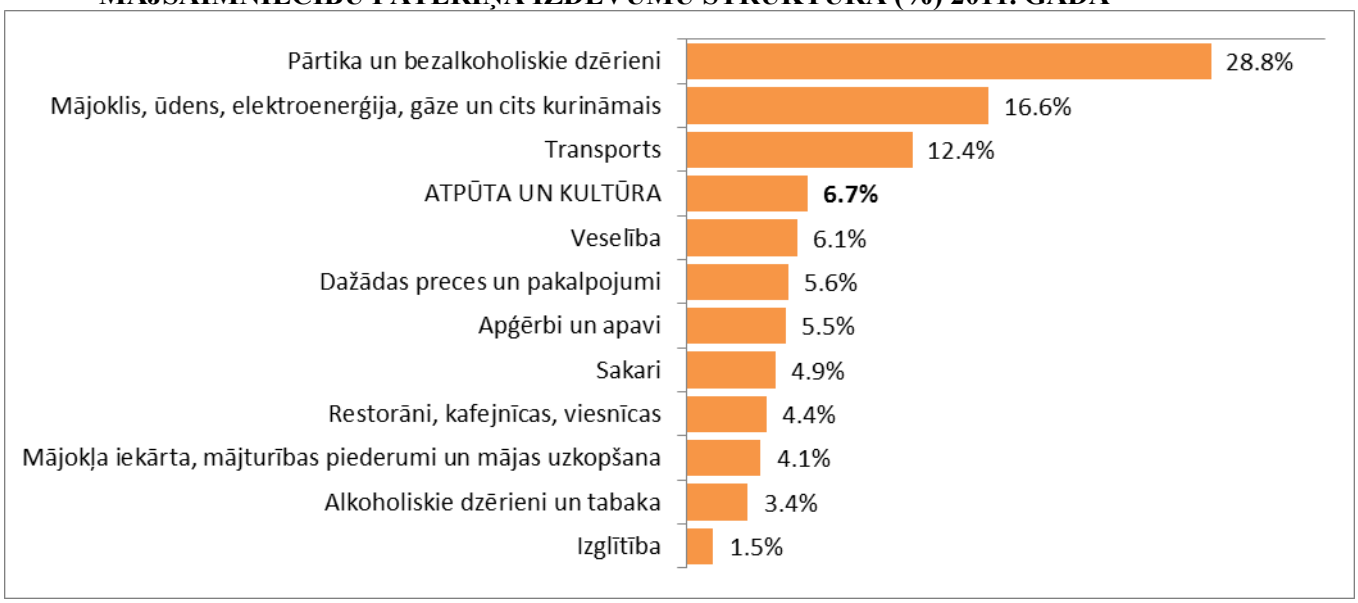

Dati: LR Centrālā statistikas pārvalde

3. zīmējums

APMEKLĒJUMU SKAITS VALSTS UN PAŠVALDĪBU KULTŪRAS INSTITŪCIJĀS (miljonos)

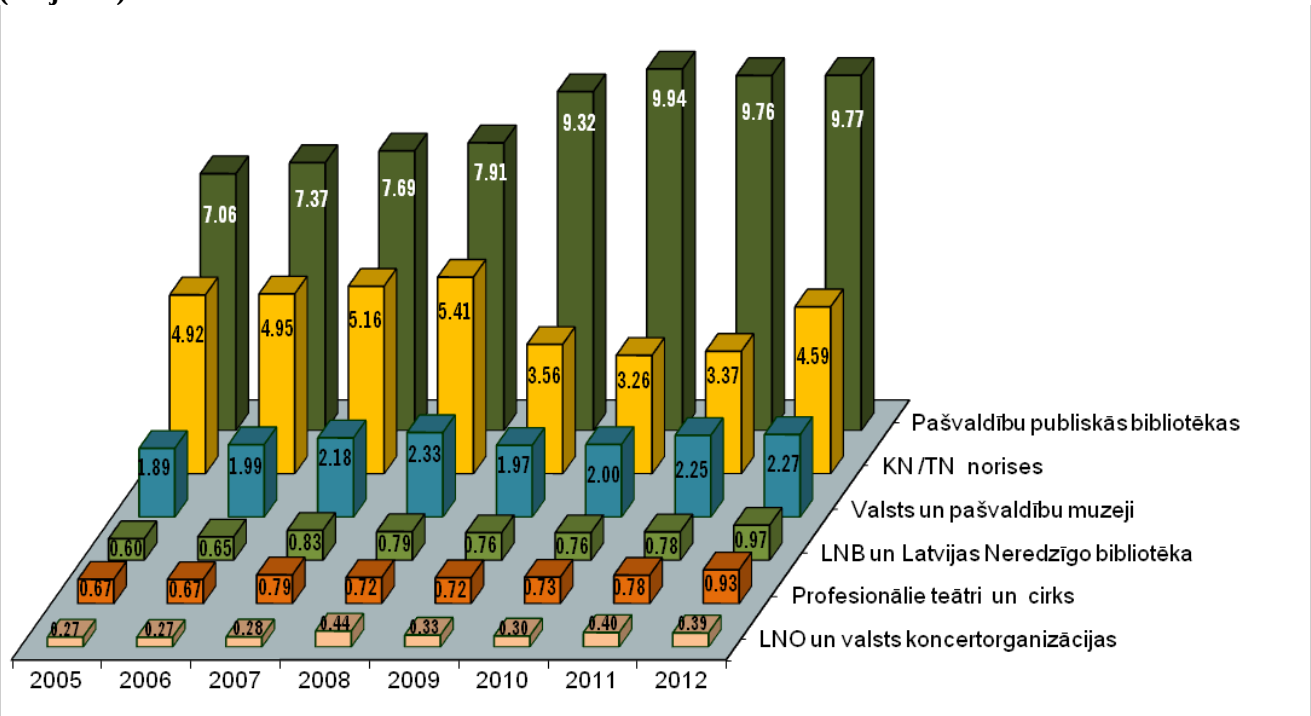

Dati: KM

4. zīmējums

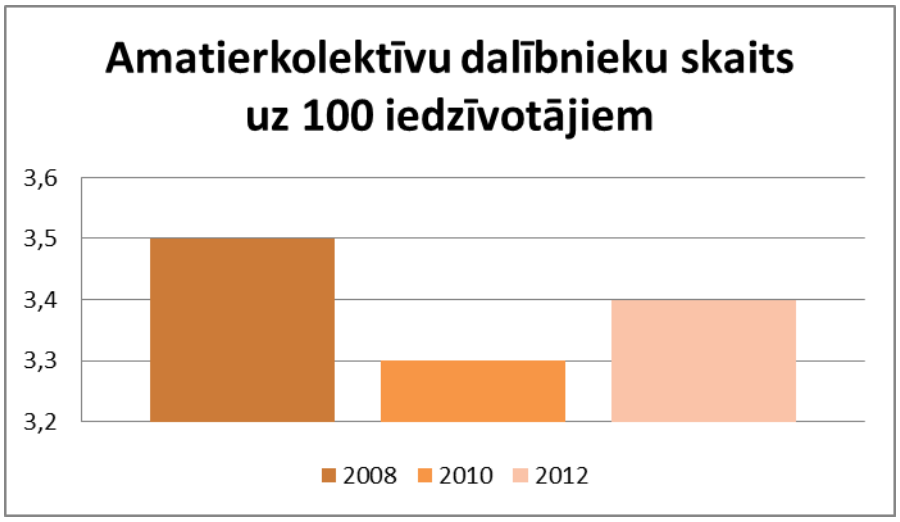

Dati: LR Centrālā statistikas pārvalde, KM

5. zīmējums

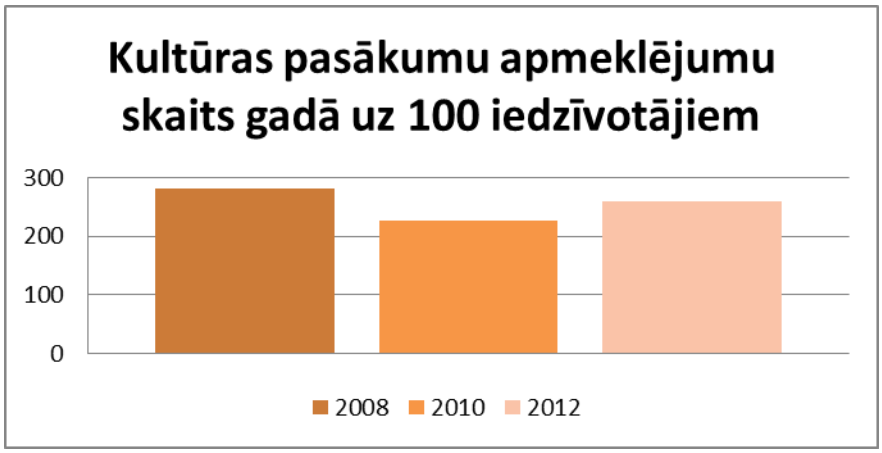

Dati: LR Centrālā statistikas pārvalde, KM

6. zīmējums

Profesionālās un amatiermākslas pasākumu apmeklējumu skaits kultūras / tautas namos
(koncerti, izrādes, izstādes, valsts un tradicionālie svētki, tūkst.)

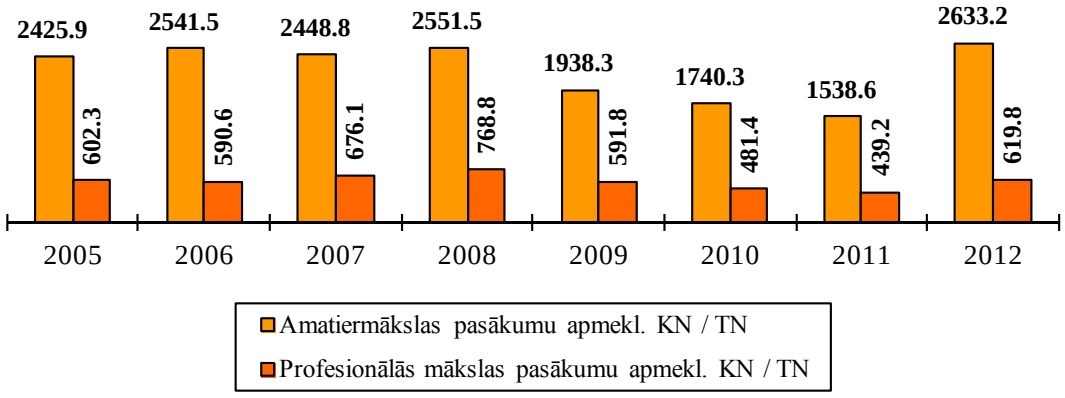

Dati: KM

7. zīmējums

Kopējais skatītāju skaits profesionālajos teātros*
(teātra telpās un izbraukuma izrādēs, tūkst.)

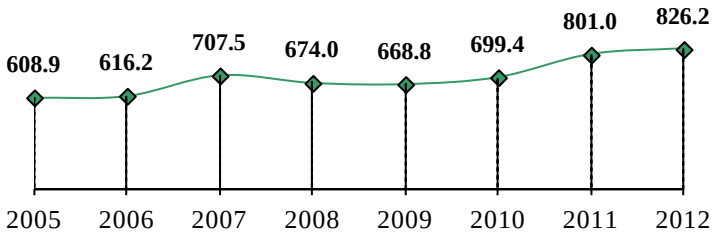

* Latvijas Nacionālais teātris, Dailes teātris, Jaunais Rīgas teātris, Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris, Liepājas teātris, Valmieras drāmas teātris, Latvijas Leļļu teātris, Daugavpils teātris
Dati: LR Centrālā statistikas pārvalde, KM

8. zīmējums

Apmeklējumu skaits LNO un valsts koncertorganizāciju izrādēs, koncertos
(tūkst.)

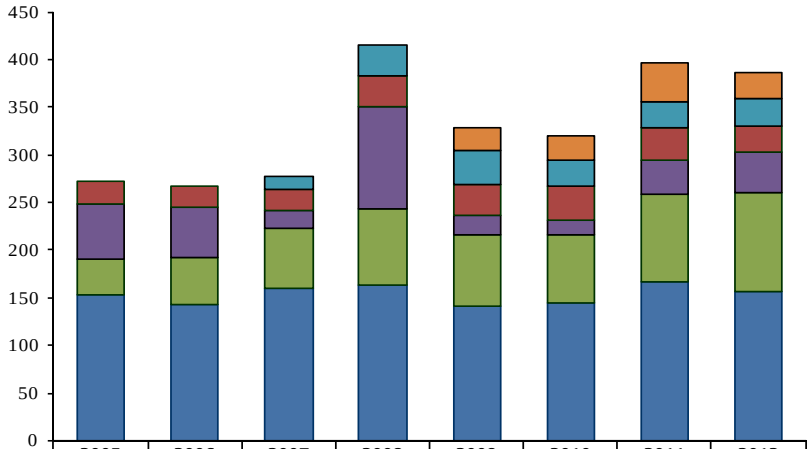

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liepājas simfoniskais orķestris					23.9	25.1	40.5	27.1
KREMERata Baltica			13.6	32.0	36.0	28.3	27.2	29.6
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	24.5	22.2	22.5	32.0	31.6	34.8	34.2	26.3
Latvijas Nacionālais simfon. orķestris	56.9	52.7	19.1	108.3	19.7	16.3	35.2	42.7
Latvijas Koncerti	38.7	48.6	63.0	79.4	75.9	71.1	93.1	103.7
Latvijas Nacionālā opera	152.0	143.4	159.4	162.9	140.5	144.1	165.9	156.7

Dati: KM

9. zīmējums (tabula)

Muzeju, arhīvu, bibliotēku (kultūras atmiņu institūciju) apmeklējumu skaita % pieaugums

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Akreditēto valsts, pašvaldību un privāto muzeju apmeklējums (tūkst.)	**2 074.0**	**2 174.7**	**2 402.6**	**2 554.5**	**2 195.8**	**2 412.4**	**2 544.1**	**2 548.4**
% no iepriekšējā gada	***112***	***105***	***110***	***106***	***86***	***110***	***105***	***100***
Valsts arhīvu sistēmas apmeklējums (tūkst.)	88.0	91.8	70.7	81.7	83.7	49.4	48.4	64.0
% no iepriekšējā gada	***97***	***104***	***77***	***116***	***102***	***59***	***98***	***132***
Latvijas Nacionālās bibl. apmeklējums (tūkst.)	553.6	605.8	786.2	746.6	717.9	724.9	740.9	925.8
% no iepriekšējā gada	***122***	***109***	***130***	***95***	***96***	***101***	***102***	***125***
Latvijas Universitātes Akad. bibl. apmeklējums (tūkst.)	585.8	573.3	434.8	370.8	320.5	105.2	1 839.0	989.7
% no iepriekšējā gada	***105***	***98***	***76***	***85***	***86***	***33***	***1748***	***54***
Latvijas Neredzīgo bibl. apmeklējums (tūkst.)	44.6	40.9	41.9	43.8	44.4	36.7	42.2	35.0
% no iepriekšējā gada	***94***	***92***	***103***	***104***	***102***	***83***	***115***	***83***
Pašvaldību publisko bibl. apmeklējums (tūkst.)	7 062.2	7 368.3	7 691.3	7 912.0	9 326.3	9 943.7	9793.5	9 847.0
% no iepriekšējā gada	***107***	***104***	***104***	***103***	***118***	***107***	***98***	***100***

Dati: KM, LNB

10. zīmējums

Apmeklētāji - ārzemnieki grupās valsts un pašvaldību muzejos (tūkst.)

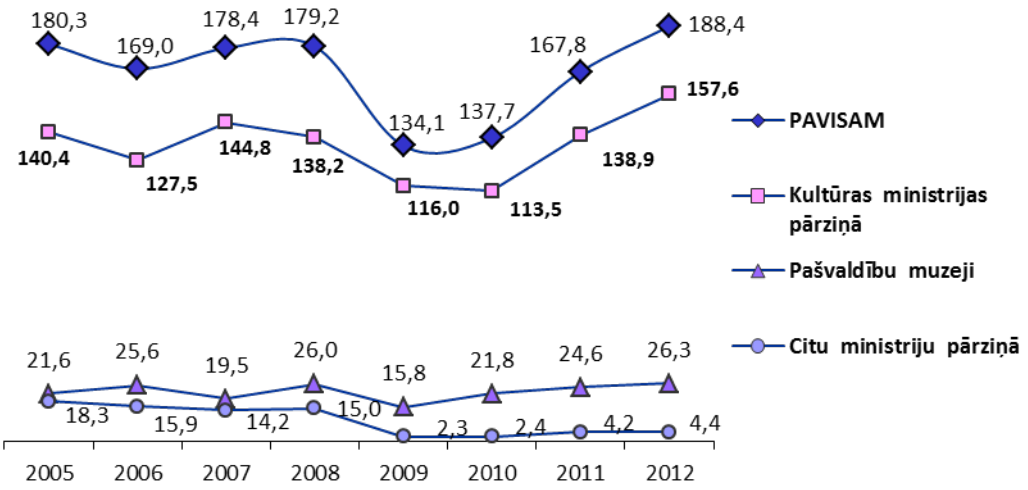

Dati: KM

11.zīmējums (tabula)

Tūristu skaita pieaugums Latvijā

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ārzemju ceļotāji Latvijā ***(tūkst.)***	3 774	4 645	5 236	5 496	4 727	5 042	5 538	5 569
% - pret iepriekšējā gada	***124***	***123***	***113***	***105***	***86***	***107***	***110***	***101***
Tūrisma komersantu apkalpoto pers. skaits, kuri iebraukuši Latvijā ***(tūkst.)***	157.5	269.6	237.6	236.6	150.1	191.6	175.4	175.0
% - ptret iepriekšējā gada	***118***	***171***	***88***	***100***	***63***	***128***	***92***	***100***

Dati: LR Centrālā statistikas pārvalde, KM

12.zīmējums (tabula)

Muzejos, arhīvos un bibliotēkās uzkrāto vienību % pieaugums

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Akreditēto valsts, pašvaldību un privāto muzeju krājums (tūkst.)	5 262	5 335	5 456	5 555	5 679	5 767	5 845	5 915
% no iepriekšējā gada	***102***	***101***	***102***	***102***	***102***	***102***	***101***	***101***
Valsts arhīvu sistēmas krājums (milj. vienības)	16.9	17.1	17.7	18.6	19.6	20.4	20.7	21.5
% no iepriekšējā gada	***104***	***101***	***104***	***105***	***105***	***104***	***101***	***104***
LNB krājums (tūkst.)	4 468	4 044	4 072	4 080	4 079	4 082	4 096	4 126
% no iepriekšējā gada	***101***	***91***	***101***	***100***	***100***	***100***	***100***	***101***
Latvijas Universitātes Akad. bibl. krājums (tūkst.)	3 327	3 404	3 441	3 473	3 506	3 549	3 470	3 470
% no iepriekšējā gada	***101***	***102***	***101***	***101***	***101***	***101***	***98***	***100***
Latvijas Neredzīgo bibliotēkas krājums (tūkst.)	248	250	260	271	272	271	258	256
% no iepriekšējā gada	***102***	***101***	***104***	***104***	***100***	***100***	***95***	***99***
Pašvaldību publisko bibliotēku krājums (tūkst.)	11 861	11 462	10 841	10 274	9 579	9 161	8 946	8 740
% no iepriekšējā gada	***98***	***97***	***95***	***95***	***93***	***96***	***98***	***98***

Dati: KM, LNB

13.zīmējums (tabula)

Studējošo un audzēkņu skaita pieaugums kultūrizglītības iestādēs
(% no iepriekšējā gada)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kultūrizglītības augstskolas un koledža*	*121*	*100*	*104*	*100*	*109*	*103*	*104*	*100*
Profesionālās vidējās izglītības iestādes	*105*	*102*	*100*	*101*	*98*	*99*	*95*	*97*
Profesionālās ievirzes izglītības iestādes	*100*	*102*	*101*	*101*	*101*	*104*	*101*	*102*

* Līdz 2004.gadam pašreizējā Latvijas Kultūras koledža bija profesionālās vidējās izglītības iestādes statusā
Dati: KM, Latvijas Nacionālais kultūras centrs

14.zīmējums

Filmu ražošana Latvijā

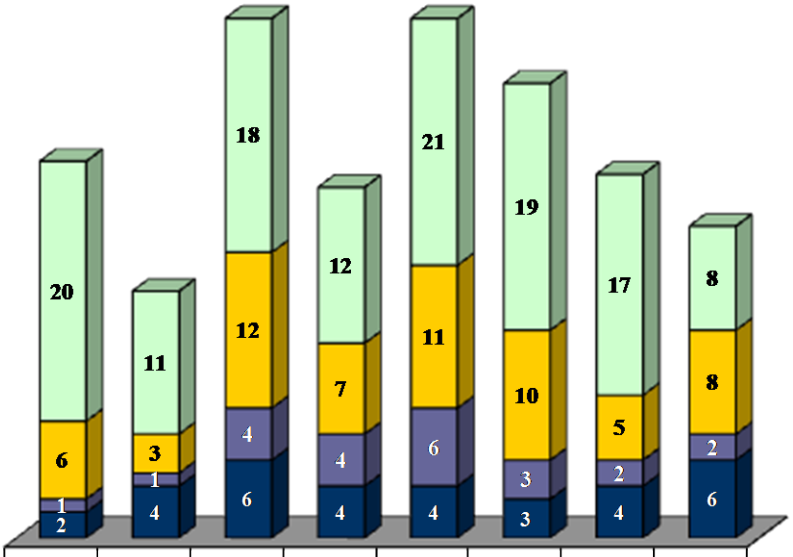

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PAVISAM	29	19	40	27	42	35	28	24
Dokumentālās	20	11	18	12	21	19	17	8
Animācijas	6	3	12	7	11	10	5	8
Īsfilmas	1	1	4	4	6	3	2	2
Spēlfilmas	2	4	6	4	4	3	4	6

Dati: NKC

15.zīmējums

Pirmizrādīto filmu īpatsvars Latvijas kinoteātros
(% no nosaukumu kopskaita)

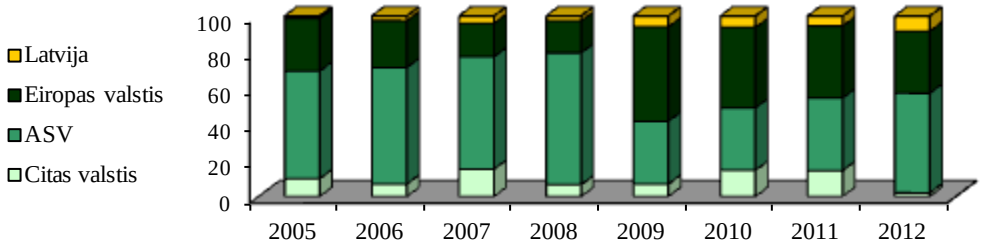

Dati: NKC

16.zīmējums

Latvijā izdoto latviešu oriģināllliteratūras izdevumu skaits attiecībā pret kopējo literatūras izdevumu skaitu

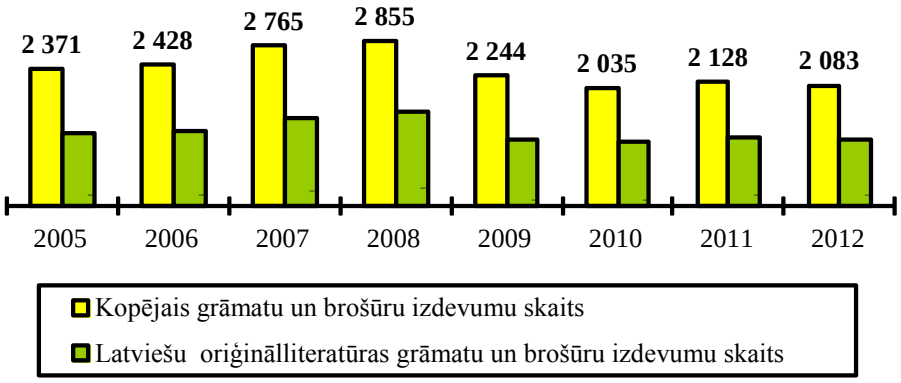

Dati: LNB

17.zīmējums

Valsts un pašvaldību kultūras iestāžu darbinieki (tūkst.)

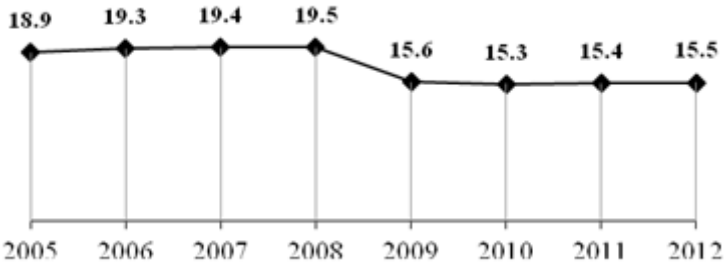

Dati: KM

18. zīmējums

Valsts un pašvaldību kultūras iestāžu darbinieki (tūkst.)

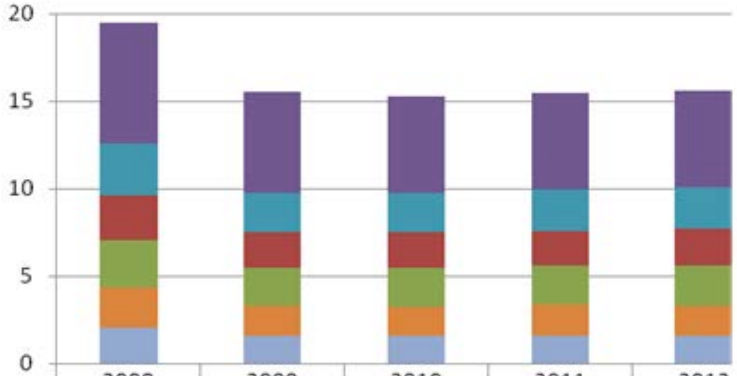

	2008	2009	2010	2011	2012
PAVISAM (tūkst.)	19.5	15.5	15.3	15.5	15.6
Rīga	6.9	5.8	5.6	5.6	5.5
Rīgas reģ.	2.9	2.2	2.3	2.3	2.4
Kurzeme	2.6	2.0	2.0	2.0	2.1
Latgale	2.7	2.2	2.2	2.2	2.3
Vidzeme	2.3	1.7	1.7	1.8	1.7
Zemgale	2.0	1.6	1.6	1.6	1.6

Dati: KM

19. zīmējums (tabula)

Kultūras ministrijas budžeta izdevumi

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
IKP, faktiskās cenas, milj. Ls	9 000.3	11 126.6	14 720.7	16 084.7	13 070.4	12 784.1	14 275.2	15 520.5
KM budžeta izdevumi, kopā ar VKKF un mērķdotācijām, tūkst. Ls	47 866	65 676	111 789	119 647	95 761	81 707	92 317	122 520
KM budžeta izdevumi attiecībā pret IKP, %	***0.53***	***0.59***	***0.76***	***0.74***	***0.73***	***0.64***	***0.65***	***0.79***

Dati: KM

20. zīmējums

Kultūras ministrijas budžeta izdevumi attiecībā pret IKP, %

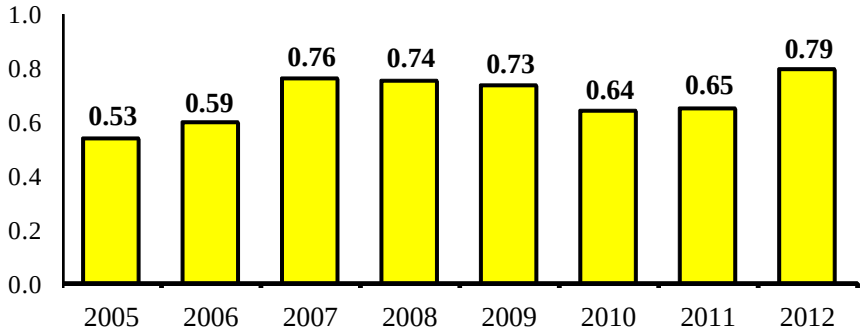

Dati: LR CSP, LR Finanšu ministrija, KM Budžeta nodaļa

Kultūras ministre Dace Melbārde

2.pielikums
kultūrpolitikas pamatnostādnēm
2014. – 2020. gadam „Radošā Latvija”

TERMINU SKAIDROJUMS

Līdzsvarota attīstība – attīstība, kas tiek veicināta, ievērojot visas valsts teritorijas un atsevišķu tās daļu īpatnības un iespējas, samazinot nelabvēlīgās atšķirības starp tām, kā arī saglabājot un attīstot katras teritorijas dabai un kultūrvidei raksturīgās iezīmes un attīstības potenciālu.

Ilgtspēja – attīstība, kas nodrošina šodienas vajadzību apmierināšanu, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai.

Inovācija – zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas ideju, izstrādņu un tehnoloģiju īstenošana jaunā produktā, pakalpojumā vai procesā.

Kultūra - plašākā jēdziena izpratnē ir cilvēku un cilvēces visu sasniegumu kopums, forma un veids, kas caurstrāvo jebkuru cilvēcisku darbību un esamību. Kultūra ietver sabiedrībā atzītas vērtības, toleranci, indivīdu un sabiedrības ārējo un iekšējo orientāciju, ticību, radošu garu un intereses. Kultūras saglabāšanas un attīstības pamats ir valoda, folklora, paražas, rituāli, tradīcijas, zināšanas un izglītības process, daudzveidība un interese par citām kultūrām, kā arī laikam atbilstošs radoša darba produkts. Šaurākā jēdziena izpratnē kultūra ir mākslas, arhitektūras, mūzikas, literatūras un citas radošās izpausmes.

Kultūras nozares un starpnozares – šā dokumenta izpatnē aptver šādas jomas: muzeji, bibliotēkas, arhīvi, kultūras pieminekļi, nemateriālais kultūras mantojums, digitālais kultūras mantojums, kultūrizglītība, literatūra un grāmatniecība, mūzika, teātris, deja, vizuālās mākslas, filmas, arhitektūra un dizains.

Kultūras industrijas - industrijas, kuras ražo un izplata preces un pakalpojumus, kuriem piemīt kultūras vērtība neatkarīgi no to iespējamās tirdzniecības vērtības.

Kultūras kapitāls – no iepriekšējām paaudzēm mantotas, kā arī jaunradītas mūsdienīgas kultūras vērtības, kuras, mērķtiecīgi pielietotas, spēj konsolidēt sabiedrību un radīt jaunu ekonomisku, sociālu un kultūras vērtību. Kultūras kapitālu veido gan materiālas vērtības (ēkas, pieminekļi, kultūrvēsturiskas vietas, mākslas darbi utt.), gan nemateriālas vērtības (idejas, tradīcijas, simboli utt.).

Kultūrvide – vide, kas veidojusies cilvēka darbības rezultātā un glabā šīs darbības pēdas: gan materiālus veidojumus, gan nemateriālas garīgās vērtības.

Kultūrvēsturiskais reģions – termins tiek lietots, lai apzīmētu vēstures procesā izveidojušos noteiktu teritoriju, ko no citām atšķir tai piemītošā savdabīgā kultūras identitāte, kas izpaužas konkrētajai teritorijai raksturīgajā unikālajā kultūras mantojumā un valodas īpatnībās. Latvijā tradicionāli tiek izšķirti četri šādi reģioni: Kurzeme, Vidzeme, Zemgale un Latgale, kā piektais kultūrvēsturiskais reģions pēdējos gados ir definēta Sēlija.

Kultūras mantojums – cilvēka garīgās darbības liecība materiālā vai nemateriālā formā. Kultūras mantojums sastāv no uzkrātu resursu kopuma, kas saņemti mantojumā no pagātnes un kas, neatkarīgi no piederības, indivīdu un sabiedrības uztverē tiek uzskatīti par vērtību, pārliecības, zināšanu, tradīciju atspoguļotājiem un paudējiem. Tas ietver arī vidi, kas laika gaitā izveidojusies cilvēku un vietu mijiedarbībā. Tas ietver mākslinieku, arhitektu, mūziķu, rakstnieku un zinātnieku, cilvēces gara izpausmi un vērtību sistēmu, kas dzīvei piešķir jēgu.

Kultūras pieminekļi - kultūrvēsturiskas ainavas un atsevišķas teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas), kā arī ēku grupas un atsevišķas ēkas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība.

Radošums – iedzimta un izkopta indivīda īpašība/spēja radīt oriģinālas un jaunas nozīmes un tēlus. Radošā darbība palīdz atklāt jaunas iespējas un formas labākiem kopā dzīvošanas un darbības modeļiem, piemēroties jauniem apstākļiem un pārveidot esamību ar radošās iztēles un iniciatīvas palīdzību. Radošums attiecināms ne tikai uz jaunu mākslas priekšmetu vai stilu radīšanu, bet uz problēmu risināšanu jebkurā iespējamā jomā.

Radošā ekonomika – jaunā ekonomika, kas balstīta uz nemateriāliem resursiem – zināšanām, radošām idejām un inovācijām.

Radošās industrijas balstās uz individuālo vai kolektīvo radošumu, prasmēm un talantu un kuras, izveidojot un izmantojot intelektuālo īpašumu, spēj celt labklājību un radīt darba vietas. Tās rada, attīsta, ražo produktus un pakalpojumus, kam ir vērtība ekonomikas attīstībā.
Radošās industrijas Latvijā pārstāv šādas nozares:

- arhitektūra,
- dizains (produktu, pakalpojumu un procesu dizains, ietverot dažādas dizaina disciplīnas – grafiskais dizains, interjera dizains, mēbeļu dizains, industriālais dizains, vides dizains, modes un aksesuāru dizains u.c.),
- filmu industrija,
- interaktīvās spēles, interaktīvās programmatūras, multimediju produkti,
- mūzika un skaņu ierakstu industrija,
- deja,
- vizuālā māksla (izstāžu zāļu, galeriju darbība),
- skatuves māksla,
- izdevējdarbība (preses izdevumi, grāmatas),
- reklāma, komunikācijas, mārketinga komunikācijas,
- izklaides industrija,
- plašsaziņas līdzekļi (TV, radio, interneta portāli).

Amatniecība tiek uzskatīta kā nozīmīga radošo industriju atbalstošā nozare.

Kultūras tūrisms nozīmē ceļošanu, kuras galvenais mērķis ir saistīts ar kultūrvides, tostarp ainavu, vizuālās un skatuves/izpildītājmākslas, kā arī īpašu (vietējā) dzīves stila, vērtību, tradīciju, iepazīšanu, līdzdalību pasākumos, kā arī ar citiem radošiem un starpkultūru apmaiņas procesiem. Kultūras tūrismam ir pozitīva ekonomiskā un sociālā ietekme, tas veido un nostiprina identitāti, palīdz veidot valsts un lokālās kopienas tēlu un saglabāt kultūras un vēsturisko mantojumu. Tas veicina harmoniju un sapratni starp cilvēkiem un tautām.

Mūžizglītība ir mācīšanās visa mūža garumā, kas balstās uz indivīda iekšēju vajadzību vai ārēju faktoru izraisītu nepieciešamību pilnveidot zināšanas un prasmes personības,

pilsoniskuma, sociālā un nodarbinātības kontekstā. Ilgtermiņā mūžizglītības paradigma akcentē mācīšanās iespējas visiem.

Kultūrizglītība – izglītības sistēmas sastāvdaļa, kas aptver ne tikai visu līmeņu (pamata, vidējo un augstāko) profesionālo izglītību kultūras nozarēs un speciālistu tālākizglītības iespējas, bet arī vispārēju izglītošanos kultūras jomās, ikviena indivīda radošo spēju un talantu izkopšanu mūžizglītības perspektīvā.

Radošā izglītība - attīstīts un pilnvērtīgi izmantots kultūras potenciāls sabiedrības izglītošanai visa mūža garumā, sekmējot uz humānām vērtībām balstītas zināšanu sabiedrības veidošanos, radot mūsdienīgus pakalpojumus bērnu, jauniešu un pieaugušo auditorijām, tādējādi sekmējot radošas un konkurētspējīgas personības veidošanos.

Latvijas Kultūras kanons – izcilāko un ievērojamāko Latvijas kultūras norišu un mākslas darbu kopums, kas atspoguļo nācijas visu laiku nozīmīgākos sasniegumus kultūrā.

Kultūras skolas soma - profesionālās mākslas un kultūrizglītības (ar to saprotot teātru, koncertu, kino, muzeju, bibliotēku, grāmatniecības programmu/pasākumu) projektu radīšana un to pieejamības nodrošināšana bērnu un jauniešu auditorijai visā Latvijas teritorijā.

Kultūras ministre Dace Melbārde

3.pielikums
kultūrpolitikas pamatnostādnēm
2014. – 2020. gadam „Radošā Latvija”

MINIMĀLAIS KULTŪRAS PAKALPOJUMA GROZS[1]

PAGASTA CENTRS, CIEMS

- Bibliotēku pakalpojumu kopums
- Kultūrizglītības un mākslinieciskās jaunrades iespēju piedāvājums
- Kultūrvēsturiskā mantojuma pieejamība (kultūrtūrisms)
- Kultūras pasākumu un brīvā laika piedāvājums, Dziesmu un deju svētku procesa pieejamība (saieta nami)
- Radošā uzņēmējdarbība

NOVADU ATTĪSTĪBAS CENTRS (t.sk.,NOVADA TERITORIJA)

- Bibliotēku pakalpojumu kopums
- Profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas izglītības pakalpojums, profesionālās izglītības pakalpojums
- Kultūras pasākumu un brīvā laika piedāvājums, Dziesmu un deju svētku procesa pieejamība (kultūras nami)
- Kultūrvēsturiskā mantojuma pieejamība vai muzeju pakalpojums
- Radošā uzņēmējdarbība

REĢIONA ATTĪSTĪBAS CENTRS (Kuldīga, Talsi, Tukums, Saldus, Dobele, Bauska, Ogre, Aizkraukle, Cēsis, Limbaži, Smiltene, Alūksne, Gulbene, Balvi, Preiļi, Līvāni, Ludza, Krāslava, Sigulda, Valka, Madona)

- Bibliotēku pakalpojumu kopums
- Muzeju pakalpojumu kopums (kultūras mantojuma saglabāšana, izpēte un pieejamība sabiedrībai)
- Profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas izglītības pakalpojums, profesionālās vidējās izglītības pakalpojums
- Kultūras pasākumu un brīvā laika piedāvājums, Dziesmu un deju svētku procesa pieejamība, kino izrādīšanas iespējas, profesionālās mākslas pieejamība, (daudzfunkcionāls kultūras centrs)
- Radošā uzņēmējdarbība

NACIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS CENTRS (Jelgava, Jēkabpils, Jūrmala, Rēzekne, Valmiera)

- Kultūras un brīvā laika piedāvājums, Dziesmu un deju svētku procesa pieejamība, profesionālās mākslas pieejamība (kultūras nami/centri, teātris, koncertzāle)
- Bibliotēku pakalpojumu kopums
- Profesionālā ievirze un vidējā kultūrizglītība (profesionālās vidusskolas)

[1] Nosakot minimālo pakalpojuma grozu pilsētu un teritoriju sadalījumā, ņemts vērā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam definētais attīstības centru princips.

- Muzeji (kultūras mantojuma saglabāšana, izpēte un pieejamība sabiedrībai)
- Kino izrādīšanas iespēja (kinoteātris/ digitalizēts KN)
- Radošā uzņēmējdarbība

STARPTAUTISKA LĪMEŅA CENTRS (Rīga, Liepāja, Daugavpils, Ventspils)

- Publisko bibliotēku un LNB pakalpojumu kopums
- Arhīvu pakalpojumu kopums
- Profesionālās mākslas pieejamība (akustiska koncertzāle, laikmetīgais mākslas muzejs, izstāžu zāles, teātri, opera)
- Muzeju pakalpojumu kopums (kultūras mantojuma saglabāšana, izpēte un pieejamība sabiedrībai)
- Profesionālā kultūrizglītības piedāvājums (profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas izglītības pakalpojums, profesionālās vidējās izglītības pakalpojums, augstākās izglītības piedāvājums)
- Kultūras pasākumu un brīvā laika piedāvājums, Dziesmu un deju svētku procesa pieejamība, pakalpojums (daudzfunkcionāls kultūras centrs)
- Kino izrādīšanas iespēja (kinoteātri)
- Radošā uzņēmējdarbība

Kultūras ministre Dace Melbārde

4.pielikums
kultūrpolitikas pamatnostādnēm
2014. – 2020.gadam „Radošā Latvija”

KULTŪRAS INSTITŪCIJU UN KULTŪRAS AKTĪVO ZONU PĀRKLĀJUMS

1.zīmējums

Eksportspējīgās kultūras teritorijas

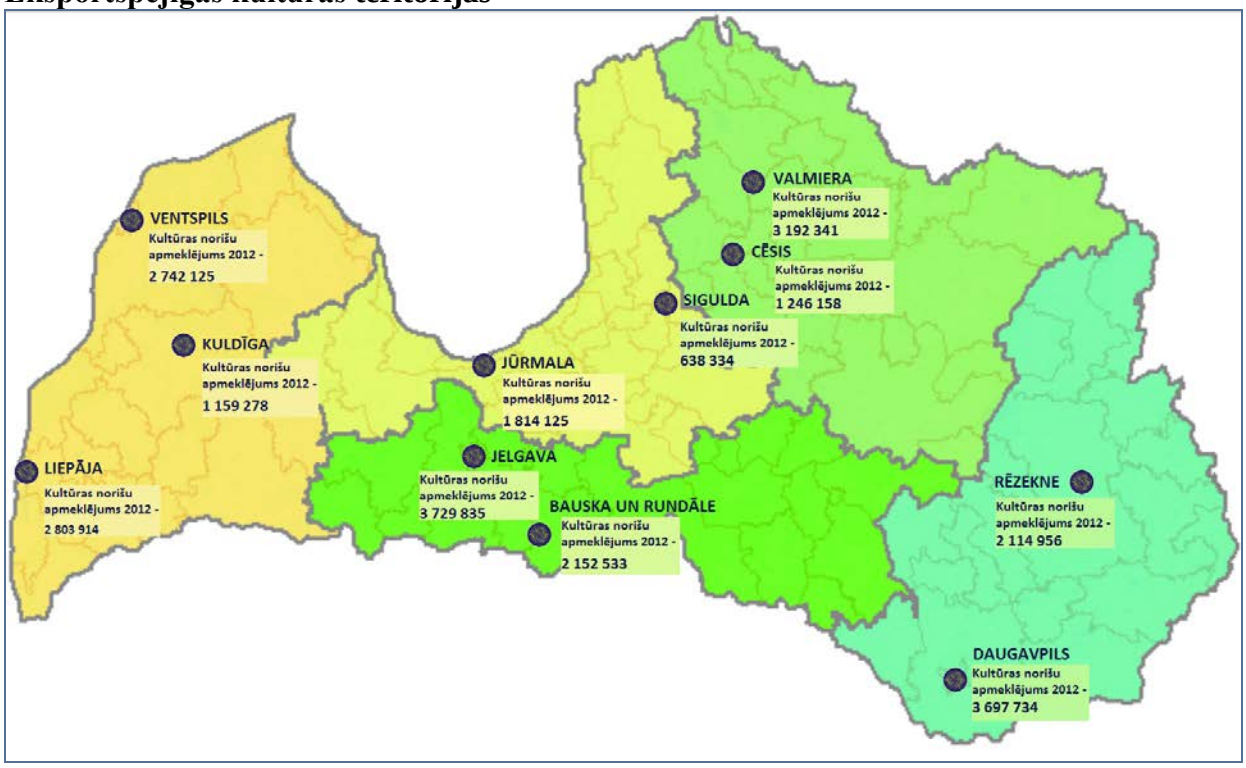

Dati: Latvijas digitālā kultūras karte

2.zīmējums

Kultūrizglītības iestāžu pārklājums

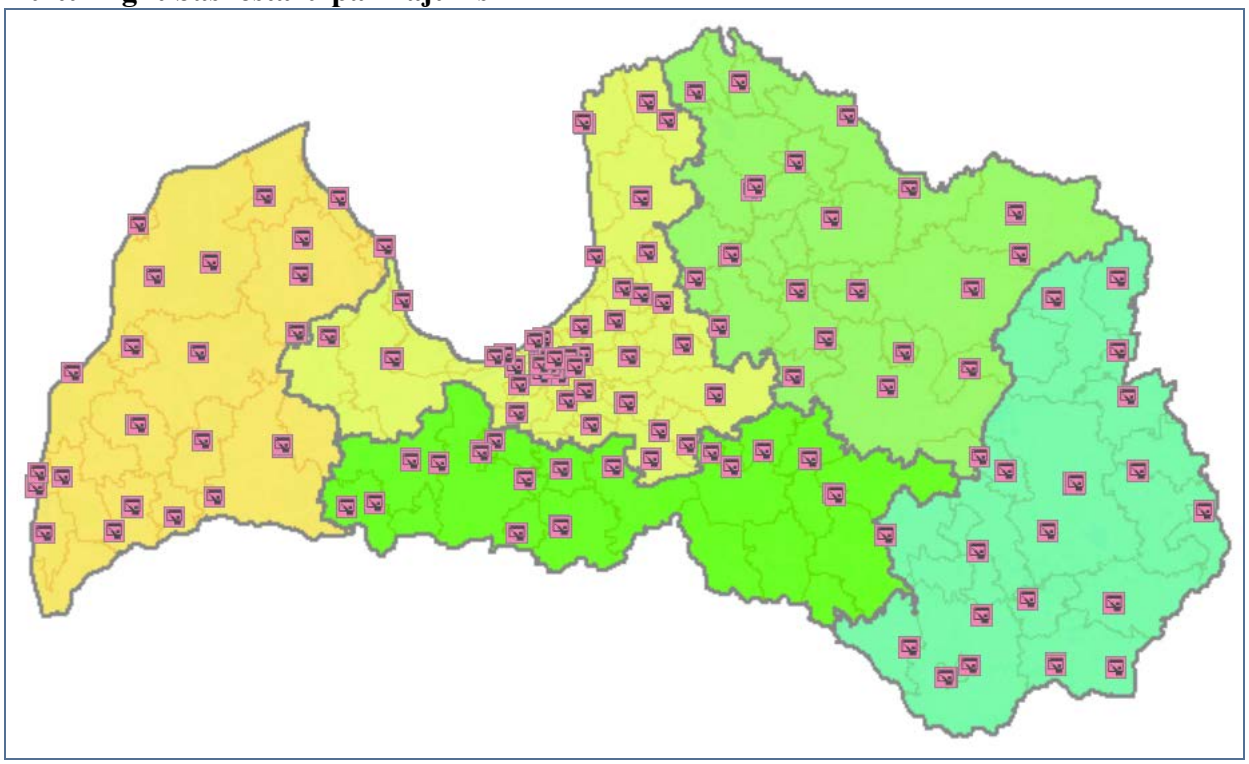

Dati: Latvijas digitālā kultūras karte

3.zīmējums

Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku kustībā iesaistītie mākslinieciskie kolektīvi

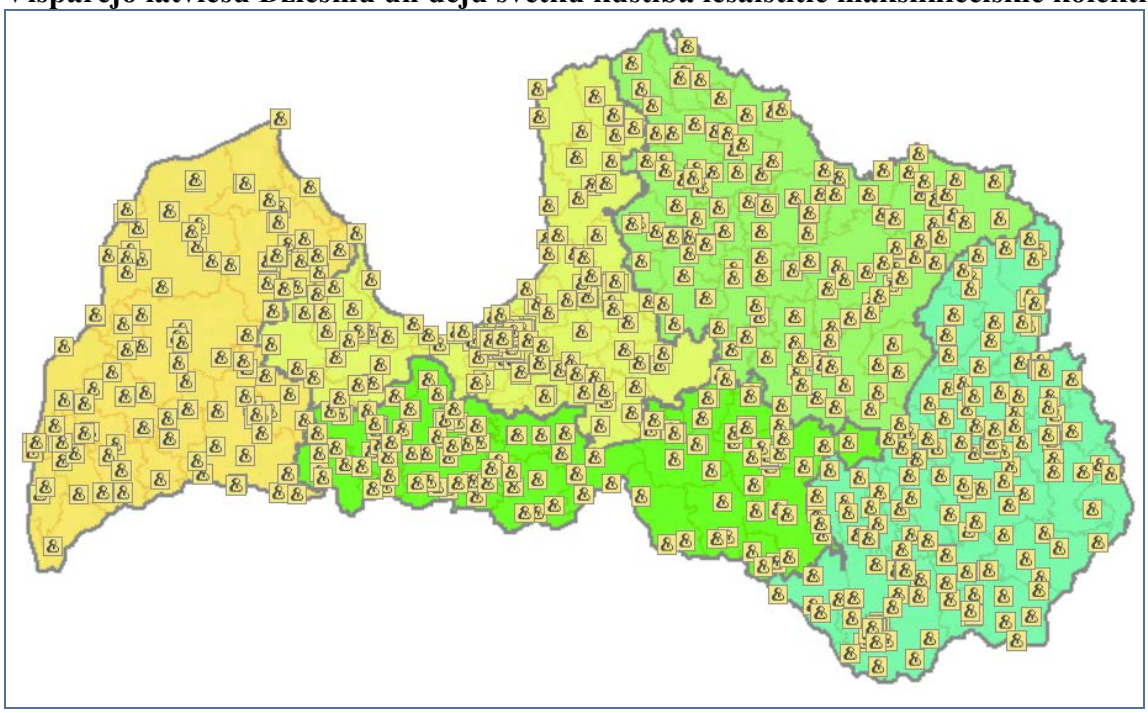

Dati: Latvijas digitālā kultūras karte

4.zīmējums

Publisko bibliotēku pārklājums

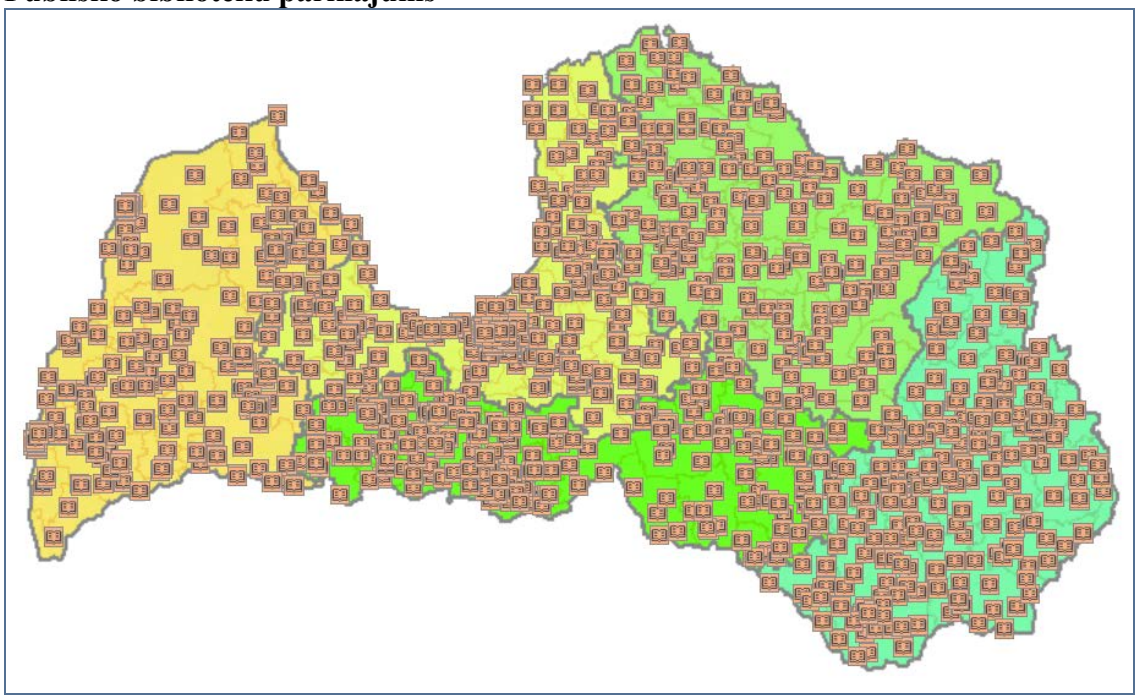

Dati: Latvijas digitālā kultūras karte

Kultūras ministre Dace Melbārde

5.pielikums
kultūrpolitikas pamatnostādnēm
„Radošā Latvija” 2014.–2020.gadam

Pamatnostādņu uzdevumu indikatīvais finanšu aprēķins un sadalījums pa gadiem

1.Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos.

1. Rīcības virziens: Labvēlīgas vides veidošana kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī jaunu vērtību radīšanai (NAP 337; 132)						**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2017-2020**	**Kopā**	**indikatīvie aprēķini/ skaidrojumi**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcij**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums**	**Izpildes termiņš**									
1.1. Nodrošināt regulāru atbalstu jaunrades procesa attīstībai	1.1.1.Nodrošināt jaunu un daudzveidīgu vērtību radīšanu mākslā, mūzikā, literatūrā, dramaturģijā, horeogrāfijā, kino, atbalstot radošo stipendiju un mērķprogrammu finansējuma apjoma pieaugumu VKKF	KM (VKKF)		Valsts budžets (VKKF)	2014-2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	600 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros, vidēji gadā programmas pieaugums EUR 100 000, saskaņā ar VKKF stratēģiju
	1.1.2.Nodrošināt Nacionālā muzeju krājuma pastāvīgu papildināšanu, atjaunojot mākslas darbu, kultūrvēsturisko un dabas priekšmetu valsts iepirkuma programmu	KM (VKKF)	muzeji	Valsts budžets (VKKF)	2015 - 2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	600 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros, vidēji gadā programmas pieaugums EUR 100 000, saskaņā ar VKKF stratēģiju
	1.1.3.Mērķtiecīgi atbalstīt vizuālās mākslas izstāžu darbību un starptautisko projektu īstenošanu, nodrošinot nozares attīstību un vizuālās mākslas pieejamību sabiedrībai	KM (VKKF)	Muzeji, galerijas, nozaru NVO	Valsts budžets (VKKF)	2014-2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	600 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros, vidēji gadā programmas pieaugums EUR 100 000, saskaņā ar VKKF stratēģiju
	1.1.4.Attīstīt un stiprināt pamatkonkursu, kā arī veidot specializētus filmu nozares projektu konkursus (piemēram, bērnu filmām, žanra filmām, starptautiskām kopprodukcijām, laikmetīgām filmu „hronikām” u.c.), lai nodrošinātu sabiedrībai daudzveidīga nacionālā kino pieejamību	KM (NKC)	VKKF, LTV	Valsts budžets, ES programma ”Radošā Eiropa”	2015-2020	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000	6 000 000	Saskaņā ar Kino stratēģiju katru gadu izveidot konkursus bērnu un jauniešu filmām (400 000 euro), žanriski daudzveidīgām filmām (400 000 euro) un laikmetīgām dokumentālajām filmām (200 000 euro)
	1.1.5.Izstrādāt koncepciju un izveidot sistēmu kino biļešu ienākumu daļējai novirzīšanai nacionālā kino attīstībai	KM (NKC)	FM, citas ministrijas	Valsts budžets	2015 - 2017	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
	1.1.6.Veidot stabilu pamatu VKKF budžeta pakāpeniskam pieaugumam, nodrošinot kultūras procesu daudzveidību un pieejamību	KM, FM	VKKF	Valsts budžets	2014-2020	1 114 000	2 471 500	4 891 500	4 891 500	4 891 500	4 891 500	19 566 000	**23 151 500**	Saskaņā ar VKKF stratēģiju un NAP plānots palielināt VKKF budžetu. Kopējais plānotais VKKF budžets: 2015.gadā 10 309 669 euro; 2016.gadā 13 200 042 euro; 2017.gadā 15 980 042 euro. Finansējuma pieaugums paredzēts gan esošo projektu konkursos un VKKF programmu konkursos pieejamā finansējuma apjoma palielinājumam, gan jaunu mērķprogrammu izveidei saskaņā ar VKKF stratēģiju. Atbilstoši Valdības Deklarācijas 129.punktam paredzēts sagatavot VKKF finansēšanas modeli, kas garantē VKKF stabilitāti, neatkarību un tā finansējuma pieaugumu līdzsvarota un ilgtspējīga Latvijas kultūras procesa nodrošināšanai
	1.2.1.Atbalstīt valsts dibināto teātru un koncertorganizāciju darbību ar mērķi nodrošināt pakalpojumu daudzveidību un pieejamību	KM	Valsts dibinātās kultūras institūcijas	Valsts budžets	2014 - 2020	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000	**12 000 000**	LNSO - Inovatīvu produktu radīšanas un pārdošanas apmācība (2 cilvēki) - jauni produkti, peļņas iespējas 427 euro x2cilv.=854 euro (3 gadiem). Lai noturētu LNSO mākslinieciskо kvalitāti, orķestrim vitāli nepieciešams sadarboties ar augstas raudzes viesdiriģentiem. Neskatoties uz to, ka gandrīz vienmēr orķestra vadībai izdodas vienoties par zemākiem diriģentu honorāriem, minimālā summa, kas nepieciešama vismaz 2 starptautiski atpazīstamu viesdiriģentu aicināšanai sezonā, ir 42 686 euro (3 gadiem). LK - 4 projektu vadītāji darbam ar reģionālajām koncertzālēm (33 900 euro *1cilv.+ 18 009 euro * 1cilv.=51 909 euro (2015.gadam); 33 900 euro *1cilv.+ 18 009 euro * 2cilv.=69 918 euro (2016.gadam)). Reģionālo koncertu (ar Sinfonietta Riga, LRK un citu profesionālās mūzikas kolektīvu piedalīšanos) pieejamības palielināšana par 30 programmām laika posmā līdz 2016. gadam (280 306 euro (2015.gads) un 420 459 euro (2016.gads).
														LSO - Stratēģiski nozīmīgajam bērnu un jauniešu izglītojošo koncertu virzienam nepieciešams augsti specializēts projektu vadītājs, kas būtu spējīgs izstrādāt programmu un ilgtermiņā vadīt šo simfoniskās mūzikas attīstībai tik nozīmīgo orķestra darbības virzienu - 14 772 euro (2015.gadā) un 14 772 euro (2016.gads). LNO pilvērtīgas darbības nodrošināšanai,nemot vērā darbības rezultatīvos rādītājus un iepriekšējo finansējuma piešķīrumu papildus ikgadēji 1000000 euro (materiāltehniskās bāzes uzlabosanai un papildināšanai, repertuāra kvalitātes un daudzveidības veicināšana, peiaicinot viesmāksliniekus un nodrošinot meitarklases). Teātriem 704922 euro materiāltehniskās bāzes uzlabošanai un papildināšanai.
	1.2.2.Konkursa kārtībā regulāri atbalstīt neatkarīgo profesionālās mākslas (teātru, vizuālās mākslas, mūzikas, dejas) institūciju darbību, nodrošinot pakalpojumu daudzveidību un veicinot jaunu	KM	VKKF, neatkarīgās profesionālās mākslas	Valsts budžets	2014 - 2020	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	640 000	**960 000**	Vidēji finansējums uzdevumu deleģēšanai būtu jāpalielina līdz 50 000 euro (vidēji par 20 000 euro uz 8 iestādēm)

1.2.Nodrošināt atbalstu kultūras institūciju ilgtspējīgai darbībai	1.2.3.Nodrošināt Nacionālā muzeju krājuma attīstīšanu, izpēti, saglabāšanu, kā arī, veidojot kvalitatīvas muzeju ekspozīcijas, izstādes un muzejpedagoģijas programmas, nodrošināt to pieejamību	KM, VARAM ,AiM, IZM, IeM, VM, ZM	Pašvaldības, muzeji, to dibinātāji, LM	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2014 - 2020	2 369 350	3 419 874	2 816 056	2 886 057	2 816 056	2 886 056	11 404 225	**17 193 449**	Finansējums 8 muzejiem - tiks nodrošināta darbības spēju uzlabošana, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, pieejamība, krājuma papildināšana 6 865 904 euro (vid. 1 109 317 euro gadā), mantojuma dokumentēšana 1 200 000 euro (vid. 200 000 euro gadā), pētniecība 210 000 euro (katru otro gadu 70 000 euro gadā), komunikācija un sabiedrības izglītošana un muzeju darbības nepārtrauktības nodrošināšana 1 440 000 euro (240 000 euro gadā). Finansējums paredzēts Latvijas Nacionālā mākslas muzeja pamatdarbības atjaunošanai un nodrošināšanai LNMM galvenajā ēkā K.Valdemāra ielā 10 a pēc restaurācijas- rekonstrukcijas pabeigšanas 3 847 545 euro (2015.gadā 180 033 euro, 2016.gadā 1 160 556 euro, 2017.,2018., 2019., 2020.gadā 2 506 956 euro (vid.626 739 euro gadā)). Izstāžu un muzejpedagoģijas programmām: muzejpedagoģiskās programmas vidējās izmaksas: 12 000 euro; mūsdienīgas krājuma izstādes izveidošanas vidējās izmaksas: 37 000 euro, sešos gados katrā muzejā tiks nodrošināta 3 muzejpedagoģisko programmu izveide un 12 krājuma izstāžu izveide un pieejamība apmeklētājiem (3*12 000= 36 000 euro; 12* 37 000= 444 000 euro, kopā 480 000 euro vienam muzejam x 8 muzeji = 3 840 000 euro sešos gados (vid.640 000 euro gadā)).
	1.2.4.Nodrošināt bibliotēku, tostarp informācijas un zināšanu resursu un pakalpojumu pieejamību izglītības, pētniecības, mūžizglītības un tautsaimniecības attīstības mērķiem	KM (LNB KISC)	VARAM, IZM, Bibliotēku dibinātāji	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2014 - 2020	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	6 000 000	**9 000 000**	LNB jauno produktu un pakalpojumu pieejamības nodrošinana visā Latvijas bibliotēku tīklā, valsts vienotās bibliotēku sistēmas attīstības pasākumiem .LNB pamatdarbības nodrošināšanai (Kapitālie izdevumi - 2014. gadā - 8 darba vietu izveide (1667 euro x 8 = 13 336 euro), licences ar autortiesībām aizsargātā satura izmantošanai - 80 000 euro gadā, satura iepirkums ārvalstu centriem - 95 000 euro gadā. Uzturēšanas izdevumi - administratīvie izdevumi, komandējumu izmaksas - 47 000 euro gadā, pasākumu organizēšana - 597 326 euro gadā. Atlīdzība - 1400 euro x 8 x12= 134 400 + VSAOI 31 705 euro = 166 105 euro; papildus piesaistītiem 29 ekspertiem = ~1440 x 12 x29 = 501 233 euro)
	1.2.5.Nodrošināt Nacionālā dokumentārā mantojuma saglabāšanu, mērķtiecīgu papildināšanu ar dokumentiem, kam ir arhīviska vērtība, un pieejamību sabiedrībai	KM (LNA)	LNB, LU, LAB	Valsts budžets	2014 - 2020	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	6 000 000	**9 000 000**	2015. gads un turpmākie gadi: 1) papīra dokumentu pieņemšanai - vidēji gadā tiek pieņemti 350 tūkst. lietu – izmaksas 597,6 tūkst./gadā : • 18,5 tūkst augstas kvalitātes kārbas pastāvīgi glabājamo dokumentu izvietošanai, vienas kārbas cena ap 4 euro (kopā 74,0 tūkst. euro) un 22,0 tūkst. kārbas ilgstoši glabājamo dokumentu izvietošanai, vienas kārbas cena ap 2,3 euro (kopā 50,6 tūkst. euro); • 5000 lin. m plauktu , 1 lin. m izmaksas vidēji 20 euro (kopā ap 100 tūkst. euro); • 875 m2 glabātavu , izmaksas vidēji 426 euro (ieskaitot ventilāciju, apsardzes un ugunsdrošības sistēmas) kopējās izmaksas ap 373,0 tūkst. euro; 2) elektronisko dokumentu pieņemšanai – 24 tūkst/gadā (vidēji jāizstrādā jaunas 3-4 XML shēmas, vidējās izmakas 5-7 tūkst par shēmu) 3) nevienai ēkai nav nodrošināta piekļuve cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, tam tiek plānots katru gadu pielāgot 3 ēkas (jāpielāgo vismaz 17 ēkas), vienas ēkas pielāgošana izmaksas no 5600 līdz 30 tūkst. euro, t.i. vidēji 45000/gadā
														4) lasītavās nepieciešams modernizēt lasītāju vietas un aprīkot ar internetu, datortīkliem un videonovērošanu - modernizējot vidēji trīs lasītavas gadā (kopā ir 16 lasītavas), vidēji gadā nepieciešams ap 52500 (vidēji 350 eur/m2) 5) katru gadu nepieciešams nomainīt 1/5 daļu no datoru darbstacijām t.i. 1620 euro (tsk. UPS) x 75 =123 200 euro 6) nepieciešams veikt ēku siltināšanu, katru gadu pa 2-3 ēkām uz ēku vidēji 300 tūkst. euro = 2 ēkas vidēji izmaksā 647700 euro. 7) komandējumiem (pētnieciskajam darbam ārvalstīs Nacionālā dokumentārā mantojuma reģistra veidošanai) ap 10 000 euro/gadā (1000 ceļa izdevumi, 2000 dienas nauda, 5000 dzīvošana, 2000 kopiju izgatavošana)
1.3.Nodrošināt materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un tālāknodošanu	1.3.1.Izstrādāt likumprojektu par Latvijas nemateriālo kultūras mantojumu un citus saistītos tiesību aktus, lai veicinātu mantojuma saglabāšanu un kopienu aktīvu iesaisti tā tālāknodošanā	KM (LNKC)	IZM (VISC), ZM, EM, LPS, NVO	Valsts budžets	2014 II pusg.	budžeta ietvaros								
	1.3.2.Izveidot un regulāri aktualizēt Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstu	KM (LNKC)	NKM eksperti	Valsts budžets	2015-2020	22 055	22 055	22 055	22 055	22 055	22 055	88 220	**132 330**	Mantojuma vērtību saglabāšanas programmas ietvaros vidēji 15 - 20 projekti gadā. 1) Atbalsts (līdzfinansējums) kopienām pašvaldībās pētnieciski pamatotu (izpētes darbs) pieteikumu un rīcības plāna sagatavošanai NKM vērtību iekļaušanai Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā: 10 pieteikumiem (atlīdzība 9960 euro, preces un pakalpojumi 4269 euro) 14229 euro 2) Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstam pieteikto vērtību ekspertīze un atzinumi (atlīdzība ekspertiem) 6403 euro 3) Latvijas kā dalībvalsts līdzdalība UNESCO Konvencijas par NKM saglabāšanu īstenošanas darbā starptautiskā līmenī (komandējumi):1423 euro.
	1.3.3.Izstrādāt un īstenot programmas nemateriālā kultūras mantojuma lietpratēju – meistaru – zināšanu un prasmju tālāknodošanai un apmācībai	KM (LNKC, VKPAI)	IZM, ZM	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2015-2020	43 000	43 000	43 000	43 000	43 000	43 000	172 000	**258 000**	Līdzfinansējums Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā iekļauto vērtību saglabāšanas aktivitātēm, īpaši tālāknodošanas aktivitātēm un labās prakses izplatīšanai: atlīdzība 28460 euro (18semināri, 13 meistari 122 euro par semināru), preces/pakalpojumi 14540 euro (materiāli).
	1.3.4.Izstrādāt mūsdienīgas kultūras mantojuma saglabāšanas vadlīnijas un popularizēt labās prakses piemērus	KM (VKPAI)	pašvaldības	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2015-2016 II pusg.	5 400	5 400						**10 800**	5400 euro = 3 informatīvi izdevumi gadā. (1 izdevuma izmaksas 1800 euro = autoratlīdzības, drukas izdevumi)

1.4. Nostiprināt Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspēju	1.4.1.Nodrošināt valsts mērķdotāciju Dziesmu un deju svētku procesā iesaistītajiem mākslinieciskajiem kolektīviem un sniegt metodisko atbalstu Latvijas un latviešu diasporas mākslinieciskajiem kolektīviem procesa nepārtrauktības un kvalitātes nodrošināšanai	KM (LNKC)	Sadarbības partneri (valsts, pašvaldību institūcijas NVO)	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2015-2020	351 000	639 795	639 795	639 795	639 795	639 795	2 559 180	**3 549 975**	2015.gadā kopā 351000 euro - 1) valsts mērķdotācijai papildus finansējums 323000 euro (Vispārējiem latviešu Dziesmu un deju svētkiem gatavojas 1697 kolektīvi. Ja palielina mērķdotāciju, bāzes summa vienam kolektīva vadītājam vidēji mēnesī ir 51.64 euro pirms nodokļu nomaksas (51,64 euro x 1697 kolektīvi x12= 1 051 597 euro- 728 678 euro (finansējums bāzē)=322919~323 000 euro; 2) atbalsts diasporām 28000 euro (atlīdzība 8200 euro, preces un pakalpojumi 19800 euro) ; No 2016.gada papildus 316795 euro- 1) valsts mērķdotācijai papildus finansējums 288795 euro (kārtējiem Vispārējiem latviešu Dziesmu un deju svētkiem gatavojas 1697 kolektīvi. Ja palielina mērķdotāciju līdz pirmskrīzes periodam, bāzes summa vienam kolektīva vadītājam mēnesī ir 66 euro pirms nodokļu nomaksas; vienas stundas izmaksa vidēji 5.5 euro, tādējādi mēnesī tiek apmaksāts kolektīva vadītāja 12 stundu darbs; mēnesī viens kolektīva vadītājs strādā vidēji 70 stundas); 2) atbalsts diasporām 28000 euro; 2017.-20.gads ikgadējs atbalsts diasporām 28000 euro. 2016. - 2020. g. periodā ikgadējais finansējums kopā - 639 795 euro.
	1.4.2. Sagatavot un īstenot Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanas un attīstības plānu 2014.-2018. gadam	KM (LNKC)	IZM, VISC, Dziesmu un deju svētku padome	Valsts budžets	2015-2018	2 473 560	694 650	694 650	694 650	694 650	694 650	2 778 600	**5 946 810**	Finansējums saskaņā ar Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanas un attīstības plāna 2014.- 2018. gadam pasākumiem. **2015.g.**: Gatavošanās XXVI Vispārējiem latviešu un XVI Deju svētkiem 19 210 euro; Starptautiskais folkloras festivāls "Baltica" 125 000 euro; Starptautiskā lietišķās mākslas izstāde 30 000 euro; Jauniešu etno dienas 3 000 euro; Zieme̦ļu un Baltijas valstu Dziesmu svētki 2015.gads 2 000 000 euro; Novadu Dziesmu svētki 12 000 euro; Starptautiskais tautas deju festivāls "Sudmaliņas" 125 000 euro; Jaunrades deju konkurss 24 400 euro; Senioru Deju svētki 7 200 euro; Kultūrvēsturisko novadu deju svētki 7 500 euro; Deju kolektīvu skates (2015., 2017., 2018.) 5 000 euro; Kokļu dienas (katru gadu) 3 850 euro; Tautas mūzikas svētki (katru gadu) 2 700 euro; Instrumentālās muzicēšanas prasmju pārmantošanas projekts: Tautas mūzikas festivāls „Dzīvā mūzika" (katru gadu) 4 000 euro; Latvijas amatierteātru iestudējumu skates „Gada izrāde " skates un fināls 6 200 euro; Latvijas pūtēju orķestru konkurss (katru gadu) 5 500 euro; Starptautiskais pūtēju orķestru konkurss BALTIC OPEN (reizi 2 gados -2015.,) 7 000 euro; Baltijas valstu pūtēju orķestru diriģentu un ansambļu vadītāju forums (katru gadu) 8 000 euro; Starptautiskais pūtēju orķestru deju un izklaidējošās mūzikas konkurss (katru otro gadu -2016.) 3 000 euro; Latvijas Senioru pūtēju orķestru festivāls (reizi 3 gados) 3 000 euro; Tautas lietišķās mākslas nozares izstādes (katru gadu 2 izstādes) 10 000 euro; Latvijas Vokālo ansambļu konkursi 4 000 euro; Starptautiskā sadarbība , t.sk. pētijumi, komandējumi, sanāksmes, Starptautiska konference „Baltijas valstu Dziesmu svētki" 1000 euro; Reklāmas un marketinga aktivitātes 60000 euro. **2016.g:** Gatavošanās XXVI Vispārējiem latviešu un XVI Deju svētkiem 453 000 euro; Starptautiskais folkloras festivāls "Baltica" 1 000 euro; Starptautiskā tautas lietišķās mākslas izstāde 1 000 euro; Novadu dienas Rīgā 9 000 euro; Jauniešu etno dienas 3 000 euro; Novadu Dziesmu svētki 18 000 euro; Sieviešu un vīru koru salidojums 12 000 euro; Jaunrades deju konkurss 24 400 euro; Kultūrvēsturisko novadu deju svētki 7 500 euro; II deju kol.programmas repertuāra atlase un veidošana 28 000 euro; Tautas deju ansambļu svētki 15 000 euro; Kokļu dienas (katru gadu) 3 850 euro, Kokļu mūzikas festivāls "Gaismas ceļā "(katru otro gadu) 3 500 euro, Tautas mūzikas svētki (katru gadu) 2 700 euro; Instrumentālās muzicēšanas prasmju pārmantošanas projekts: Tautas mūzikas festivāls „Dzīvā mūzika" (katru gadu) 4 000 euro; Latvijas amatierteātru iestudējumu skates „Gada izrāde " skates un fināls 6 200 euro; Latvijas pūtēju orķestru konkurss (katru gadu) 5 500 euro; Baltijas valstu pūtēju orķestru diriģentu un ansambļu vadītāju forums (katru gadu) 8 000 euro; Pūtēju orķstru diriģentu konkurss (katru otro gadu) 2 000 euro; Kultūrvēsturisko novadu pūtēju orķestru svētki 2 svētki (2016.,) 12 000 euro; Tautas lietišķās mākslas nozares izstādes (katru gadu 2 izstādes) 10000 euro; Latvijas Vokālo ansambļu konkursi 4000 euro; Starptautiskā sadarbība , t.sk. Pētījumi, komandējumi, sanāksmes, Starptautiska konference „Baltijas valstu Dziesmu svētki" 1000 euro; Reklāmas un marketinga aktivitātes 60000 euro. **2017.-2020.g.:** Repertuārs starpnozaru projektiem, koprepertuāra precizējumi 25 000 euro; St.folkloras festivāls "Baltica" 261 000 euro; St.lietišķās mākslas izstāde 31 000 euro; Novadu dienas Rīgā 9 000 euro; Jauniešu etno dienas 12 000 euro; Novadu Dziesmu svētki 70 000 euro; Koru reģionālie kopmēģinājumi 57 600 euro; Koru skates 33 000 euro; Starptautiskais tautas deju festivāls "Sudmaliņas" 132 000 euro; Jaunrades deju konkurss 97 600 euro; Senioru deju svētki 14 400 euro; Kultūrvēsturisko novadu deju svētki 7 500 euro; Deju lieluzveduma koprepertuāra iepirkums, deju pavadījumu izveide 28 500 euro; Deju svētku lieluzveduma repertuāra modelēšanas koncerts 8 500 euro; II programmas modelēšanas koncerts 15 000 euro; Deju kolektīvu kopmēģinājumi (2017.) 15 000 euro; Deju kolektīvu skates (2015., 2017., 2018.) 34 000 euro; Kokļu dienas (katru gadu) 3 850 euro, Kokļu mūzikas festivāls "Gaismas ceļā "(katru otro gadu) 3 500 euro; Tautas mūzikas svētki (katru gadu) 8 100 euro; Instrumentālās muzicēšanas prasmju pārmantošanas projekts: Tautas mūzikas festivāls „Dzīvā mūzika" (katru gadu) 4 000 euro; Starptautiskais Baltijas valstu amatierteātru festivāls „Baltijas rampa" (Notiek katru gadu vienā no 3 dalībvalstīm, Latvijā 2017.) 50 000 euro; Latvijas amatierteātru iestudējumu skates „Gada izrāde " skates un fināls 11 500 euro; Amatierteātru salidojums 12 000 euro; Latvijas pūtēju orķestru konkurss 5500 euro; Starptautiskais pūtēju orķestru konkurss BALTIC OPEN 14 000 euro; Baltijas valstu pūtēju orķestru diriģentu un ansambļu vadītāju forums 24 000 euro; Pūtēju orķstru diriģentu konkurss - 2 000 euro; Starptautiskais pūtēju orķestru deju un izklaidējošās mūzikas konkurss 6000 euro; Latvijas Senioru pūtēju orķestru festivāls 6000 euro; Dziesmu un deju svētku pūtēju orķestru Dižkoncerta mākslinieciskā procesa nodrošināšana, programmas modelēšanas koncerts 11 500 euro; Tautas lietišķās mākslas nozares izstādes 10 000 euro; Latvijas Vokālo ansambļu konkursi 12 000 euro; Starptautiskā sadarbība , t.sk. Pētijumi, komandējumi, sanāksmes, Starptautiska konference „Baltijas valstu Dziesmu svētki" 4000 euro; Reklāmas un mārketinga aktivitātes 215000 euro
	1.4.3.Izveidot Dziesmu un deju svētku tradīcijai veltītu ekspozīciju un atbalstīt pasākumus Dziesmu un deju svētku tradīcijas norises vietu uzlabošanai.	KM	RD, LNKC, Dziesmu un deju svētku	Valsts budžets, pašvaldību	2016 - 2018	Finansējums tiks precizēts pēc jautājumus izskatīšanas Dziesmu un deju svētku padomē								

2. Rīcības virziens: Kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību kultūras procesos. (NAP 337)	**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā:**	**indikatīvie aprēķini/ skaidrojumi**

Uzdevumi	Galvenie pasākumi	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepieciešamais finansējums	Izpildes termiņš									
2.1.Sekmēt mērķtiecīgu mediju iesaisti sabiedrības izglītošanā un informēšanā par kultūras procesiem un pasākumiem	2.1.1.Nodrošināt regulāru atbalstu plašai auditorijai paredzētam iknedēļas kultūras medijam (drukātā un elektroniskā formātā)	KM	mediji	Valsts budžets	2014-2020	150 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000	**1 150 000**	Atbalstīt vienu kultūras mediju, kura izmaksas gadā ir 200 000 euro (lapu skaits 32, vidējais iznākšanas biežums 51 reizi gadā, satura veidošanas izmaksas laikrakstam un web 75050 euro, mārketinga izdevumi 711 euro, web platformas uzturēšana 2578 euro, drukas izmaksas 139661 euro) saskaņā ar SIA "Dienas mediji" iesūtīto tāmi; no 2016.gada papildus 50 000 euro satura veidošanas izmaksām.
	2.1.2.Atbalstīt specializētus, kultūras procesus dokumentējošus un analizējošus medijus nozaru kvalitātes un kritiskās domas attīstībai	KM (VKKF)	mediji	Valsts budžets (VKKF)	2016-2020	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	500 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros, vidēji gadā programmas pieaugums EUR 100 000, saskaņā ar VKKF stratēģiju
	2.1.3.Sadarbībā ar NEPLP definēt nacionālo pasūtījumu kultūras raidījumiem un programmām sabiedriskajos medijos (Latvijas TV, Latvijas Radio, interneta platforma)	NEPLP	LTV, Latvijas Radio, teātri, koncertorganizācijas	Valsts budžets	2016 II pusg.	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros							
2.2.Atbalstīt tradicionālus un inovatīvus, pasākumus ar mērķi piesaistīt kultūras norisēm jaunas auditorijas	2.2.1.Popularizēt augstvērtīgu literatūru, atbalstot valsts nozīmes grāmatniecības pasākumus (Dzejas dienas, Prozas lasījumi, Grāmatu svētku kultūras programmas)	KM (VKKF, LNB), RD	SRTM, LLC, LRS, LJBLP, LGA, LGĢ	Valsts budžets (VKKF) pašvaldību	2014-2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	600 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros, vidēji gadā programmas pieaugums EUR 100 000, saskaņā ar VKKF stratēģiju. Vismaz 12 pasākumi gadā
	2.2.2.Attīstīt tradicionālus (Muzeju nakts, Kultūras mantojuma dienas, Mākslas dienas u.c.) un inovatīvus pasākumus (Baltās naktis u.c.), sekmējot	KM	Pašvaldības, NVO, Kultūras	Valsts budžets, pašvaldību	2014-2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
	2.2.3.Veidot daudzveidīgus, dažādām mērķauditorijām paredzētus ievērojamu Latvijas kultūras un mākslas darbinieku, kā arī nozīmīgu vēstures notikumu jubilejām veltītus pasākumus	KM	Pašvaldības, NVO, Kultūras institūcijas	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2015-2020	600 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	1 600 000	**2 600 000**	2015. gadā Raiņa un Aspazijas 150 gadu jubilejas programma 589 570 euro (detalizēta programma sagatavota JPI); par 2016. - 2020. gadu finansējums aktivitātēm plānots indikatīvi: gadā vidēji 20 pasākumi vidēji katrs 20 000 euro .
	2.2.4.Veidot atbalsta mehānismus kultūras institūcijām, kas veido jaunus, inovatīvus pakalpojumus jaunu auditoriju piesaistei	KM	Pašvaldības, NVO, Kultūras	Valsts budžets (VKKF),	2016-2020	saskaņā ar 1.1.6. aktivitātē plānoto VKKF budžeta pieaugumu, vidēji gadā programmas pieaugums EUR 100 000								
	2.2.5. Kultūras institūcijās stiprināt esošo un veicināt jaunu kultūras pakalpojumu pieejamību bez jebkādas diskriminācijas, tostarp veicinot sociālo iekļautību personām ar funkcionālajiem traucējumiem	KM	LM; Pašvaldības, NVO, Kultūras institūcijas	Valsts budžets, SIF, pašvaldību budžets	2017-2020	budžeta ietvaros	SIF administrēto projektu konkursu ietvarā							
2.3.Izveidot un īstenot Latvijas Republikas simtgades kultūras programmu	2.3.1.Izstrādāt un īstenot kultūras programmu Latvijas Republikas simtgadei, savlaicīgi plānojot pasākumus un finansējumu to norisi	KM	Kultūras institūcijas	Valsts budžets	2015-2018	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	0	0	10 000 000	**20 000 000**	Precīzs aprēķins tiks sagatavots pēc plāna izstrādes - plānots ap 5 000 000 euro gadā, lai sagatavotu kultūras programmu (simtgadei veltītu filmu uzņemšana, izrādes, koncerti, izstādes u.c. pasākumi).
	2.3.2.Izstrādāt un publicēt fundamentālus pētījumus kultūras un mākslas vēsturē (Latvijas mākslas vēsture; Latvijas kultūras vēsture u.c.)	KM	LMA MVI	Valsts budžets	2015 - 2018 I pusg.	87 630	87 630	131 445	131 445	0	0	262 890	**438 150**	5 sējumi Latvijas mākslas vēsture (1 sējuma izmaksas: 87630 euro - autoratlīdzība autoriem, autortiesību maksājumi, zinātniskā un tehniskā redaktūra, mākslinieciskā noformēšana, maketa izstrāde un druka)
	2.3.3.Sarīkot Latvijas Republikas 100. gadadienai veltītus Vispārējos latviešu Dziesmu un deju svētkus	KM (LNKC)	IZM	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2016 - 2018 II pusg.	0	0	1 000 000	3 800 000	0	0	4 800 000	**4 800 000**	Saskaņā ar NAP plānoto finansējumu
	2.3.4.Pieteikt un īstenot projektu „Rīga – Pasaules grāmatu galvaspilsēta 2018”	KM	RD, LLC, LRS, LGA, LGĢ, LNB	Valsts budžets, pašvaldību budžets, privātais finansējums	2016 - 2018	2.3.1. aktivitātē plānotās Latvijas Republikas simtgades programmas ietvaros								
	2.3.5.Turpināt īstenot programmu „Mantojums - 2018. Kultūras infrastruktūras uzlabošanas programma 2006.-2018.gadam”[1]	KM, FM (VNĪ)	Kultūras institūcijas	Valsts budžets, EEZ, ELFLA, ERAF	2014-2018 II pusg.	saskaņā ar kultūras infrastruktūras uzlabošanas programmā "Mantojums - 2018" plānoto finansējumu								
[1] Aktivitāte tiek īstenota saskaņā ar Kultūras infrastruktūras uzlabošanas programmu 2006.-2018.gadam”, kurā ir ietverts īstenošanas plāns un finansējums 46 valsts kultūras institūciju infrastruktūras uzlabošanai.														
3. Rīcības virziens: nodrošināt Latvijas kultūras līdzdalību starptautiskajos kultūras procesos un sadarbības tīklos, un sekmēt kultūras diplomātijas attīstību (NAP 337)						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā:**	**indikatīvie aprēķini/ skaidrojumi**

Uzdevumi	Galvenie pasākumi	Atbildīgā institūcij	Iesaistītās institūcijas	Nepieciešamais finansējums	Izpildes termiņš									
3.1. Nodrošināt kultūras un kultūras mantojuma nozaru starptautisko sadarbību un konkurētspēju	3.1.1.Attīstīt regulāru starptautisku konkursu sistēmu visās mūzikas nozarēs, lai veicinātu profesionālās mūzikas konkurētspēju	KM (LNKC, JVLMA)	koncertorganizācijas	Valsts budžets (VKKF)	2016 - 2020	0	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000	50 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros, vidēji gadā programmas pieaugums 10 000 euro
	3.1.2.Stiprināt esošo un veicināt jaunu starptautisku pasākumu (konkursu, festivālu, meistarklašu) attīstību Latvijā, nodrošinot Latvijas profesionālās klasiskās un laikmetīgās dejas starptautisko atpazīstamību	KM	Dejas nozare	Valsts budžets (VKKF)	2014-2020	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000	60 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros, vidēji gadā programmas pieaugums 10 000 euro
	3.1.3.Izveidot Latvijas literatūras tulkotāju un tulkošanas atbalsta programmu VKKF, lai dotu iespēju Latvijas literatūras eksporta attīstībai ārvalstīs	KM	LRS, LLC, LGA, LGĢ	Valsts budžets (VKKF)	2015-2020	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	360 000	540 000	Saskaņā ar Grāmatniecības stratēģiju nepieciešami 90 000 euro gadā (tulkošana - 60 000 euro, tulkošanas darbnīcas- 30 000 euro) 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros
	3.1.4.Sadarbībā ar Igaunijas un Lietuvas KM īstenot projektu „Baltijas valstis viesu valsts statusā Londonas grāmatu tirgū 2018"	KM	LLC, LLC, LGA, LGĢ	Valsts budžets, privātais	2015 - 2018	542 500	542 000	307 750	307 750	0	0	615 500	**1 700 000**	Latvijas finansiālā daļa projektā ir 1 700 000 euro
	3.1.5.Aktīvi piedalīties starptautiskajās organizācijās un tīklos, kur Latvija ir dalībvalsts (Eiropas Padome, UNESCO, ICOMOS, ICCROM, ICOM, NEMO u.c.)	KM	Nozaru institūcijas, ĀM (LI)	Valsts budžets	2014-2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
	3.1.6.Veicināt Latvijas mākslinieku mobilitāti un iesaisti starptautiskos projektos	KM	NVO	Valsts budžets, ārvalstu fondu finansējums	2014-2020	499 842	467 116	467 116	467 116	467 116	467 116	1 868 464	**2 835 422**	LNSO - angļu valodas tālākapmācība: 34 cilvēki, lai nodrošinātu sadarbību ar ārvalstu koncertorganizētājiem 12 094 euro (3 gadiem). LK - Latvijas eksportspējas veicināšana (dalība starptautiskajās izstādēs un konferencēs, Classical Nordic konference, Latvijas mūziķu dalība Baltijas mūzikas festivālā Ķīnā, publicitātes materiālu izgatavošana) - Latvijas eksportspējas veicināšana (Latīņamerika) 412 633 euro (2015.gads), Latvijas eksportspējas veicināšana (Krievija) 379 907 euro (2016.gads), Konference "Classical Baltic Nordic" 35 572 euro (2015.gads) un 35 572 euro (2016.gads). LSO - Lai nodrošinātu orķestra ilgtspējīgu attīstību un radītu un ieviestu apjomīgus inovāciju un starptautiskus sadarbības projektus, jārada izpētes, inovāciju un starptautiskās sadarbības projektu daļa triju cilvēku sastāvā 47 606 euro (2015.gads) un 47 606 euro (2016.gads) . No 2017.gada plānots, ka nepieciešamais finansējums nemainīsies turpmākajos gados.
	3.1.7.Izstrādāt normatīvo regulējumu kultūras mantojuma starptautiskās mobilitātes sekmēšanai	KM	LMP	Valsts budžets	2016 - 2017		budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
3.2.Veidot Latvijas pozitīvu tēlu ar kultūras diplomātijas līdzekļiem	3.2.1.Nodrošināt valsts un nozares pārstāvniecību prestižās nekomerciālās starptautiskajās izstādēs, festivālos u.tml.	KM	ĀM, nozares institūcijas	Valsts budžets	2015-2020	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000	**1 200 000**	T.sk. Venēcijas mākslas biennāle (aptuvenās izmaksas divos gados 200 000 euro: konkurss,telpu īre, ekspozīcijas sagatavošana, transports, uzturēšanas izdevumi), citiem pasākumiem indikatīvi 100 000 euro gadā.
	3.2.2.Nodrošināt informāciju par Kultūras kanonā esošām vērtībām dažādām ārvalstnieku mērķauditorijām, tostarp latviešu diasporai	KM	ĀM (LI), LNB, kultūras institūcijas	Valsts budžets	2016 II pusg - 2018		50 000	50 000	50 000	0	0	100 000	**150 000**	Informatīvo materiālu un aktivitāšu sagatavošana dažādām mērķauditorijām (vidēji 2 aktivitātes gadā t.sk. informatīvie materiāli interneta mājas lapā un drukātā veidā vidējās pasākuma izmaksas 25 000 euro = autoratlīdzība, autortiesības, tulkojums 2-3 svešvalodās, drukas izmaksas, administratīvās izmaksas.)
	3.2.3.Īstenot projektu „Rīga - Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014"	RD	KM	Valsts budžets	2014	budžeta ietvaros								
	3.2.4.Nodrošināt Latvijas prezidentūras ES kultūras programmas īstenošanu	ĀM	KM	Valsts budžets	2015 I pusg	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
4. Rīcības virziens: Cilvēkresursu attīstība un efektīva kultūrpārvaldība (NAP 339)						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā:**	**indikatīvie aprēķini/ skaidrojumi**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcij**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums**	**Izpildes termiņš**									
4.1.Radīt labvēlīgus apstākļus kultūras jomā strādājošajiem un viņu darba novērtējumam	4.1.1.Panākt kultūras jomā strādājošo atlīdzības pieaugumu, nodrošinot tā atbilstību kvalifikācijai un samērojamību ar vidējo atalgojumu valstī	KM	FM, VARAM, pašvaldību budžets	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2015 - 2020	4 389 075	6 583 612	10 972 687	10 972 687	10 972 687	10 972 687	43 890 748	**54 863 435**	2015. gadā 10 % pieaugums no pašreizējās vidējā atalgojuma, 2016.gada 15 % pieaugums no pašreizējās vidējā atalgojuma, 25 % pieaugums no pašreizējās vidējā atalgojuma. Aprēķins veikts KM pārziņā esošajām kultūras institūcijām no 2014.gada atlīdzības izdevumiem 43 389 075 euro, iekļaujot valsts kapitālsabiedrības, izņemot pedagogus. **Aprēķini var mainīties pēc pētījuma par darba samaksu kultūras nozarē saņemtajiem rezultātiem.** Piemēram, bibliotēku jomā strādājošo (arī arhīvu un citu kultūras jomā strādjošo) vidējais atalgojums (445 euro) sastāda tikai 62% no vidējā sabiedriskajā sektorā strādājošo vidējā bruto atalgojuma (766 euro).
	4.1.2.Izstrādāt un ieviest normatīvo regulējumu un atbalsta sistēmu radošo profesionāļu tiesiskās un sociālās aizsardzības pilnveidošanai	KM,	LM, FM, LRSP	Valsts budžets	2016 - 2020		192 000	384 000	384 000	384 000	384 000	1 536 000	**1 728 000**	Izmaksas tiks precizētas pēc koncepcijas izveides par atbalsta sistēmu provizoriski -2016. gadā vienas minimālās mēnešalgas apmērā 320 euro x12x50 cilvēki= 192000 euro, 2017-2020 atbalsts 100 cilvēkiem (384000 euro), kopā 1 536 000 euro
	4.1.3.Pilnveidot atzinības un apbalvojumu sistēmu par nozīmīgiem sasniegumiem kultūrā nacionālajā un starptautiskajā līmenī visās nozarēs	KM,	Nozaru NVO, LRSP	Valsts budžets	2015 II pusg - 2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	**600 000**	Izmaksas veido- balvu fonds 90 000 euro un pasākuma organizēšanas izdevumi 10 000 euro

4.2. Pilnveidot kultūras nozaru pārvaldības sistēmu	4.2.1.Apzināt problēmas nozaru pārvaldībā un izstrādāt koncepciju tās darbības un koordinācijas uzlabošanai, tostarp izvērtēt lietderību kultūrpārvaldībā plašāk iesaistīt kultūras	KM	Nozaru NVO	Valsts budžets	2015-2016 Ipusg	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros							
	4.2.2.Izveidot Kultūrizglītības padomi, nodrošinot starpnozarisku un starpsektorālu pārstāvniecību un	KM (LNKC)	KM, IZM, EM, LM	Valsts budžets	2015 II pusg	budžeta ietvaros								
	4.2.3.Stiprināt Nacionālās kultūras padomes un Kultūras alianses lomu politikas veidošanā un	KM	Nozaru NVO	Valsts budžeta	2014 Ipusg	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
	4.2.4.Attīstīt publisko un privāto partnerību finansējuma piesaistei kultūras nozarei, atbalstīt mecenātisma tradīciju attīstību	KM	Privātie partneri	Valsts budžets, privātais	2014-2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
	4.2.5.Kultūras institūciju darbības un pakalpojumu kvalitātes monitorēšana un vadība, nodrošinot bibliotēku, muzeju un kultūrizglītības iestāžu akreditāciju, arhīvu speciālistu sertifikāciju	KM	LBP, LMP, LNKC	Valsts budžets	2015 - 2020	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	8 400	**12 600**	Papildus finansējums arhīvistu sertifikācijai, kas Arhīvu likumā noteikta no 2015.g. Sertifikācijas komisijas darba nodrošināšanai: 1400 euro (5 cilvēki x 4 sēdes), 400 euro testu sastādīšana, 300 euro saimnieciskie izdevumi, kopā 2100 euro gadā
4.3. Nodrošināt regulāru kultūras procesu un auditorija	4.3.1.Pilnveidot kultūras statistikas apkopošanu un pieejamību, saturiski un tehnoloģiski attīstot Latvijas digitālo kultūras karti (www.kulturaskarte.lv)	KM	Kult. institūcijas, pašvaldības	Valsts budžets	2015-2020	50 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000	**100 000**	2015.g. Latvijas digitālās kultūras kartes (LDKK) analīzes rīka tehnoloģiskie uzlabojumi un satura rediģēšana - 50 000 euro, 2016. - 2020. g. ikgadēji LDKK uzturēšanas un satura atjaunošanas izdevumi 10 000 euro.
	4.3.2.Nodrošināt regulārus kultūras un kultūras auditorijas pētījumus un kultūrpolitikas monitoringu	KM	Pētniec. institūcijas	Valsts budžets	2015-2020	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000	**180 000**	Vidēji viena monitoringa pētījuma izmaksas 10 000 euro, nepieciešami 3 pētījumi gadā
				kopā:		24 689 512	27 930 732	35 132 154	38 002 155	28 642 959	28 712 959	130 490 227	183 110 471	

2. Radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība

1. Rīcības virziens: Personību attīstoša mūžizglītība, īpaši radošuma attīstīšana bērnu un jauniešu vispārējā formālajā un neformālajā izglītībā (NAP 337; 249; 248)						2015	2016	2017	2018	2019	2020	2017-2020	kopā	indikatīvie aprēķini/skaidrojumi
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūci**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums**	**Izpildes termiņš**									
1.1. Nodrošināt daudzveidīgu kultūrizglītības pakalpojumu pieejamību	1.1.1.„Kultūras skolas somas" programmas ietvaros izstrādāt muzejpedagoģiskas un kultūrizglītojošas programmas par laikmetīgo mākslu, deju, kino, mūziku, mantojumu, literatūru, dizains, arhitektūra u.tml. un nodrošināt tā pieejamību bērniem un jauniešiem visā Latvijas teritorijā	KM,	VKKF, kultūras institūcijas, IZM	Valsts budžets	2016- 2020		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000	**2 500 000**	Saskaņā ar NAP 2020 „Kultūras skolas somas" ietvaros izstrādāt 2016. gadā 30 programmas, 2017.-2020.gadā 10 jaunas programmas katru gadu (vienas programmas vidējās izmaksas 5000 euro). Pieejamības nodrošināšanai visā Latvijas teritorijā (biļetes, transports) 2016 gadā - 350 000 euro, 2017.-2020. gadā - 450 000 euro. Precīzāki aprēķini varēs tikt noteikti pēc "Kultūras skolas somas" koncepcijas izstrādes.
	1.1.2.Popularizēt un iedzīvināt formālajā un neformālajā izglītības procesā Latvijas kultūras kanonu, tostarp izveidot tā digitālo versiju bērnu un jauniešu auditorijai	IZM (VISC)	KM	Valsts budžets	2018 Ipusg	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
	1.1.3.Izveidot apmaiņas platformu LNKC interneta mājas lapā, nodrošinot kultūrizglītības mācību un metodisko materiālu pieejamību visām Latvijas izglītības iestādēm	KM (LNKC)		Valsts budžets	2016 -2020		20 000	5 000	5 000	5 000	5 000	20000	**40 000**	2016.gads platformas izveide, 2017 - 2020. ikgadējā uzturēšana 5000 euro gadā (serveru īre, Autortiesības, jaunu risinājumu ieviešana elektroniskā formāta mācību materiālu pieejamībai, sadarbībā ar izglītības iestādēm.
	1.1.4.Attīstīt bērnu un jauniešu lasīšanas prasmi un vēlmi, nostiprinot esošās lasīšanas veicināšanas programmas, tostarp „Bērnu un jauniešu žūrija", „Grāmatu starts", mērķtiecīgi attīstot jaunas programmas visām riska grupām	KM (LNB)	IZM, bibliotēkas, izglītības iestādes	Valsts budžets (VKKF), pašvaldību budžets	2016 - 2020		260 000	335 000	335 000	335 000	335 000	1 340 000	**1 600 000**	2016. gadā Bērnu un jauniešu žūrijas programmas paplašināšana: Grāmatu kolekcijas iegāde - 200 grāmatu kolekcijas x 150 eksemplāri x vid.grāmatu cena~5 euro = 150 000 euro; publicitātes izdevumi - plakātu izgatavošana 4000 gab., bukletu izgatavošana un izstrāde 4 000 gab, silikona rokassprādzītes ar apdruku - 10 000 gab - 50 000 euro; žūrijas komisijas darba, projekta vadības un administrēšanas izmaksas (t.sk. grāmatu žūrijas komisija, bibliotēku pieteikumu un atskaišu administrēšana, bērnu anketu apstrāde u.c.)- 60000 euro. 2017.-2020. gados papildus atvērta programma "Grāmatu starts" - 75 000 eiro gadā
1.2. Nodrošināt daudzveidīgu mūžizglītības piedāvājumu kultūras institūcijās	1.2.1.Attīstīt atmiņu institūcijas (muzejus, bibliotēkas, arhīvus) kā sabiedrības mūžizglītības resursus, pilnveidojot neformālās izglītības programmu un pieejamību	KM (LMB, LNB, LNA, KISC)	Bibliotēkas, muzeji, arhīvi, LM, IZM	Valsts budžets, pašvaldību budžets, Erasmus +, ESF	2015-2020	594 000	594 000	683 750	683 750	683 750	683 750	2 735 000	**3 923 000**	Vienas muzejpedagoģiskās programmas vidējās izmaksas ir 1200 euro - 1610 euro (autoratlīdzība un vieslektoru atlīdzība, aparatūras īre/ materiāli nodarbībām, administrācijas izmaksas). Vidēji gadā tiek veidotas 2-3 jaunas programmas vienā iestādē. Gadā 123 kultūras iestādes sagatavo jaunas programmas. No 2017.gada paredzēts papildus finansējums 89 750 euro programmu pilnveidošanai
	1.2.2.Mūžizglītības ietvaros nodrošināt filmu un audiovizuālā mantojuma pieejamību www.filmas.lv bibliotēkās, skolās, digitalizētos kultūras namos un kinoteātros	KM (NKC)	KISC	Valsts budžets	2015-2020	310 000	310 000	310 000	310 000	310 000	310 000	1 240 000	**1 860 000**	Izveidot filmu digitalizācijas programmu, katru gadu konkursa kārtībā digitāli restaurējot 5-10 Latvijas filmas (300000 euro) un nodrošinot pieajamību bibliotēkās, skolās, digitalizētos kultūras namos un kinoteātros (10000 euro)
2. Rīcības virziens: Kvalitāte un izcilība profesionālajā kultūrizglītībā (NAP 291; 294; 295)						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā**	
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūci**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums**	**Izpildes termiņš**									
2.1. Izveidot atbalsta sistēmu talantu atklāšanai un izcilības izkopšanai	2.1.1.Izveidot un attīstīt konkurētspējīgus, mūsdienu darba tirgus prasībām atbilstošus profesionālās izglītības kompetences centrus (PIKC) kā bāzi izcilību attīstībai	KM	IZM	plānots piesaistīt no ERAF euro 20 000 000 + valsts budžets	2015 I pusg - 2020	2 061 832	3 061 832	3 061 832	3 061 832	3 061 832	3 061 832	12 247 328	**17 370 992**	Gadā papildus 851 400 euro (vidēji mēnesī 70 950 euro), lai nodrošinātu 10% finansējuma pieaugumu esošajiem pedagogiem. Papildus 6 PIKC funkciju nodrošināšanai nepieciešams finansējums 30 jaunām štata vietā (5 štata vietas katram PIKC) x 900 euro x 12x 1,2359 = 400 432 euro plus materiāltehniskā bāze 6 PIKC - 135000 euro katram PIKC = 810 000. Sākot no 2016.gada papildus PIKC attīstībai nepieciešams 1 000 000 euro, vidēji 1 PIKC plānoti 166 666 euro
	2.1.2.Izstrādāt attīstības koncepciju mūzikas, mākslas un dejas reģionālajām profesionālās vidējās izglītības iestādēm	KM (LNKC)		Valsts budžets	2015 I pusg	budžeta ietvars								

	2.1.3.Izstrādāt un ieviest diferencētas izglītības programmas apdāvināto un talantīgo bērnu un jauniešu attīstības nodrošināšanai profesionālās ievirzes, profesionālās vidējās un augstākās izglītības sistēmā	KM	LNKC, JVLMA, LMA	Valsts budžets	2015 -2020	3 881 200	3 981 200	3 981 200	3 981 200	3 981 200	3 981 200	15 924 800	**23 787 200**	1 programmas vidējās izmaksas ar materiāltehnisko bāzi: 1 programma augstskolām x 100 000 euro, vidusskolā - 50000 euro, profesionālai ievirzei 23000 euro, vidēji gadā plānots izveidot 1 programmu katrā programmu tipā. 2015.gadā plānots izveidot 1 vidusskolas programmu un 1 profesionālās ievirzes programmu. Profesionālās ievirzes programmu pilnveide plānota vairāk nekā 3 milj. euro apmērā. Tiek gatavoti un tiks iesniegti grozījumi MK 2011.gada 27.decembra noteikumos Nr.1035
	2.1.4. Nodrošināt regulāru valsts un starptautiska mēroga konkursu, festivālu, izstāžu, radošo nometņu un darbnīcu norisi, kas vērsta uz izcilību izvērtēšanu un izglītības kvalitātes pārraudzību un analīzi	KM	LNKC, augstskolas	Valsts budžets	2015 -2020	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000	440 000	**660 000**	Ik gadu 2 starptautisku konkursu organizēšana 2x 20 000 euro +2 valsts konkursi 2x 12500 euro + KM viduskolu dalība starptautiskajos konkursos 14 vidusskolasx 2 audzēkņi x 2000 euro.
2.2.Iesaistīt kultūrizglītības iestādes jauniešu karjeras izvēles procesa veidošanā	2.2.1.Attīstīt jauniešu karjeras izvēles procesu, sekmējot jaunu kultūrizglītības programmu izstrādi un ieviešanu atbilstoši darba tirgus prasībām	IZM, KM	LNKC kultūrizglītības institūcijas	IZM administrēto ES fondu programmu ietvaros, valsts budžets	2015 -2020	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000	**450 000**	6 skolās, kas nav PIKC, nodrošināt programmu izstrādi. Vidēji vienas programmas izstrāde un ieviešana 30 000 euro. Vidēji gadā 2 skolās jaunas programmas. Sadarbības nodrošināšana ar darba tirgu 6 skolas x 2500 euro.
	2.2.2.Pilnveidot pedagogu un prakses vadītāju kompetences, atbilstoši darba tirgus tendencēm, kā arī stiprināt profesionālās izglītības iestāžu kapacitāti pieaugušo izglītībā	KM (LNKC)	IZM, kultūrizglītības institūcijas	IZM administrēto ES fondu programmu ietvaros, valsts	2015-2020	IZM DP EUR 240 000 x 3								

3. Rīcības virziens: Konkurētspējīga augstākā izglītība un pētniecība (NAP 182; 183; 184; 186; 189; 190)						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā:**	**indikatīvie aprēķini/skaidrojumi**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūci**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums**	**Izpildes termiņš**									
3.1.Nodrošināt starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības piedāvājumu kultūras nozarēs	3.1.1.Nodrošināt doktora grādu ieguvušo mācībspēku īpatsvara pieaugumu augstākās izglītības iestādēs (LKA, LMA, JVLMA)	LKA, LMA, JVLMA	IZM, KM	Valsts budžets, IZM administrēto	2015 - 2020	Finansēšanas aprēķinus varēs veikt pēc uzdevuma 3.1.3 īstenošanas								
	3.1.2.Nodrošināt studiju programmu satura un aprīkojuma mērķtiecīgu atjaunināšanu un modernizāciju, studiju programmu kvalitāti un ilgtspēju, ņemot vērā darba tirgus prasības	LKA, LMA, JVLMA	IZM, KM	IZM administrēto ESF programmu ietvaros, valsts budžets	2015- 2020	500 000	500 000	800 000	800 000	800 000	800 000	3 200 000	**4 200 000**	2015. gadā 4x125000 gadā materiāltehniskās bāzes nodrošināšana studiju modernizācijai, sākot ar 2017. gadu papildus ik gadu jaunas studijas programmas izveide 100 000 euro x koef.3 (MK.Nr. 994)= 300 000 euro = 1 200 000 euro (4 gados)
	3.1.3. Izvērtēt iespēju akceptēt pētniecībā balstītu mākslinieciskās prakses doktora studiju līmeni, kas nodrošinātu mākslas maģistra grādu ieguvušajiem iespēju turpināt studijas doktora līmeņa programmās	KM, IZM		Valsts budžets	2016 II pusg. - 2020	budžeta ietvaros	60 093	180 279	180 279	180 279	180 279	721 116	**781 209**	Finansējums 9 doktorantu studiju nodrošināšanai gadā: 20 031 x 9 = 180 278.865 euro 2016.gadā nepieciešamais finansējums 4 mēnešiem no 1.septembra: 180 278.865 / 12 mēn. = 15 023.24 euro/mēnesī x 4 mēn. = 60 092.95 euro Studiju izmaksas 4 gadiem (2017.-2020.gads): 180 278.865 x 4 gadi = 721 115.46 euro
	3.1.4. Izvērtēt iespēju sagatavot priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, nodrošinot iespēju iegūt trīs līmeņu augstāko mākslas izglītību visās mākslu studiju jomās	KM, IZM		Valsts budžets	2017 -2018 II pusg.							aprēķinus varēs veikt pēc uzdevuma 3.1.3 īstenošanas		
	3.1.5.Nodrošināt izcilajiem studentiem stipendiju programmu un mobilitātes iespējas	IZM, KM	LMA, LKA, JVLMA	Valsts budžets, Erasmus+	2014-2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
3.2. Nodrošināt pētniecisko bāzi kultūras izpētei un nacionālās identitātes stiprināšanai, veicināt fundamentālo un lietišķo	3.2.1. Izstrādāt koncepciju un izvērtēt iespējas izveidot Kultūrpolitikas pētniecības centru	KM	JVLMA, LMA, LKA	Valsts budžets	2017-2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros							Papildu finansējuma aprēķini tiks veikti pēc koncepcijas izstrādes.
	3.2.2.Izveidot trīs kultūrizglītības augstskolām kopēju, starptautiskām prasībām atbilstošu un starptautiski citējamu pētniecības izdevumu – žurnālu, papildinot datu bāzēs iekļauto zinātnisko žurnālu izveidi Latvijā un veicinot humanitāru zinātņu attīstību	LKA, LMA, JVLMA	KM, IZM	Valsts budžets	2017 -2019 IIpusg			125000	125000	125000	125000	500 000	**500 000**	Papildfinansējuma aprēķini tiks veikti saskaņā ar Informatīvo ziņojumu par Latvijas zinātnes strukturālo reformu īstenošanu

o un netīšo pētījumu īstenošanu (tostarp Letonikā)	3.2.3.Sekmēt studējošo un akadēmiskā personāla kā līdzvērtīga partnera iekļaušanos pasaules mākslas un mūzikas augstskolu un zinātnisko institūtu sadarbības programmās	LKA, LMA, JVLMA	IZM, KM	Valsts budžets, IZM administrēto ESF programmu ietvaros	2016- 2020		32460	32500	32500	32500	32500	130 000	**162 460**	Studējošo piesasite zinātniskajiem institūtiem 1 asistemts katrā augstskolā (840 euro x4x12mēnešix 1,2359 = 12460 euro), studējošo pētījumu atbalsts ZPI 5 000 euro x4 -20000. Papildfinansējuma apjoms tiks precizēts saskaņā ar līdzdalības maksas apjomu
	3.2.4.Attīstīt Latvijas Nacionālo bibliotēku kā Letonikas, nacionālās identitātes, informācijas un kognitīvo zinātņu pētniecības centru un izstrādāt Latvijas nacionālo enciklopēdiju	KM (LNB)		Valsts budžets, IZM administrēto ESF programmu ietvaros	2015-2020	490 000	1 050 000	800 000	800 000	800 000	800 000	3 200 000	**4 740 000**	Nacionālās enciklopēdijas redakcijas izveide (2 120 000 euro - Kapitālie izdevumi - enciklopēdijas veidošanas sistēmas izveide (59 800 euro), 7 darba vietu izveide (7x vidēji 1667 euro = 11 669 euro);turpmākajos gados - 2 darba vietu izveide (2x 1667 euro = 3334 euro), papildus- 4 darba vietu izveide (4 x 1667 euro = 6 668 euro) un publiskās saskarnes prototipa izstrāde (59 000 euro). Administratīvie un komandējumu izdevumi - 25 000 euro gadā. Atlīdzība projekta vadītājam (1400 euro + VSAOI), galvenajam redaktoram (1800 euro +VSAOI), IT speciālistam (1400 euro +VSAOI), juristam (1200 euro+VSAOI), grāmatvedim (1200 euro+VSAOI), adminstratīvajam asistentam (920 euro+VSAOI), analītiķim (1100+VSAOI), kā arī 5 nozaru redaktoriem (860x5 +VSAOI) autoratlīdzībai (197 992 euro), nāk. gados papildus 2 štata darbiniekiem: terminologam (955 euro + VSAOI) un korektoram (955 euro + VSAOI), papildus 10 nozaru redaktoriem (860 euro + VSAOI) un 2 nozaru ekspertiem(733 euro + VSAOI) KOPĀ: 1960529 euro)
														Latvijas Kultūras kanona attīstība (1 010 000 euro - četru darba vietu izveide (katra 4 darba vietas x 1667 euro = 6 668 euro), kanona vērtību digitalizācija (570 149 euro) un tulkošana (42 670 euro), autortiesību maksājumi (21 350 euro), saskarnes attīstīšana (99 605 euro), citu digitālo produktu izstrāde (170 755 euro). Uzturēšanas izdevumi - administratīvie izdevumi - 14 229 euro x 5 = 71 145 euro, mārketinga un sabiedrības iesaistīšanas kampaņa - 19 920 euro x 5 = 99 600 euro. Atlīdzība - projekta vadītājam, juristam, IT speciālistam, mārketinga speciālistam, kā arī autoratlīdzība ekspertiem -71 742 euro). Tiek plānots būtiski uzlabot kapacitāti, lai realizētu LNB stratēģijā izvirzītos mērķus attīstīt krājumu pētniecību, ar bibliotēku attīstību, ietekmes novērtēšanu un digitālo vidi saistīto pētniecību (1 370 000 euro). Folkloras krātuves izveidei un turpmākajos gados nodrošināšanai LNB - 40000 euro
4. Rīcības virziens: Darba tirgum pielāgota profesionālā tālākizglītība (NAP 295)						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā**	**indikatīvie aprēķini/skaidrojumi**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**									
	4.1.1.Atbilstoši nozaru specifiskajām vajadzībām nodrošināt kultūras jomā strādājošiem (tostarp muzeju, bibliotēku, arhīvu darbinieki u.c.) pastāvīgu profesionālo pilnveidi	KM (LNB NKC, LNA, KISC	Kultūras institūcijas LRSP	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2015-2020	500 736	500 736	500 736	500 736	500 736	500 736	2 002 944	**3 004 416**	2012.gadā bija 16307 darbinieki, Vidēji gadā plānots apmācīt 40% gadā (6522darbinieki). Tas ir 652 grupas (10 cilvēki grupā) vienas grupas izmaksas 768 euro (t.sk. programmas, izdales materiāli, darba samaksa).
	4.1.2 Pilnveidot kultūras nozaru darbinieku (tostarp kultūras centru, muzeju, bibliotēku, arhīvu darbinieki u.c.) zināšanas par moderno tehnoloģiju iespējām un to praktisko pielietojumu darbā	KM (KISC, LNB, LNKC, NKC)	Kultūras institūcijas,	valsts budžets,	2015-2020	375 552	375 552	500 736	500 736	500 736	500 736	2 002 944	**2 754 048**	2012.gadā bija 16307 darbinieki, Vidēji 2015. un 2016.gadā plānots apmācīt 30% gadā (4892darbinieki). Tas ir 489 grupas (10 cilvēki grupā) vienas grupas izmaksas 768 euro (t.sk. programmas, izdales materiāli, darba samaksa). Finansējums sadalāms - 45% LNB un 55% KISC. Sākot ar 2017.gadu katru gadu plānots apmācīt 40% darbinieku, parezot finnasējumu palielināt par 125 184 euro
	4.1.3. Nodrošināt pastāvīgu tālākizglītības pieejamību pašvaldību kultūras jomas speciālistiem	KM (LNKC)	Pašvaldības, pašvaldību kultūras nami	IZM administrēto ESF programmu ietvaros,	2017 - 2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros	29 730	29 730	29 730	29 730	118 920	**118 920**	Finansējums LNKC nolikumā noteikto tālākizglītības funkciju paplašināšanai

	4.1.4. Izvērtēt iespēju un izstrādāt metodiku regulāra monitoringa veikšanai par Audzēkņu skaitu kultūrizglītības augstskolās un koledžās, kas ieguvuši darbu sešus mēnešus pēc skolu beigšanas	KM		Valsts budžets	2017 -2019			20 000	20 000	20 000		60 000	**60 000**	3 gadu monitorings (izvērtējuma veikšanai gadā 20000 euro)
				kopā:		**8 898 320**	**11 430 873**	**12 050 763**	**12 050 763**	**12 050 763**	**12 030 763**	**48 183 052**	**68 512 245**	

3. Eksportspējīgas kultūras un radošās industrijas

1. Rīcības virziens: Uzņēmējdarbības izaugsme radošo industriju sektorā (NAP 130; 131; 133; 134)						2015	2016	2017	2018	2019	2020	2017-2020	kopā	indikatīvie aprēķini/ paskaidrojumi
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūc**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**									
1.1. Sekmēt jaunu uzņēmumu veidošanos un uzņēmējdarbības izaugsmi radošo industriju sektorā	1.1.1.Īstenot motivācijas, konsultāciju un apmācību pasākumus uzņēmējdarbības uzsākšanai un inovatīvu biznesa ideju attīstīšanai	EM	CFLA, NVO, KM	EM administrētās ES fondu programmas ietvaros	2015-2020	budžeta ietvars	budžeta ietvars					budžeta ietvars		
	1.1.2.Izveidot radošo industriju inkubatoru, nodrošinot pirmsinkubācijas un inkubācijas pakalpojumus topošajiem un jaunajiem uzņēmējiem	KM, EM	CFLA	ERAF	2015-2020	Finansējumu plānots piesaistīt no ERAF EUR 3 000 000								
	1.1.3.Atbalstīt inovatīvu un starptautiski konkurētspējīgu produktu un pakalpojumu izstrādi, veicinot radošo industriju un tradicionālo nozaru sadarbību, kā arī sniedzot atbalstu radošo industriju produktu attīstībai	KM, EM	CFLA	Valsts budžets, ERAF	2015-2020	Finansējumu plānots piesaistīt no ERAF EUR 2 000 000								
	1.1.4.Sekmēt radošo industriju uzņēmumu piekļuvi finansējumam, īstenojot mikroaizdevumu programmu, garantiju, uzsākšanas kapitāla un riska kapitāla instrumentus	EM	LAFI, LGA	EM administrētās ES fondu programmas ietvaros	2015-2020	Konkursa kārtībā piesakoties uz EM administrētajām ES fondu programmām								
	1.1.5.Informēt radošos uzņēmumus par nacionāla un ES līmeņa finanšu instrumentiem (t.sk. programmas „Radošā Eiropa" Garantiju fonds, Horizon 2020) iespējām, kā arī par alternatīvu finanšu instrumentu izmantošanu	KM	IZM, EM	Valsts budžets (KM, EM), IZM administrēto ES programmu ietvaros	2015-2020	40 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000	**140 000**	Valsts uzdevumu deleģēšana atbilstošākajai privātpersonai konkursa kārtībā informatīvu un konsultatīvu kampaņu nodrošināšanai saskaņā ar iesniegto komunikācijas plānu (plānotās pozīcijas- atlases organizēšana, pieteikumu izvērtēšana, administrācija 11628 euro, tehniskā un vizuālie risinājumu koncepcijas izstrāde un realizācija 16372 euro, semināru un kampaņu organizēšana 12000 euro. 2016. un turpmākajiem gadiem - administrācija 7935 euro, t, semināru un kampaņu organizēsana 12065 euro

2. Rīcības virziens: Radošo industriju sektora konkurētspēja un eksports (NAP 134)						2015	2016					2017-2020	kopā:	indikatīvie aprēķi/ paskaidrojumi
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūc**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**									
2.1. Sekmēt Latvijas dizaina kvalitāti un dizaina zīmola attīstību	2.1.1.Izveidot Latvijas dizaina nozares institucionālo sistēmu, kas ietver Latvijas Dizaina padomes funkciju stiprināšanu, kā arī valsts un NVO sektora sadarbības veicināšanu	KM	LDS, DIC, citas ministrijas, NVO	Valsts budžets	2015-2020	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000	**170 000**	Valsts uzdevumu deleģēšana dizaina nozares profesionāļiem, 2015. gads - Autoratlīdzība ekspertiem dizaina stratēģijas priekšizpētei un ieviešanas priekšlikumu izvērtēšanai. 2016. un turpmākajiem gadiem autoratlīdzība stratēģijas īstenošanas monitoringam, precizēti aprēķini tiks veikti pēc stratēģijas izstrādes
	2.1.2. Izveidot Latvijas dizaina kvalitātes atbilstības sistēmu un attīstīt Gada balvu dizainā, paaugstinot balvas atpazīstamību un prestižu starp profesionāļiem un plašākā sabiedrībā	KM	LDS	Valsts budžets	2015-2020	30 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	160 000	**230 000**	palielināt valsts līdzfinansējumu dizaina balvai līdz 50% no 2013.gadam kopējās izmaksu tāmes 58 952.32 latu (83881.59 euro). 2015.gadā paredzēts 30 000 euro valsts līdzfinansējums, sākot no 2016.gada papildus finansējums 10 000 euro, nodrošinot 40 000 euro valsts līdzfinasējumu
	2.1.3. Pozicionēt Latvijas dizainu sasaistē ar Latvijas eksporta zīmola stratēģiju	KM	EM; ĀM	Valsts budžets, ESF finansējums	2016 -2020		25 000	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000	**145 000**	Atbalsts 1 starptautiskas izstādes paplašināšanai gadā (eksponātu papildināšanai - 17 000 euro un autoratlīdzībai 8 000 euro)
	2.1.4. Veicināt labo praksi publisko iepirkumu procedūrā, vērtējot preces un/vai pakalpojumus pēc saimnieciskā izdevīguma principa, iekļaut dizainu kā vienu no vērtēšanas kritērijiem	KM	FM, EM, IUB	Valsts budžets	2017	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
2.2. Veicināt arhitektūras nozares konkurētspēju un attīstību	2.2.1. Izstrādāt Arhitektūras likumu	KM	LAS	Valsts budžets	2016-2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
	2.2.2. Nodrošināt sistemātisku arhitektūras pārstāvniecību Venēcijas biennāles starptautiskajā arhitektūras izstādē, paredzot tam regulāru valsts finansējumu, kā arī dalību citās valstiski nozīmīgās nacionālās un starptautiskās izstādēs	KM, VKKF	CFLA	Valsts budžets, EM, administrētās ES fondu programmas ietvaros	2015-2020	126 689	73 311	125 000	75 000	125 000	75 000	400 000	**600 000**	2015.gadā 70% no projekta realizācijas kopsummas (93414 euro) un 50% telpu īres priekšapmaksa (33275 euro), 2016.gadā 30% no projekta realizācijas kopsummas un 50% telpu īres maksa. 2018. un 2020.gadā Venēciju biennāles izmaksa indikatīvi nemainās.

	2.2.3. Atbalstīt uz Latvijas Arhitektu savienības bāzes izveidotā Arhitektūras informācijas centra darbību un īstenot informatīvu kampaņu ar mērķi lielākajās pilsētās izveidot pašvaldību finansētus arhitektūras informācijas centrus	KM, LAS	VKKF, pašvaldības	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2015-2020	30 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	160 000	**230 000**	2015.gadā plānotie uzdevumi: Latvijas arhitektūras notikumu apkārtraksta LANA ikmēneša sagatavošana un pētniecība 10 000 euro); LAS bibliotēkas fonda digitalizēšana (10 000 euro) ; diskusiju cikla turpināšana (5000 euro); arhitektūras tūrisma attīstība (ceļvežu izstrādāšana u.c.) u.c. iniciatīvas (5000 euro), nepieciešams papildu finansējums. No 2016.g. papildus nepieciešmi 10 000 euro LAS bibliotēkas fonda digitalizēšanai
2.3. Sekmēt kino industrijas attīstību	2.3.1. Izveidot atbalsta mehānismu starpmediju audiovizuālu produktu izveidei, izplatīšanai digitālos nesējos	NKC	KM, VKKF	Valsts budžets, programmas „Radošā Eiropa" ietvaros	2015-2020	250 000	300 000	350 000	350 000	350 000	350 000	1 400 000	**1 950 000**	Izveidot atbalsta programmu katru gadu konkursa kārtībā atbalstot interaktīvus starpnozaru/ radošo industriju projektus (2015.gadā 5 x 50 000 euro, 2016.gadā 6 x 50 000 euro, 2017-2020.gadā katru gadu 7 x 50 000 euro)
	2.3.2. Attīstīt līdzfinansējuma mehānismus ārvalstu filmu piesaistei Latvijai	NKC	KM	Valsts budžets	2015-2020	996 000	1 240 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	6 000 000	**8 236 000**	Turpināt līdzfinansējuma programmu ārvalstu filmu projektu veidošanai Latvijā (2015.gadā 6 x 166 000 euro, 2016.gadā 8 x 155 000 euro, 2017-2020.gadā katru gadu 10 x 150 000 euro)
	2.3.3. Atjaunot starptautisko kopražojumu programmu, rosināt starpvalstu sadarbības līgumu noslēgšanu kopražojumu veicināšanai	KM	NKC, VKKF	Valsts budžets	2015-2020	850 000	996 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	4 560 000	**6 406 000**	Izveidot atbalsta programmu starptautisku kopražojumu veidošanai katru gadu konkursa kārtībā atbalstot 2015.gadā 5 projektus x 170 000 euro, 2016.gadā 6 projektus x 166 000 euro, 2017-2020.gadā 8 projektus x 142 500 euro gadā
	2.3.4. Veidot sadarbību ar sabiedrisko televīziju nacionālo filmu kopražošanā un izplatīšanā	NKC, NEPLP, LTV	KM, NEPLP, LTV	Valsts budžets	2015-2020	200 000	260 000	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000	**1 260 000**	Izveidot atbalsta programmu nacionālo filmu kopražošanai atbalstot 2015. -10 projektus, 2016. gadā - 13 projektus, no 2017. - 2020 10 projektus gadā (vidēji 20 000 vienam projektam)
	2.3.5. Veidot starptautiskus tīklus un pasākumus konkurētspējas attīstībai, it īpaši Baltijas jūras reģionā; esošo pasākumu nostiprināšana (Baltijas jūras dokumentālo filmu forums, *Riga Meetings*)	NKC	KM, RD	Valsts budžets, programma „Radošā Eiropa"	2015-2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	**600 000**	Atbalsts 2 starptautiskiem tīklošanas pasākumiem gadā (vidēji 50 000 euro vienam pasākumam)
	2.3.6. Attīstīt audiovizuālo/ filmu nozares klasteri	NKC, NVO	Nozares pārstāvji	ERAF konkursa kārtībā,	2016- 2020	finansējumu plānots piesaistīt konkursa kārtībā no ES finansējuma								Veicinot filmu nozares un citu radošo industriju uzņēmumu savstarpējo sadarbību, izveidot atbalsta programmu klasteru projektiem: 2016.-5 projekti, no 2017. - 2020 6 projekti gadā. (vidēji 15 000 vienam projektam) vidēji plānotais finansējums - 435000 euro
	2.3.7. Attīstīt sadarbību ar Rīgas filmu fondu, izveidot Latvijas filmu komisiju NKC	NKC	KM, RFF	Valsts budžets	2016 -2020		70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	280 000	**350 000**	Atbalsts 1 NKC štata vietai (20 000 euro gadā) komisijas darba nodrošināšanai un tās aktivitātēm (veicinot ārvalstu filmu veidošanu Latvijā un pasaulē) viena gada ietvaros (50 000 euro gadā)
	2.3.8. Piedalīties nozīmīgākajos starptautiskajos kino pasākumos pasaulē un Eiropā (Berlīnes starptautiskais kino festivāls/ tirgus, Kannu starptautiskais kino festivāls/ tirgus u.c.)	NKC	KM, CFLA, RD, NVO	Valsts budžets, CFLA	2015-2020	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	320 000	**480 000**	Viena gada ietvaros nodrošināta dalība 4 starptautiskos kino pasākumos pasaulē un Eiropā
2.4. Veicināt radošo industriju sektora eksporta attīstību	2.4.1. Nodrošināt valsts pārstāvniecību starptautiskajās tautsaimniecības skatēs, mesēs, tirgos, festivālos u.c., lai popularizētu Latvijas radošās industrijas un veicinātu radošo industriju eksportu	KM, EM, nozares NVO	KM, EM, CFLA	Valsts budžets , EM administrētās ES fondu programmas ietvaros	2015-2020	450 000	450 000	450 000	450 000	450 000	450 000	1 800 000	**2 700 000**	2015.g. - Nodrošināta dalība 4-5 nozaru pasākumos ārvalstīs ar galveno uzsvaru uz valsts reprezentāciju (vidēji - 90 000 euro vienam pasākumam - ekspozīciju koncepcija un īstenošana - 60 000 euro, administratīvās izmaksas - 10 000 euro, kataloga sagatavošana 20 000 euro.
	2.4.2. Sadarbībā ar LIAA sekmēt radošo industriju komersantu ārējo tirgu apgūšanu un sadarbības tīkla veidošanai	KM	LIAA, CFLA	Valsts budžets, EM, administrētās ES fondu programmas	2015-2020	finansējumu plānots piesaistīt no ES fondu finansējuma								
	2.4.3. Uz radošo industriju eksporta veicināšanu un attīstību vērstu nozaru organizāciju darbības stimulēšana	KM	Nozaru NVO	Valsts budžets	2015-2020	250 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	1 600 000	**2 250 000**	Valsts funkciju deleģēšana atbilstošākajai privātpersonai konkursa kārtībā 5 radošo industriju organizācijām eksporta funkcijas veikšanai 2015.gads (administratīvās izmaksas 15 000 euro, RI kartēšana un informācijas aprite 20 000 euro, informatīvu materiālu veidošana 15000 euro, 2016. gads (administratīvās izmaksas 15 000 euro, RI kartēšana un informācijas aprite 25 000 euro, izglītības pasākumi RI pārstāvjiem 25 000 euro informatīvu materiālu veidošana 15 000 euro), 2017. -2020. indikatīvie aprēķini paliek esošie.
	2.4.4. Izstrādāt priekšlikumus grāmatniecības nozares darbības vides uzlabošanai un ekonomiskās atdeves palielināšanai	Grāmatniecības nozares organizācijas	KM, EM,FM	Valsts budžets	2016	budžeta ietvars								

	2.4.5. Organizēt izglītojošus seminārus, konferences, kampaņas un citus izglītojošus pasākumus par dažādo radošo industriju nozaru (t.sk.mūzikas, dizaina, arhitektūras, filmu, teātra, dejas) attīstības jautājumiem un eksporta iespējām	Nozares institūcijas	VKKF, LIAA, CFLA	Valsts budžets, (VKKF) EM administrētās ES programmas	2015-2020	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000	900 000	1. prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros.Konkursa kārtībā finansējums tiek piešķirts 8-15 izglītojošu pasākumu organizēšanai gadā radošo industriju nozarēs. (vidēji viena pasākuma izmaksas 10 000 euro)
	2.4.6. Izveidot mūzikas eksporta mērķprogrammu VKKF	VKKF	KM	Valsts budžets	2017-2020	0	0	360 000	360 000	360 000	360 000	1 440 000	1 440 000	1. prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros. Konkursa kārtībā atbalstīti mūzikas industrijas eksporta projekti: vidēji 10 projekti ik gadu (vidēji viena projekta izmaksas 36 000 euro)

3. Rīcības virziens: Labvēlīga infrastruktūra un inovāciju attīstība (NAP 134; 186)						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā:**	**indikatīvie aprēķi/ paskaidrojumi**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**									
3.1. Attīstīt inovācijām labvēlīgu infrastruktūru un veicināt inovāciju attīstību radošo industriju sektorā, kā arī to mijiedarbību ar citām nozarēm	3.1.1. Izveidot Radošo industriju centru Miera ielā 58, Rīgā, radot fizisku un virtuālu platformu sadarbībai nacionālā un starptautiskā līmenī	KM	EM, CFLA; FM (VNĪ)	Valsts budžets, ERAF, BJRP, programmas „Radošā Eiropa" ietvaros DP SAM 3.1.1	2015- 2020 II pusg	finansējumu plānots piesaistīt no ERAF, EUR 3 000 000								
	3.1.2. Izveidot efektīvāko modeli Dizaina inovāciju un attīstības centra attīstībai un nodrošināt tā darbību, iekļaujoties Radošo industriju centra – Tabakas fabrikas – darbībā un attīstībā	KM, NVO	EM	Valsts budžets, ERAF, programmas „Radošā Eiropa" ietvaros	2015-2020 II pusg	20 000	180 000	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000	**1 400 000**	Dizaina inovāciju un attīstības centra izveides *fesibility* izpēte (20 000 euro), pilotprogrammas ieviešana un materiāltehniskās bāzes izveide (180000 euro). Dizaina inovāciju un attīstības centra darbības nodrošināšana sākot no 2017.gada (300 000 euro)
	3.1.3. Turpināt īstenot iestrādnes izglītības iestāžu un uzņēmējdarbības sektora sadarbības stiprināšanai radošo industriju jomā Baltijas jūras reģionā, kas aizsāktas Eiropas Savienības Stratēģijas Baltijas jūras reģionam Rīcības plāna paraugprojekta „Izglītības iestāžu un uzņēmējdarbības sektora sadarbības veicināšana Baltijas jūras reģionā caur jauna līmeņa radošo centru TAB FAB" īstenošanā	KM, augst skolas	NVO	Valsts budžets, ES programmu ietvaros	2014-2020	500 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	3 000 000	**4 250 000**	2015. gads Tehnisko ražošanas iespēju izpēte (50000 euro), ārvalstu tirgu izpēte un pieprasījuma apzināšana (50000 euro), radošo industriju *boot camp* programmas izstrāde un organizēšana Baltijas jūras reģiona pārstāvjiem (100000 euro), rezidenču programmas izstrāde (50000 euro), produktu dizaina konkursa izstrāde un organizēšana studentiem no Baltijas jūras reģiona valstīm (150000 euro), valsts līdzfinansējums ETS programmās TAB FAB projekta turpinājumam sadarbībā ar BJR valstīm (100 000 euro) 2016.gads -*Boot camp* organizēšana Baltijas jūras reģiona pārstāvjiem (50 000 euro), rezidenču programmas norise (250000 euro), produktu dizaina konkurss studentiem no Baltijas jūras reģiona valstīm (150000 euro), prototipēšanas laboratoriju iekārtošana (150000 euro), materiālu bibliotēkas ierīkošana (150000 euro) līdzīgs finansējums 2017.-2020
	3.1.4. Izveidot starpdisciplināru partnerību modeli kultūrizglītībā, nodrošinot uz plašu darba tirgu un starpnozaru sadarbību orientētu kultūrizglītības procesu	KM	Kultūrizglītības institūcijas	Valsts budžets	2015-2020	400 000	600 000	750 000	750 000	750 000	750 000	3 000 000	**4 000 000**	2015. gadā -īstenoti 15 starpdisciplināru partnerību projekti vidējās profesionālās kultūrizglītības iestādēs sadarbībā ar vietējām pašvaldībām, uzņēmējiem un sociālās jomas pārstāvjiem. Vidēji viena projekta izmaksas 26 666 euro (autoratlīdzība projektu personālam = 6 204 euro (110 stundas x 4,70 euro x 12); autoratlīdzība projektu ekspertiem 20 462 euro (110 stundas x 18,60 euro x 10 eksperti), No 2016. gada vidējās viena projekta izmkasas 30 000 euro - 20 projekti, ik gadu - 25 projekti

4. Rīcības virziens: Sabiedrības informēšana, radošo industriju pētniecība un monitorings (NAP 134; 133)						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā:**	**indikatīvie aprēķi/ paskaidrojumi**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**									
4.1. Informēt dažādas sabiedrības mērķauditorijas par radošo industriju attīstības	4.1.1. Nodrošināt radošo industriju komunikācijas platformas attīstību	KM	Komunikācijas platforma „Fold"	Valsts budžets, privātais līdzfinansējums	2015-2020	90 000	140 000	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000	**1 030 000**	2015. gads sabiedrības izpratnes veidošana un iesaistes kampaņa par radošajām industrijām koncepta izstrāde 10 000 euro, pasākumu kopums stratēģijas īstenošanai (80 000 euro t.sk. platformas "Fold"pilnveide un paplašināšana 30 000 euro; konsultācijas un mentorings potenciālajai mērķauditorijai 20 000 euro, RI un dizaina domāšanas foruma organizēšana 30 000 euro)

jautājumiem un veikt radošo industriju sektora pētniecību un monitorings	4.1.2. Īstenot un attīstīt Radošās darbības nedēļu „Radi!" ar mērķi popularizēt Latvijas radošo industriju potenciālu	KM	IZM, VARAM EM, ĀM	Valsts budžets, privātais līdzfinansējums	2014-2020	500 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000	**1 500 000**	Radošās darbības nedēļa 2015.gadā ir Latvijas prezidentūras ES padomē centrālā kultūrpolitikas programmas platforma, kas tiks prezentēta visā ES. Finansējums paredzēts nedēļas galveno pasākumu nodrošināšanai, t.sk.ekspertu piesaistei.Radošās darbības nedēļa ir ikgadējs pasākums un finansējums paredzēts nedēļas enkurpasākumu organizēšanai (10-20 gb.). Viena pasākuma vidējās izmaksas 25 000 euro (25000 x 20). No 2016.gada vidēji 8 pasākumi
	4.1.3. Pilnveidot statistikas datu apkopošanas mehānismu radošo industriju jomā	CSP	EM, KM	Valsts budžets	2015-2020	Valsts budžets	Valsts budžets					Valsts budžets		
	4.1.4. Īstenot sistemātisku radošo industriju sektora un nozaru kartēšanu, monitoringu un ekonomiskās ietekmes izvērtēšanu	KM, augst skolas	EM, CSP	Valsts budžets, ES fondu finansējums	2015-2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	**600 000**	Regulāra pētījumu veikšana radošo industriju monitoringam (vidēji 1 pētījuma izmaksas 50 000 euro x 2 pētījumi gadā)
				kopā:		**5 182 689**	**6 244 311**	**7 385 000**	**7 335 000**	**7 385 000**	**7 335 000**	**29 440 000**	**40 867 000**	

4. Radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība

1. Rīcības virziens: Nodrošināt kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu attīstību un pieejamību ***(NAP 188; 337; 415; 417; 437)***						**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2017-2020**	**kopā**	**indikatīvie aprēķini/skaidrojums**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**									
1.1. Sekmēt plašu profesionālās mākslas un kultūras mantojumā balstītu pakalpojumu pieejamību reģionos, nodrošinot pakalpojumu grozu	1.1.1. Palielināt VKKF mērķprogrammas finansējumu profesionālās mākslas (mūzika, teātris, deja, vizuālā māksla, literatūras, filmas) pieejamībai reģionos	KM (VKKF)		Valsts budžets (VKKF)	2015 - 2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	600 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros. Vidēji gadā programmas pieaugums 100 000 euro
	1.1.2. Turpināt mērķtiecīgu pašvaldību kultūras infrastruktūras pilnveidi, pielāgojot to arī profesionālās mākslas un kultūras mantojuma aktivitātēm	pašvaldības	VARAM	pašvaldību budžets, VARAM administrētā ERAF programmās konkursa	2015-2020	pašvaldību budžetu ietvaros, finansējumu plānots piesaistīt konkursa kārtībā no ERAF un pārrobežu programmām								Saskaņā ar pašvaldību darbības stratēģijām
	1.1.3. Izveidot mērķprogrammu radošo profesionāļu rezidenču darbības atbalstam, veidojot tās par reģionālajiem kultūras un mākslas centriem	KM (VKKF)	Pašvaldības	Valsts budžets (VKKF)	2015-2020	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	600 000	1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros. Vidēji 20 000 euro vienai rezidencei x 5 rezidences
	1.1.4. Nodrošināt atbalstu reģionālo daudzfunkcionālo centru augstvērtīga satura veidošanai	KM	reģionālie daudzfunkcionālie centri	Valsts budžets	2014 - 2020	budžeta ietvars	budžeta ietvars	0	150000	150000	150000	450 000	**450 000**	Vidēji 3 daudzfunkcionālie centri (kultūras un kultūrizglītības centri) reģionā (3x 5 reģioni) x 30 000 euro
	1.1.5. Īstenot projektu konkursus par valsts atbalstu akreditētajiem pašvaldību, autonomajiem un privātajiem muzejiem nacionāli nozīmīgu projektu īstenošanai	KM		Valsts budžets	2014-2020	80 000	80 000	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	**560 000**	Viens konkurss gadā - saskaņā ar Muzeju likuma 13.panta 5.punktu valsts piešķir budžeta līdzekļus Nacionālajā krājumā esošo priekšmetu un kolekciju uzturēšanai, saglabāšanai un restaurēšanai. Plānots, ka 2015.- 2016. gadā pieteiksies vidēji 80 muzeji ar vidējo finansējumu 1000 euro (minimāli nepieciešamais projektu īstenošanas finansējums); 2017.- 2020. gadā - 80 muzeji ar vidējo finansējumu 1250 euro
	1.1.6. Īstenot muzeju ekspozīciju modernizācijas programmu	KM	Valsts/ pašvaldību muzeji	ERAF, valsts budžets	2015-2020	165 000	165000	165000	165000	165000	165000	660000	**990 000**	Saskaņā ar NAP aktivitātei plānots aptuveni 850 000 euro. Ekspozīcijas modernizācijas izmaksas -vidēji 570 euro par 1 m2. Kopumā 2015.gadā papildu plānojamā ekspozīcijas platība = 289.47 m2; 2016= 289.47m2 ; 2017- 2020 = 1 157.89 m2
	1.1.7. Atbalstīt mērķtiecīgu kultūras namu un kinoteātru digitalizāciju	KM	Pašvaldības, VARAM	VARAM administrētā ERAF programmas konkursa	2017 - 2020			375 000	375 000	375 000	375 000	1 500 000	**1 500 000**	50 000 x 30 kultūras nami un kinoteātri (30 saskaņā ar policentriskās attīstības modeli)
	1.2.1. Attīstīt KISC kā kultūras un atmiņu institūciju inovatīvo tehnoloģiju centru, t.sk., dabiskās valodas tehnoloģiju risinājumu centru	KM	KISC	Valsts budžets	2014-2016 II pusg.	96 000	96 000	0	0	0	0	0	**192 000**	KISC aprēķini, balstoties uz plānotajām aktivitātēm (infrastruktūras iegāde 46963 euro (kapitālās iegādes- 6 datori 5122 euro, 6 monitori 2988 euro) izvietošana dtu centrā 38853,2 euro info sistēmas administratoriem atlīdzība 49037 euro)
	1.2.2. Uzlabot kultūras nozares speciālistu kompetenci digitālā kultūras mantojuma veidošanas, saglabāšanas un izmantošanas jomās	KM	LNA, LNB, KISC, muzeji	Valsts budžets	2015-2020	1 161 100	1 161 100	1 161 100	1 161 100	1 161 100	1 161 100	4 644 400	**6 966 600**	Digitalizācijas kompetenču centra darbība - 8 amata vietas atalgojums 1138 euro x12 mēneši = 13656 euro x8= 109248 euro. Darba devēja VSAO (23,59%) 25772 euro, atvaļinājuma pabalsti 30% apmērā 32775 euro, Darba devēja VSAO (23,59%) 7732 euro. Disku vietas 1209euro /vienība x100 vienības =120900 euro; 8 darba vietu iekārtošana - datori 854x8= 6832 euro, monitors 8= 498 euro x8= 3984 euro; Disku masīvu noma - 6000 euro mēnesī x12= 72000 euro; 571857 euro (t.sk. multifunkcionālas skenēšanas iekārtas, dalības maksas starptautiskās organizācijās, dalības maksas konferencēs un komandējumu izmaksas un infrastruktūras uzturēšanu)
	1.2.3. Izveidot Digitālā kultūras mantojuma padomi ar kultūras mantojuma digitalizāciju, pieejamību un saglabāšanu saistīto jautājumu risināšanai	KM	Kultūras institūcijas, LNB, LNA, KISC	Valsts budžets	2015 II pusg.	budžeta ietvaros								

1.2. Digitālā satura un citu produktu veidošana un e-pakalpojumu attīstība, paplašinot pakalpojumu pieejamības un izmantošanas iespējas ekonomiskajā darbībā	1.2.4. Turpināt regulāru un mērķtiecīgu kultūras mantojuma (t.sk. audiovizuālā) digitalizāciju un digitāli dzimušā kultūras mantojuma uzkrāšanu, kā arī nodrošināt to iekļaušanu Eiropas digitālajā bibliotēkā Europeana un citos starptautiskajos digitālajos krājumos	KM,	kultūras atmiņas institūcijas LNB, LNA, KISC, LNKC, VKPAI, VARAM	Valsts budžets, pašvaldību budžets, ERAF	2016-2020	Finansējumu plānots piesaistīt no ERAF, EUR 10 000 000								
	1.2.5. Atrisināt ar autortiesībām saistītos jautājumus, lai nodrošinātu digitalizēto un digitāli radīto materiālu, t.sk. e-grāmatu, pieejamību	KM	LNB, KISC, LNA, muzeji, AKKA/ LAA	Valsts budžets	2015 IIpusg	budžeta ietvaros								
	1.2.6. Attīstīt esošos kultūras e-pakalpojumus (LDKK, LNDB,VVAIS, NMKK u.c.), ieviest jaunus kultūras tiešsaistes pakalpojumus, t.sk., lietojumus mobilajām ierīcēm	KM (KISC)	muzeji, LNA, LNB	Valsts budžets, ERAF	2015-2020	1 310 345	1 370 345	1 370 345	1 370 345	1 370 345	1 370 345	5 481 380	**8 162 070**	VVAIS uzturēšana+KISC aprēķini balstoties uz KISC aktivitātēm. **2015g.-** (LNA-VVAIS ieviešanai - 58 063 euro (5 amata vietas x783x12mēn.= 46 980 euro) darba devēja VSAO iemaksām 11 083 euro (28500x24.09%; .)+540000 (LNB - nepieciešamais papildu amata vienību skaits - 6, atalgojums = 1088.83x6x12 = 78396 euro, VSAOI = 24 204 euro, kopā atlīdzībai = 102 600 euro; LNDB infrastruktūras pielāgošana digitāli tapušā mantojuma vākšanai, saglabāšanai un piekļuvei - 135175 euro; skaitļošanas jaudu palielināšana (serveri un datu krātuve); programmatūras izstrāde - 275834 euro; dalība konferencēs, komandējumi, infrastruktūras uzturēšana - vidēji 2846 euro uz cilvēku x 6 = 17076 euro; darba vietu izveide: galds - 285 euro x6= 1710 euro; krēsls - 185x6= 1110 euro, dators - 785 euro x6= 4710 euro, monitors - 185 euro x6 = 1110 euro, printeris - 85 euro x3 = 255 euro, dokumentu plaukts - 140 euro x 3= 420 euro, KOPĀ: 9315))+712 282 (KISC - 5 portālu uzturēšana - 1 cilvēkdiena ~ 300 euro x 20 dienas/mēnesī x 12 = 72 000 euro; atalgojums 2 projekta vadītājiem un 3 informācijas sistēmu administratoriem = (1200 euro x2x12) + (1800 euro x 3x 12) = 93600 euro, VSAOI = 22081 euro, KOPĀ: 115 681 euro; digitālais aprīkojums 2 sistēmām - 524 602 euro).
														2016.-2020.g.-58 063 (LNA - VVAIS ieviešanai - 58 063 euro(5 amata vietas x783x12mēn.= 46 980 euro) darba devēja VSAO iemaksām 11083 euro (28500x 24.09%;)+314 851 (LNB-nepieciešamais papildu amata vienību skaits - 6, atalgojums = 1088.83x6x12 = 78396 euro, VSAOI = 24 204 euro, kopā atlīdzībai = 102 600 euro; Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas infrastruktūras pielāgošana digitāli dzimušā mantojuma vākšani, saglabāšanai un piekļuvei - 135 175 euro; dalības maksas konferencēs un komandējumu izmaksas un infrastruktūras uzturēšana - vidēji 2846 euro uz cilvēku x 6 = 17076 euro; programmatūras uzturēšana - 60000 euro)+997431 (KISC - 5 portālu uzturēšana - 1 cilvēkdiena ~ 300 euro x 20 dienas/mēnesī x 12 = 72000 euro; Atalgojums 2 projekta vadītājiem un 3 informācijas sistēmu administratoriem = (1200 euro x2x12) + (1800 euro x 3x 12) = 93 600 euro, VSAOI = 22 081 euro, KOPĀ: 115681 euro; digitālais aprīkojums 3 sistēmām - 809750 euro).
	1.2.7. Attīstīt dabiskās valodas tehnoloģiju risinājumus un resursus (t.sk. valodas korpusa, tezauru, kontrolēto vārdnīcu un saistīto datu izveide, u.c. latviešu valodai digitālajā vidē obligāti nepieciešamās komponentes)	KM (KISC)	LNB, IZM	ERAF	2016 - 2020	Finansējumu plānots piesaistīt no ERAF, EUR 3 000 000								
2. Rīcības virziens: Radošu cilvēkresursu piesaiste un radošas vides veidošana (NAP 339; 436; 437)						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā**	**indikatīvie aprēķini/skaidrojums**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**									
2.1. Sekmēt sabiedrības līdzdalību vietējo kultūras procesu attīstībā	2.1.1. Nodrošināt atbalstu kultūras NVO kapacitātes stiprināšanai, sekmējot to iesaisti lokālās kultūras attīstībā	SIF	NVO	VKKF, ESF, EEZ	2014-2020	SIF konkursa kārtībā								
	2.1.2. Apkopot un popularizēt labās prakses piemērus kultūras institūciju sadarbībai ar lauku NVO un citu nozaru institūcijām	Kultūras institūcijas, NVO		Pašvaldību budžets, valsts budžets	2014-2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros					budžeta ietvaros		
	2.1.3. Atbalstīt sabiedrības iesaisti daudzveidīgās amatiermākslas aktivitātēs	KM (LNKC)	pašvaldības	Pašvaldību budžets, valsts	2014-2020	pašvaldību budžeta ietvaros								
2.2. Sekmēt Latvijas kultūrtelpas un lokālās vides savdabības saglabāšanu	2.2.1. Ar VKKF reģionālo kultūras programmu atbalstu nodrošināt Latvijas lokālās savdabības saglabāšanu	KM (VKKF)	Pašvaldības	Valsts budžets (VKKF)	2014-2020	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000	900 000	Vidēji 30 projekti gadā (5000 euro projekta izmaksas) 1. prioritātes1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros
	2.2.2. Saglabāt vēsturisko kultūrtelpu (suitu, lībiešu u.c) unikalitāti	KM,	UNESCO LNK, Pašvaldības, NVO	Valsts budžets (VKKF), pašvaldību budžets	2016 - 2020	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000	900 000	Vidēji 30 projekti gadā (5000 euro projekta izmaksas) 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātē plānotā VKKF budžeta pieauguma ietvaros

	2.2.3. Īstenot kultūras pieminekļu restaurāciju un to sociālekonomiskā potenciāla izmantošanu	KM (VKPAI)	Pašvaldības, privātie īpašnieki, FM (VNĪ)	ERAF, EEZ, valsts, pašvaldību budžets un privātais finansējums	2015 - 2020	1 052 000	1 052 000	1 052 000	1 052 000	1 052 000	1 052 000	4 208 000	**6 312 000**	1 052 000 euro gadā = valsts finansiālais atbalsts ~ 150 valsts nozīmes kultūras pieminekļu izpētei, glābšanai un restaurācijai Kultūras pieminekļu izpētes, glābšanas un restaurācijas programmas ietvaros.vidēji 7000 euro vienam objektam. Precīzi aprēķini var tikt veikti tikai pēc ekspertu komisijas slēdziena.
2.3. Sekmēt jaunu kultūras un kultūrtūrisma produktu veidošanu	2.3.1. Organizēt un attīstīt projektu „Satiec savu meistaru!", sekmējot nemateriālā kultūras mantojuma lietpratēju atpazīstamību sabiedrībā	KM (LNKC)	IZM, pašvaldības, NVO	Valsts budžets, pašvaldību budžets	2014-2020	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	108 000	**162 000**	Gadā kopā 27000 euro projekta „Satiec savu meistaru!"organizēšana, informācijas nodrošinājums ikgadējam Eiropas projektam "Eiropas amatu dienas" un metodiku izstrāde: atlīdzības 3656 euro, pakalpojumi 23 344 euro (t.sk. 4 795 euro iespieddarbi/ metodiskie materiāli, 10 046 euro TV un radio raidījumi, 1423 euro informatīvie pakalpojumi, 7080 euro materiāltehniskā bāze NKM meistariem).
	2.3.2. Organizēt meistarklases tradicionālo (seno) amatu prasmju zinātājiem un dizaina studentiem, veicinot jaunu inovatīvu produktu veidošanu reģionos	KM (LNKC), LMA	IZM, ZM	Valsts budžets, pašvaldību budžets, ESF, ELFLA	2016-2020	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000	**60 000**	Vidēji 5-10 meistarklases gadā (atlīdzības 1100 euro, preces/pakalpojumi 900 euro)
	2.3.3. Izveidot atbalsta programmas vietējo uzņēmēju un tradicionālo amatnieku darbībai, veidojot produktus un pakalpojumus uz materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma bāzes	KM, ZM	LNKC	ELFLA/ EZF	2016-2020	ELFLA/EZF konkursa kārtībā								
	2.3.4. Atbalstīt lokālajā kultūrā un radošajās industrijās bāzētu mikrouzņēmumu attīstību Latvijas laukos	KM, ZM	uzņēmēji	ELFLA	2016-2020	ELFLA/EZF konkursa kārtībā								
	2.3.5. Sadarbībā ar tūrisma industriju kultūras institūcijās izstrādāt jaunus tūrisma produktus un pasākumus, kas piemēroti vietējām un ārvalstu mērķauditorijām	Kultūras institūcijas tūrisma uzņēmumi	KM, EM, TAVA, plānošanas reģioni	ERAF pārrobežu programmas	2016-2020	Finansējumu plānots piesaistīt no Pārrobežu programmām projektu konkursu ietvaros.								
3. Attīstīt Rīgu kā kultūras metropoli un sekmēt tās pozitīvo ietekmi *(NAP 132; 389)*						**2015**	**2016**					**2017-2020**	**kopā:**	**indikatīvie aprēķini/skaidrojums**
Uzdevumi	**Galvenie pasākumi**	**Atbildīgā institūcija**	**Iesaistītās institūcijas**	**Nepieciešamais finansējums un tā avoti**	**Izpildes termiņš**									
3.1. Kultūras infrastruktūras attīstība Rīgas metropoles areālā	3.1.1. Izveidot Rīgā Laikmetīgās mākslas muzeju un akustisko koncertzāli (rekonstrukcija un attīstība)	KM	RD, FM	ERAF, valsts budžets, pašvaldības budžets	2018I pusg	2 000 000	6 500 000	20 750 000	20 750 000	0	0	41 500 000	**50 000 000**	Laikmetīgā mākslas muzeja būvniecības izmaksas 30 700 000 euro līdz 54 600 000 euro atkarībā no vietas izvēles
	3.1.2. Atbalstīt radošo kvartālu attīstību un radošā potenciāla piesaisti Rīgā	RD	uzņēmēji	Pašvaldību budžets, privātais	2020	RD budžeta ietvaros								
	3.1.3.Nodošināt LNB depozitārija infrastruktūru attīstību	KM	LNB	Valsts budžets	2017-2020	budžeta ietvaros	budžeta ietvaros	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	6 000 000	6 000 000	Ugunsdzēšanas sistēmas nomaiņa (kapit.ieguldījumi, 150 000 EUR);Pieslēguma izveide dabīgās gāzes vadam un apkures sistēmas pielāgošana (kapit.ieguldījumi, 100 000 EUR); Fiziskās piekļuves sistēmas pilnveide (kapit. ieguldījumi, 100 000 EUR);Depozitārija infrastruktūras pilnveide (plaukti un cits aprīkojums) deponēšanas pakalpojuma sniegšanai (kapit.ieguldījumi, 50 000 EUR);Papīra restaurācijas centra tehniskais aprīkojums (kapit. ieguldījumi, 5 000 000 EUR); Infrastruktūras pielāgošana papīra restaurācijas centram (kapit. ieguldījumi, 150 000 EUR); 2 amata vietu izveide (izdevumu saņemšanas un apmaiņas koordinators, izdevumu apstrādes speciālists) depozitārija pakalpojuma sniegšanai (atalgojums - EUR 1174 x 2 x 12 = EUR 28176, VSAOI = EUR 6647, kopā atlīdzība = EUR 34823, no 2017. gada); 3 amata vietu izveide (restauratori) papīra restaurācijas centra darbības nodrošināšanai (atalg. - EUR 1174 x 3 x 12 = EUR 42264, VSAOI = EUR 9970, kopā atlīdzība = EUR 52234 gadā, no 2018. gada; Jauno pakalpojumu uzturēšanas izmaksas (IT atbalsts, komunikāciju, administratīvie, saimnieciskie izdevumi) EUR 14651 2017. gadā, EUR 43952 no 2018. gada - EUR 7500 jauno darba vietu iekārtošanai (3000 EUR 2017. gadā, 4500 EUR 2018. gadā).

3.1.4. Nodrošināt telpu un infrastruktūras piemērošanu muzeju ekspozīciju izveidei (Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ekspozīciju un Latvijas Nacionālā vēstures muzeja ekspozīciju rekonstruētajā Rīgas pilī Pils laukumā 3, Rīgā, ekspozīciju „Čekas" jeb „Stūra mājā", Brīvības ielā 61, Rīgā, ekspozīciju Rakstniecības un mūzikas muzejā, Pils laukumā 2, Rīgā)	KM, FM (VNĪ)	muzeji	Valsts budžets, EEZ	2015-2020	Izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu sasakaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanā								
3.1.5.Nodrošināt muzeju ēku un infrastruktūras atjaunošanu un piemērošanu muzeju funkciju veikšanai (Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāla kompleksa būvniecība; Raiņa un Aspazijas muzeja 4 ekspozīciju vietu atjaunošana; J.Akuratera muzeja atjaunošana O.Vācieša ielā 6a, Rīgā)	KM, FM (VNĪ)		Valsts budžets, EEZ, ELFLA, ERAF	2015-2020	2 292 384	811 414					Izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc darbu saskaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanas	**3 103 798**	EEZ neliela apjoma granta shēma "Kultūras mantojuma saglabāšana". Izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu saskaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanas
3.1.6.Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ieejas mezgla izveide	KM, FM (VNĪ)	muzejs	EEZ	2015 - 2016									EEZ konkursa "Igtspējīgu ēku, atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju un inovatīvu emisiju samazinošu tehnoloģiju attīstība") 2015. -666 667 euro; 2016. - 333 333 euro kopējā summa - 1 000 000 euro
3.1.7.Nodrošināt muzeju krātuvju kompleksa būvniecību Pulka ielā	FM (VNĪ)	KM muzeji	Valsts budžets	2014 - 2016 IIpusg	Izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu sasakaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanā								
3.1.8.Nodrošināt teātru infrastruktūras uzlabošanu un attīstību (t.sk., Jaunā Rīgas teātra ēku Lāčplēša ielā 25, Rīgā, rekonstrukcija, Latvijas Nacionālā teātra Mazās zāles un Dailes teātra Jaunās zāles	KM, FM (VNĪ), RD	KM, teātri	Valsts budžets	2014 - 2020	Izmaksas provizoriski var tikt noteiktas pēc veicamo darbu sasakaņošanas ar ēku lietotāju, pēc būvprojekta tehniskā projekta aktualizācijas un būvniecības līgumcenas noteikšanā								
kopā:					**8 693 829**	**11 772 859**	**27 010 445**	**27 160 445**	**6 410 445**	**6 410 445**	**66 991 780**	**87 458 468**	

Kultūras ministre Dace Melbārde